

A person wearing a teal long-sleeved shirt and a teal skirt with red buttons is shown from the chest down. They have their hands pressed against their face, covering their eyes and nose. The background consists of thick, horizontal stripes in various colors: green, blue, yellow, red, and orange. The overall style is painterly and expressive.

BIK

BYDGOSKI INFORMATOR KULTURALNY / 07-08.26

ISSN 1732-4450 / INDEX 38139
rok mcmxxvi
nr 7-8 (574)

FILHARMONIA
POMORSKA

IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO
W BYDGOSZCZY

DYREKTOR MACIEJ PUTO

18/09

16/10

KON TRA STY 64.

2026

BYDGOSKI
FESTIWAL
MUZYCZNY

wydarzenia:

Adria Art.....	28
Stowarzyszenie Ajde Jano.....	28
Hangar Kultury	29
Galeria Miejska bwa	29
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury.....	31
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera.....	34
Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego.....	40
Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński.....	43
Dom Kultury „Modraczek”.....	44
Muzeum Fotografii – Wyższa Szkoła Gospodarki.....	44
Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego.....	45
Opera Nova.....	46
Otwarta Przestrzeń Światłownia.....	48
Teatr Polski.....	49
WiMBP im. dr. Witolda Bełzy.....	49
Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.....	52
Kino Orzeł.....	53
Barka „Lemara”	53
Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku.....	53
Dom Liter	54
Galeria Wspólna	55
Ekspozycje stałe w Miejskim Centrum Kultury.....	56

redaktor naczelny:

Michał Tabaczyński

michal.tabaczyński@mck-bydgoszcz.pl

redaktorka wydania:

Emilia Walczak

emilia.walczak@mck-bydgoszcz.pl

MIESKIE
CENTRUM
KULTURY
w Bydgoszczy

Institucja kultury
miasta Bydgoszczy

2026
Leonard Pietrasza
Bydgoski Rok Leonarda Pietraszaka

680
URODZINY
BYDGOSZCZY

BYDGOSZCZ
45-LECIE BYDGOSZCZANIN

BYDGOSZCZ
MIASTO
MUZYKI

unesco
Member of
the Creative Cities Network

spis treści:

35.	
Marta Kładź-Kocot	2
(Kraj)Jobraz 7. Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego	
Natalia Cieślak	5
A teraz proszę pomyśleć o czymś przyjemnym. O wystawie Waldemara Malaka	
Adam Wyzujak.....	10
Międzynarodowy Festiwal „Vistula Sounds” im. Ireny Santor	
Jacek Borowiec	13
Opowieści niewydarzone 22.	
Jarosław „Bisz” Jaruszewski	15
Się nam wydaje. W Bydgoszczy 37.	
Michał Tabaczyński	18
Warsztaty (...) z Maciejem Jakubowiakiem i Michałem Tabaczyńskim	
Michał Tabaczyński	21

Na okładce: jedna z prac biorących udział w 7. Ogólnopolskim Konkursie Malarskim im. Leona Wyczółkowskiego.

BIK 07-08/2026 (574), Rok MMXXVI, nakład 1000 egz., dystrybucja: bezpłatny, wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, dyrektorka: Marzena Matowska, 85-056 Bydgoszcz, ul. Marcinkowskiego 12–14, mck-bydgoszcz.pl, redaktor naczelny: Michał Tabaczyński, zastępczyni redaktora naczelnego: Emilia Walczak, redakcja: Szymon Andrzejewski, Kuba Ignasiak, Monika Grabarek, korekta: Emilia Walczak, skład, opracowanie graficzne: Irmína Pisarek, redakcja: tel. 523 077 124, bik@mck-bydgoszcz.pl, ul. Podwałe 15/3, druk i oprawa: Polraster, BIK w sieci: facebook.com/bik.bydgoszcz.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów oraz zmiany tytułów. Nie ponosi odpowiedzialności za treść programów placówek kulturalnych oraz materiałów informacyjnych i graficznych. Reklamodawcy ponoszą pełną odpowiedzialność za skutki prawne wynikłe z opublikowania dostarczonych przez siebie materiałów. Opinie prezentowane przez autorów nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem redakcji i wydawcy.

35.

Tekst: Marta Kładź-Kocot

Powinam zapewne teraz polecić lekturę na lato. Lato to czas spowolniony, pełen ciężkiej słodyczy i przesyty, jakby unurzany w płynnym miodzie, czas sennego, rozgrzanego rozleniwienia, zapachu dotkniętej słońcem skóry, czas przesypania się piasku między palcami stóp. Panuje jakieś nie do końca wypowiedziane, lecz powszechne mniemanie, że lektura na lato winna odznaczać się niezobowiązującą lekkością, nie stawiać oporu, nie chwytac uwagi w sidła zawilości, nie zmuszać. Może co prawda trochę epatować mrokiem

czy zbrodnią, nie za bardzo, wystarczająco jednak, by wywołać miły, pełen ekscytacji, chłodzący dreszczyk na grzbiecie. Nie ma bowiem nic pocziwszego niż oswojona zbrodnia konwencjonalnego kryminału, ukazującego chore umysły przestępców, których działania naruszają ład świata, tylko po to, by ład ten został następnie przywrócony, a zbrodniarz ukarany. Jeśli ktoś jednak nie lubi nawet takiej dawki okrucieństwa, być może sięgnie po niezobowiązującą powieść obyczajową, w której wszystko dzieje się tak, jak dziać się miało

zgodnie z logiką fabuły. Powinnam zatem – jakby coś mnie do tego odgórnie zobowiązywało – polecić Czytelnikowi typową letnią lekturę.

Jednakże nie potrafię. Nie potrafię nie dlatego, że sama nie sięgam nigdy po lepsze treści, bo owszem, zdarza mi się. Nie potrafię, bo zatrzymałam się na książce, którą moim zdaniem koniecznie przeczytać należy. „Zatrzymałam się” nie dlatego, że przeczytawszy, nie potrafię ruszyć dalej – ale dlatego, że przykuła mnie na dłużej, że wciąż jakoś we mnie pracuje, rozpycha się, robi sobie miejsce w głowie, wydeptuje neuronowe ścieżki, te właśnie, które sprawiają, że tak prędko się nie zapomina.

Mówię o powieści Macieja Płazy *Kasperl i Margit*. Jest ona monumentalna nie tylko objętościowo, ale i treściowo. Obejmuje kilka dekad na początku XX wieku – od narodzin jednego z dwójki tytułowych bohaterów, poprzez pierwszą wojnę światową, powstanie wielkopolskie, lata międzywojenne i przerażające początki faszyzmu. Akcja toczy się przede wszystkim w Poznaniu i Berlinie, ale obejmuje również Salzburg oraz pomniejsze austriackie i węgierskie miejscowości. Spotykamy na jej kartach wybitnego reżysera Maxa Reinhardta, Bertolta Brechta, twórcę *Nosferatu* Murnaua, Jana Sztaudyngera, gdzieś z oddali mignie Paderewski, przewijając się będą slajdy wielkiej historii, obrazy poznańskiej biedoty, berlińskiej bohemy. Oto znalazł się tekst, który czarno na białym dowodzi, że przepowiednie końca powieści były przedczesne i nieuzasadnione. (Swoją drogą nigdy w ten kryzys nie wierzyłam – powieść ma się świetnie,

wypączkowuje przeróżne subkonwencje i odmiany, testuje własne granice aż do pęknięcia tychże i – nadal żyje). *Kasperl i Margit* to odwaga stworzenia wielkiej narracji w dobie upadku wielkich narracji.

Okazuje się bowiem, że wielka narracja nie musi przemawiać *ex cathedra*, z zadaniem, z patosem. Nie musi ofiarowywać wiary w zbawczą rolę tych właśnie wielkich narracji, które przez kilka stuleci sterowały cywilizacją – mitu postępu, religii, wszelkiej maści ideologii politycznych. Te upadły i choć podnoszą łby, choć mogą nam zaoferować, jak to nazwał Gilles Képél, „zemstę boga”, nigdy już nie odzyskują tej kryształowej wiarygodności sprzed swojej XX-wiecznej kompromitacji. Zaciśnięte się kleszcze straszliwej, nienawistnej ideologii również na kartach powieści Płazy się przewiną – jednak narzędziem do opowiadania o świecie wielkiego przełomu, rozpadu starych struktur politycznych i społecznych, o świecie, kiedy na dobre skończył się wiek XIX, a XX zafundował nam kilka kręgów piekła – o świecie tym można opowiadać językiem własnym, osobnym, poznańską gwarą wtłoczoną w usta niepiśmiennego, lecz muzycznie uzdolnionego prostaczka. Kontrapunktem dla niego staje się druga narracja, prowadzona przez wykształconą szlachciankę, a więc bardziej neutralna, swojska – i te dwa głosy przenikają się i oświetlają nawzajem.

Język Kaspra okazuje się bytem samym w sobie. Te wszystkie fyrtle, gzyby, klunkry i knary zostają w głowie, dźwięczą, brzęczą, nie dają się odpędzić. To język obcy, a zarazem nie obcy – bo się przecież

niemał naturalnie, bez oporów go rozumie – od razu wsiąka w ucho, zadomawia się, jakby przesączał się w krew. To język, który zostaje, nawet gdy już zamilkł, jak natrętny stukot kół pociągu, taki, który odzywa się w głowie jeszcze długo po zakończeniu podróży, nie daje spać. Do germanizmów i słów wziętych wprost z gwary dochodzi cudowne słowotwórstwo Kaspra, słowa dosadne, zniekształcone, ale przez to jakby trafniej oddające istotę rzeczy, takie jak pornofesor, pyrofesor, Osreusz (Orfeusz), osadzone blisko ziemi, tchu i trzewi, blisko prawdy okrutnego świata i bezradnego ciała.

Kontrapunktem dla narracji Kaspra jest język Margit, a raczej zdeklasowanej szlachcianki Małgorzaty Krzyńskiej. Pozornie bardziej przezroczyści, zwarty i elegancki, w najboleśniejszych momentach miłosnego zjednoczenia i świadkowania śmierci staje się boleśnie intymny. On również służy wypowiedaniu traumy – zgrozy, pustki, spalonej ziemi psychicznego wnętrza spustoszonego niewypowiedzianym okrucieństwem okopów pierwszej wojny światowej. Traumą tę Margit obserwuje u swojego męża Antona, lekarza, syna Niemca i Żydówki, którego front bezpowrotnie psychicznie złamał i zamknął na czułość. Język ten służy też opowiadaniu o sztuce, o teatrze, o życiu berlińskiej artystycznej bohemy. W obliczu okrucieństwa historii teatru, który chce być światem, jest nim jakoś nieudolnie. Językiem Margit zacytowany również zostanie swego rodzaju traktat o marionetkach, w którym nie sposób nie dopatrzeć się intertekstu-

alnej dyskusji z Schulzowskim traktatem o manekinach. Bohaterowie stają się marionetkami w rękach historii i ślepego losu, a wejście w mit o Orfeuszu i Eurydyce naznaczone będzie nieuchronnym tragiczmem (bo taki to już mit – tragiczny).

Wydawać by się mogło, że zrobiłam wszystko, by Czytelnika do tej powieści zniechęcić. Cóż to bowiem za lektura na lato – jeśli trzeba się wmyślać i skupiać, i pozwolić prowadzić mowie pierwotnej niczym ta sprzed wieży Babel – strzepując jednocześnie z kart ziarenka piasku i sprawdzając stan opalenizny na skórze.

Nie zachęcam, bo zachęcanie uważam za zajęcie jałowe. Sądzę natomiast, że znajdują się tacy, których ta powieść – pełna malowniczych zdarzeń – pochłonie i pożre, tak jak mnie pochłonęła i pożarła, i zostawi na koniec bez słowa.

Bo, jak to wyszeptał umierający Hamlet, reszta jest milczeniem. **BIK**

(Kraj)obraz

7. Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego – raport

Tekst: Natalia Cieślak

Gdy sięgnąć pamięcią do poprzedniej, 6. edycji Konkursu Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego, na myśl przychodzi wspomnienie ogromnej różnorodności prezentowanych prac. Wielowątkowość oraz szerokie spektrum tematów i idei obecnych w ramach pokazu nie pozwalały wówczas na wyłuszczenie żadnych dominujących tendencji, które scharakteryzowałyby zarówno horyzont preferencji jury selekcyjnego do pokazu, jak i zainteresowań twórczyń i twórców zaproszonych do udziału w wystawie. Bieżąca edycja bydgoskiego przeglądu – choć również nie można odmówić jej zróżnicowania – jest nieco inna od tej sprzed dwóch lat. To, co sprawia, że zyskuje ona pewien wyróżnik i własną tożsamość, to zaskakująco duża liczba prac oscylujących wokół pejzażu lub wariacji na jego temat. Przy bliższym oglądzie okazuje się bowiem, że przynajmniej co trzecie płótno na wystawie bezpośrednio lub pośrednio wpisuje się w tradycję tego gatunku albo akcentuje elementy i struktury krajobra-

zu, czyniąc je istotnym punktem odniesienia dla malarskiej kompozycji.

W ramach ekspozycji napotykamy prace wyrażające predylekcję do kontemplacji przyrody, widoki będące wspomnieniem odbytych podróży czy też pejzaże odzwierciedlające określone stany emocjonalne. Czasem artystki i artyści prowadzą nas palcem po mapie i zabierają do konkretnych lokacji (widoki tatrzańskie Magdaleny Bułówny-Dyszewskiej; *Hverir* Filipa Wierzbickiego-Nowaka; *Gdzieś między Warszawą a Rzeszowem* Michała Nowaka), jednak krajobraz jest dla nich nie tylko okazją do odniesienia się do miejsca w przestrzeni. Bywa, że wprowadzają do niego także aspekt czasowości, jak ma to miejsce w pracach Roberta Bubla (wyróżnienie), w których wyczuwa się napięcie między trwałością a ulotnością, a ślady czyjejś bytności kontrastują z (wszech)obecną pustką.

Jako żywioł o szczególnym znaczeniu wybrzmiewa na wystawie woda – o relacji z nią traktują m.in. obrazy Edy Yukov

Obrady jury, fot. Dariusz Gackowski

z serii *Lake Book – Księga Jeziora*, a także realizacje Magdy Kalenin (*W przyplynie myśli*), Teresy Legierskiej (*Jesteśmy tu na chwilę*) czy Patrycji Serwety (*Wyspa*). Rzeka, jezioro, morze to klasyczne motywy malarstwa pejzażowego – niezwykle popularne, a zarazem wielowymiarowe, symbolizujące meandry ludzkiego losu i przemijanie, ale także wolność czy potęgę natury. Wątki te obecne są w takich pracach, jak *Woda II, III, IV* (Joanna Trzcńska), *Cicha rzeka* (Grzegorz Leon Piotrowski), *Rzeka Brda* (Grzegorz Pleszyński), *Toń* (Anna Waligórska) czy *Wyspy i Z daleka widzę dokładniej* (Anna Tajak), które łączy także to, że tafla wody staje się tu obiektem kontemplacji i wyciszenia.

Na wystawie naturę obserwujemy z różnych punktów widzenia – nie tylko z brzegu akwenu, ale także np. poprzez gałęzie drzew. Nasze oko musi się przez nie „przebić”, gdy stajemy przed obrazami Dariusza Kondefera, Agnieszki Krzyszcza, Katarzyny Skowronek-Duarte czy Agnieszki Wielewskiej. Ujęcia te przywodzą na myśl tradycyjne japońskie drzewo-

ryty, które w drugiej połowie XIX w. zrewolucjonizowały sposób komponowania kadru przez malarzy impresjonistycznych i postimpresjonistycznych.

Oprócz widoków przyrody wśród prezentowanych prac znajdziemy także ujęcia wedutowe i architektoniczne. Maria Kieśner na tapet wzięła geometryczne bryły budynków hotelowych. Z kolei Piotr Tymochowicz skupił się na podupadających, zaniedbanych chatach, których sylwety wpisał w przestrzeń chłodnych wnętrz galerijnych, dzięki czemu nabrały one cech makiet. Wyziera z nich poczucie opuszczenia – podobnie jak z obrazów Aleksandra Laszenki. Ich tytuły czy detale (np. pływające w basenie ciało) sygnalizują jednak, że są to nie tyle czyste widoki miejsc, ile kompozycje o potencjale narracyjnym.

Inspiracji do tworzenia dostarczają artystkom i artystom także powtarzające się struktury otaczającego nas na co dzień krajobrazu architektoniczno-urbanistycznego. Widać to w pracach takich jak *Za wielką szybą* Joanny Jeżewskiej-Desperak czy *Jeden z nas* Marka Zająca. Spojrzenie na miasto z lotu ptaka zaferowały z kolei dwie młode malarki – Julia Marchlewska i Basia Tymoszuik. *Zabawy dziewczęce* i *Zabawy chłopięce* pierwszej z nich powstały w wyniku formalnej gry, w której przedstawienia przedmiotów, struktury geometryczne, kolory i światło złożyły się na kompozycję przypominającą widzianą z góry siatkę ulic, budynków i innych elementów obecnych w przestrzeniach publicznych. Z kolei Tymoszuik skupiła się na detalu – jej prace to ciasne

kadry, ukazujące fragmenty popękanych płyt chodnikowych czy kałużę, która zebrała się w dziurze w asfalcie i odbija otaczającą rzeczywistość. Realizacje te artystyka opatrzyła tytułami zawierającymi współrzędne geograficzne. Odsyłają one do konkretnych miejsc zlokalizowanych w Gdyni, co czyni je rodzajem konceptualnych krajobrazów.

Zwarty, wyraźnie zarysowujący się i dość liczny zbiór prac obecnych na wystawie to dzieła eksplorujące obszary mentalne, wykraczające poza zmysłowe doświadczenie. Monumentalny (185 x 240 cm) *Pejzaż metafizyczny I/26* Huberta Dolinkiewicza przyniósł artyście pierwszą nagrodę tegorocznej edycji konkursu Wyczółkowskiego. Seria, do której należy obraz, charakteryzuje się – jak deklaruje sam artysta – koncentracją uwagi na podstawowych elementach: horyzoncie, planach, znakach. Pozwalają one wykreować na płótnie przestrzeń trochę realną, trochę wymyśloną – zawsze jednak odzwierciedlającą stany wewnętrzne, wspomnienia, niepokoje, dylematy. To pejzaże, które przemierzamy, podróżując w głąb siebie¹.

W zakresie budowania atmosfery tajemniczości, ewokowania zawoalowanych znaczeń i pobudzania filozoficznych refleksji pracom Dolinkiewicza pokrewne są realizacje Doroty Berger (*Sen Mardocheusza*) czy Juliusza Kosina (*Studzenie Słońca*, *Uciezka* i *Zanurzenie*). Terytoria mroczne, trudne do opisanego, nierealistyczne, a czasem nawet „kosmiczne”

¹ Autokomentarz Huberta Dolinkiewicza do swojej twórczości w: *Hubert Dolinkiewicz. Topologie, katalog wystawy w Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy*, Bydgoszcz 2026, ss. 3–4.

wyłaniają się z kolei z dzieł Łukasza Huculaka, Izabeli Siemiątkowskiej czy Ireny Skalik. Charakterystyczna dla tych prac zawężona gama kolorystyczna, sprowadzająca się zasadniczo niemal wyłącznie do czerni, odcieni szarości i bieli, przenika także do obrazu Aliaksandra Nekrashevicha (wyróżnienie). Zostaje ona tu jednak przełamana dzięki kolorowemu, „przelatującemu” przez kompozycję papierowemu samolocikowi, zawierającemu malarski cytat z *Ogrodu rozkoszy ziemskich* Hieronima Boscha.

Aspektu „pejzażowości” dopatrywać się można także w innych pracach, np. kompozycjach Agaty Przyżyckiej, budowanych ze zmultiplikowanych fragmentów nagich ciał układających się w widoki wzgórz, równin czy jaskiń. Niekiedy krajobraz jest ledwie fragmentem większej całości lub pojawia się jako aluzja zawarta w tytule, jak ma to miejsce chociażby w przypadku *Utraconego spojrzenia* i *Atlantyku* Jarosława Sankowskiego. I choć pejzaż stanowi motyw po wielokroć powracający na wystawie (a właściwie należałoby powiedzieć, że jest jej leitmotivem), to – jak już sygnalizowano wcześniej – ekspozycja ukazuje także inne konwencje ikonograficzne oraz malarskie problemy, które artyści rozpracowują na swoich płótnach.

Obraz sztalugowy to bodaj medium najbardziej skłonne do „autorefleksji” i wchodzenia w dialog z własną tradycją. Nic więc dziwnego, że gros prac prezentowanych w salach bydgoskiej galerii ma charakter metamalarski. Artystki i artyści nawiązują w nich do spuścizny bądź konkretnych dzieł swoich poprzedników

i/lub badają potencjał tkwiący w usankcjonowanych wielowiekową historią gatunkach (m.in. „połamane obrazy” w hołdzie Caravaggiowi i Holbeinowi autorstwa Kazimierza Borkowskiego, *Infantka* Anny Korusiewicz, „odwrócone” kompozycje Jakuba Matuszewicza czy wariacje na temat martwych natur Tomasza Kucharskiego i Pawła Słoty). Zainteresowania malarzy i malarzy obejmują także tak rudymentarne zagadnienia jak materia (Piotr Dawid Woroniec, Edyta Kowalewska – II nagroda), kolor (Michał Wirtel) czy efekty świetlne, takie jak odbicia, refleksy czy transparentność (Małgorzata Andrzejewska, Dagmara Bąk, Karolina Jaklewicz, Klaudia Malczyk). Intensywny namysł nad sprzężeniem formy i treści odzwierciedlają z kolei prace Macieja Wichnowskiego. Artysta szuka nowych znaczeń nie tylko poprzez subwersywne przechwytywanie schematów przedstawieniowych i przekształcanie motywów z historii sztuki, ale także łamanie klasycznych reguł kadrowania i stosowanie efektów świetlnokolorystycznych, przywodzących na myśl zjawisko solaryzacji.

Iluzjonistyczny potencjał malarstwa wyzyskują z kolei Jakub Łączny, Łukasz Gawron, Weronika Szczepaniak czy Emilia Dragosz. Do grupy tej można by zaliczyć także Arkadiusza Karapudę (wyróżnienie), który tworzy swoiste „obrazy w obrazie” – kompozycje figuratywne zamknięte w malowane ramy opatrzone inskrypcjami. Autor toczy w nich podwójną grę: z jednej strony z okiem widza, z drugiej – z jego umysłem, starając się roz-

wikłać zagadkę relacji łączącej wizerunek z tekstem.

Malarstwo funkcjonuje również jako przestrzeń działania nieskrepowanej wyobraźni, pozwalającej tworzyć kompozycje oparte na przedstawieniach obiektów zniekształconych czy irracjonalnie ze sobą połączonych. Skojarzenia z nurtem surrealizmu narzucają się same w przypadku obrazów takich jak *Hipnotyczne metody skojarzeń* (Przemysław Garczyński) czy *Rytuał opresji pisticznej i Intersekcjonalny efekt motyla* (Zbigniew Nowicki). Ze światopoglądem tym można połączyć także prace Joanny Młackiej oparte na „żywych”, biologicznych kształtach oraz obrazy Marcina Kuleszy tworzone w procesie intuicyjnego, kontemplacyjnego doświadczenia. Wokół estetyki nadrealistycznej oscylują także m.in. zanurzone w onirycznej atmosferze kompozycje Magdaleny Budzińskiej, Alicji Desperak, Moniki Panek, Diuny Ostrowski czy Sylwii Wenskiej, traktujące o napięciach, niepokojach i uczuciach tkwiących często w sferze nieświadomości.

Szereg prac na wystawie oscyluje wokół człowieka, pojmowanego zarówno jako jednostka, jak i istota społeczna. Malarskie rozważania na ten temat wiele autorek i autorów zamknęło w konwencji portretu. Obrazy te wysyczone są różnymi emocjami: od wyciszenia (Barbara Porczyńska, Sylwia Rams, Katarzyna Miller) po niepokój, cierpienie i afekt (Michał Wasiak, Michał Powalka, Dariusz Mierzwa, Michał Kakuszke). W przedstawieniach kobiet obserwujemy zarówno śmiałą eks-

plorację własnej cielesności (Barbara Niewiadomska), jak i pograżenie we wstydzie (Maciej Czyżewski). Bohaterki dzielą się z nami swoimi problemami – np. niezrealizowanym macierzyństwem (Dorota Kuźnik), a także przeżyciami, takimi jak strata czy żałoba (Kamila Gruszecka). W kompozycjach Piotra Desperaka, Katarzyny Dyjewskiej, Wawrzyńca Gucewicza czy Jakuba Malinowskiego wyczuć można natomiast echa niepokoju rozwijających się na tle społecznych antagonizmów, rozwarstwienia ekonomicznego czy decyzji politycznych oraz lęków towarzyszących erozji władzy i utracie wiary w trwałość i sens dawnych narracji porządkujących rzeczywistość.

Z kolei Julia Tymańska i Katarzyna Rutkowska uzmysławiają, jak na tradycyjne media, takie jak malarstwo, wpływa sztuka komputerowa i estetyka postcyfrowa. Wątki te nieobce są również Sebastianowi Trzosce, który w cyklu *Dzienniki gwiazdowe: izolacja* daje wyraz refleksji nad codziennością przepełnioną informacjami i wizualnymi bodźcami. Pytanie o wpływ technologii na doświadczenie świata wybrzmiewa też w obrazie Krzysztofa Musiała *100 – Przemierzam*. Istotną rolę odgrywają tu te fragmenty kompozycji, w których pojawiają się ciągi liczb 0 i 1, składających się na system dwójkowy – podstawowy język zapisu informacji używany przez komputery.

Jak na każdej wystawie przeglądowej, tak i na bydgoskim pokazie nie brakuje artystek i artystów „osobnych”, których trudno przypisać do konkretnej grupy lub znaleźć dlań analogię. Prace Nasty Pilipchuk (wyróżnienie) budzą skojarzenia

z tradycją malarstwa religijnego. U Tomasz Ryndaka granica między dwiema częściami kompozycji – rozmalowaną, skąpaną w ciepłych barwach a figuratywną, utrzymaną w tonacji szarości – nabiera symbolicznego znaczenia, odnosząc się do tytułowego wygnania. Ku abstrakcji geometrycznej skłania się Krzysztof Szymonowicz. Na krawędzi sztuki bezprzedmiotowej balansuje także Aleksandra Dunaj. Oliwka Strzopa to z kolei malarka o predylekcji do zabawy konwencją widoków wnętrza. Na eksperymencie z przestrzenią oddawaną kolorem oraz ekspresją gestu nakładania farby bazują natomiast prace Andrzeja Bembenka, laureata konkursowego III miejsca za obraz *Zabierz mnie stąd*. Trudno pozbyć się wrażenia, że mamy tu (znow!) do czynienia z trawestacją motywu pejzażowego – tym razem jednak w wydaniu postindustrialnym. Biorąc pod uwagę strukturę wspomnianej kompozycji, za jej „głównego bohatera” uznać można opuszczone, zdewastowane metalowe konstrukcje w niedookreślonej przestrzeni. Czy tak rzeczywiście jest? A może te skojarzenia napędza sąsiedztwo innych, licznie reprezentowanych na wystawie pejzaży?

Choć tematów obecnych na wystawie podsumowującej 7. Ogólnopolski Konkurs Malarski im. Leona Wyczółkowskiego możemy wyliczyć wiele, dominacja krajobrazu niezwykle frapuje i każe zadać pytanie o przyczyny tego zjawiska. Czy skoncentrowanie uwagi na naturze i otoczeniu człowieka jest wynikiem zmęczenia obrazami cyfrowymi? Czy pejzaż oferuje od nich odskocznik? A może przyczyna popularności tego gatunku leży gdzieś in-

dziej – np. w „zwrocie ekologicznym”, który skłania do przyjrzenia się przyrodzie z czułością i troską? Trudno jednoznacznie rozstrzygnąć ten dylemat. Faktem

pozostaje jednak, że klasyczne malarskie motywy wciąż są interesujące dla artystek i artystów i nie ma podstaw wątpić, że ten stan rzeczy będzie się utrzymywać.

A teraz proszę pomyśleć o czymś przyjemnym.

O wystawie Waldemara Malaka

Tekst: Adam Wyzujak

Nie muszę wybierać między tomografem a totemem. Coś łączy mnie z dzikim zwierzęciem, tak samo jak z konstruktorem endoskopu. A sztuka to jedyna przestrzeń, w której te dwie odległe natury mogą występować unisono.

Waldemar Malak tytułem swojej wystawy nawiązuje do zdania, które często słyszy się przed nieprzyjemnym, obciążonym ryzykiem złą wiadomości badaniem. Sztukę widzi jako aparat do obserwowania świata, a może nawet jego naprawy. Świat jest zepsuty, chory, a sztuka może

pomóc zdiagnozować chorobę i wdrożyć leczenie.

Kto jednak stawia diagnozę? Nie bezosobowy głos z zewnątrz, ale konkretny człowiek, z konkretnym ciałem, z własnym lękiem przed złą wiadomością. Ktoś, kto też był kiedyś proszony, żeby

pomyśleć o czymś przyjemnym. Ktoś, kto sam był badany aparatami doskonałymi, ale zimnymi, o godnych siebie nazwach. Tomografem albo endoskopem. Służącymi człowiekowi, stworzonych z myślą o ciele, a jednocześnie bardzo od niego dalekimi.

być godnym swojego stworzenia

A teraz proszę pomyśleć o czymś przyjemnym. I zastanowić się, na ile jeszcze człowiek kontroluje swoje stworzenie.

To pytanie powraca zawsze, gdy patrzymy na wytwory własnych rąk i próbujemy

odnaleźć w nich samych siebie. Kiedyś można było wierzyć, że człowiek będzie podążał za swoim technicznym stworzeniem. Że staniemy się tak samo doskonali, szlachetni, że uciszymy wewnętrzne zwierzę. Jak w filmach SF z lat 60. i 70. Ludzie zbudowali rakiety, skafandry, urządzenia do podboju kosmosu. Byli godni swoich maszyn, gotowi nieść człowieczeństwo w dalekie i dzikie światy.

być tym, czym się jest

Piękna wizja, ale bardzo naiwna. Potrafimy zbudować aparaty diagnostyczne i zajrzeć w ludzkie ciało głębiej niż kiedykolwiek wcześniej. Nie oznacza to jednak, że równie dobrze rozumiemy konsekwencje własnej pomysłowości. Wciąż pozeramy się nawzajem z taką samą zajadłością, co przed wiekami. Nasze urządzenia stały się doskonałe. My sami niekoniecznie.

Tak samo niejednolite w swojej naturze są rzeźby Malaka. Pierwszy kontakt z nimi to ukłucie niepokoju. Czuję coś prymitywnego. Może to pierwotna energia, może programowo prosta technika, może dzikość kształtu. Te prace budzą skojarzenia z ludami pierwotnymi, ze zwierzęcym pierwiastkiem, z lasem, z czymś dzikim i pierwszym.

To ukłucie szybko ustępuje poczuciu powrotu do źródła – w tym najbardziej pozytywnym sensie. Mam wrażenie, że drewno jest nie tylko tworzywem, ale też trochę tematem tych rzeźb. Jego ciepły charakter daje wyraźną kontrę dla dra-

pieżności kształtów, dla ostrych kłów i oczu śledzących moje ruchy.

być tym

Te rzeźby są bardzo podatne na interpretację i zmianę kontekstu. Malak unika dosłownej figuratywności, pozwala napełnić swoje prace dowolnym sensem. Inaczej widzi się je w pełnym majowym słońcu, w naturalnym otoczeniu. Wtedy działają prawie kojąco, pozwalają poczuć się częścią czegoś większego i niepoznawalnego. Jak totem, pramity o osi kosmicznej.

Gdybym zobaczył je nocą, podczas przesilenia letniego, skojarzyłyby mi się pewnie z nieokiełznaną cielesnością, ze zwierzęcością, ale nadal w pozytywnym sensie. Jeśli jednak byłby to wieczór 31 października, może pomyślałbym o tym, co czai się za ścianą lasu, co obserwuje, ale się nie ujawnia.

być

Rzeźby Malaka nie są po to, by je oglądać. Zdają się mieć znaczenie rytualne – mają odpędzać, przywoływać, znaczyć terytorium. Czuć to w technice, w śladach narzędzi i ludzkiego wysiłku, w pęknięciach i wszystkich nieregularnościach. Malak nie ukrywa ich, czyniąc ważną częścią obiektu. Nie ujarzamia drewna. Raczej zaprasza je do wspólnego działania, robi coś razem z nim.

Nie ma tu gładkich powierzchni. A jednak tytuły – *Aparat Mowy*, *Axis Mundi*, *Pierwsze Słowa* – są precyzyjne

i poważne, prawie jak nazwy urządzeń medycznych. Jakby prymitywna materia i filozoficzny koncept zawarły między sobą ciche porozumienie.

Nie ma wyboru między tomografem a totemem, bo te rzeźby są jednym i drugim naraz. Są dokładne jak aparat diagnostyczny, ale czule jak rytuał uzdrawiania. Nie muszą wybierać między zwierzęcą naturą a technicznym stworzeniem. Tak, sztuka jest jedynym miejscem, gdzie te dwie odległe natury nie muszą się gryźć. Mogą po prostu trwać obok siebie. I wyśpiewać to nieidealne, ale prawdziwe unisono. **BIK**

Na wystawę *A teraz proszę pomyśleć o czymś przyjemnym* Waldemara Malaka zapraszamy do 27 sierpnia do MCK.

Międzynarodowy Festiwal „Vistula Sounds” im. Ireny Santor otwiera nowy rozdział w Bydgoszczy

Tekst: Jacek Borowiec

Międzynarodowy Festiwal „Vistula Sounds” im. Ireny Santor – Bydgoszcz. Kujawsko-Pomorskie wkracza w nowy etap rozwoju: 5., jubileuszowa edycja wydarzenia po raz pierwszy odbędzie się w Bydgoszczy – muzycznej stolicy Polski i Mieście Muzyki UNESCO. Tegoroczna odsłona festiwalu, zaplanowana na 11–15 sierpnia, będzie nie tylko symbolicznym otwarciem nowego rozdziału w historii projektu, ale również wyraźnym potwierdzeniem jego rosnącej skali i ambicji.

W minionych latach festiwal Vistula Sounds konsekwentnie budował markę wydarzenia o wysokim poziomie merytorycznym, artystycznym, edukacyjnym i organizacyjnym. Dziś to format, który dynamicznie się rozwija, przyciąga wykonawców, jurorów i gości z wielu krajów, a zarazem coraz śmielej zaznacza swoją obecność na krajowej i międzynarodowej mapie wydarzeń muzycznych. Dalszy rozwój festiwalu wymaga jednak przestrzeni odpowiadającej jego aspiracjom: otwartej, wielowymiarowej i gotowej na wydarzenie o rosnącym zasięgu.

– Tegoroczna edycja Vistula Sounds to dla nas moment szczególnie – jubileusz, ale też naturalny krok naprzód. Z roku na rok dynamicznie rozwijaliśmy nasz festiwal:

rosła liczba uczestników, krajów, partnerów i wydarzeń towarzyszących. Doszliśmy do momentu, w którym potrzebna była nowa przestrzeń – miejsce, które nie tylko pomieści ten format, ale też nada mu kolejny impuls. Wierzymy, że połączenie potencjału Bydgoszczy z konsekwentnie rozwijaną formułą i międzynarodowym profilem sprawi, że nasze wydarzenie stanie się jednym z najważniejszych w ofercie miasta i regionu – powiedział Mariusz Kisielewski, współzałożyciel i dyrektor festiwalu.

Program jubileuszowej edycji potwierdza, że przeprowadzka do Bydgoszczy oznacza zarówno nową energię, jak i jeszcze większy rozmach. Uroczysty start festiwalu zaplanowano w Operze Nova, gdzie na czerwonym dywanie odbędzie

się oficjalne powitanie gości oraz koncert otwarcia z udziałem laureatów poprzednich edycji i zaproszonych artystów z różnych krajów, w tym jurorów oraz gości specjalnych. Finał festiwalu również odbędzie się w Operze Nova, podczas czystego koncertu galowego połączonego z wręczeniem grand prix i pozostałych nagród – w tym koncercie wystąpią laureaci konkursów wokalnych, Grażyna Brodzińska jako gość honorowy i przewodnicząca jury, a także współzałożyciel i dyrektor artystyczny festiwalu, Saribek Sargsyan.

Jednym z najmocniejszych wyróżników Vistula Sounds pozostaje jego międzynarodowy charakter, bo festiwal tworzony jest w dialogu kultur, języków i muzycznych wrażliwości. Łącznie w czterech minionych edycjach wydarzenie gościło artystów z ponad 30 krajów świata, a szeroki zasięg międzynarodowy jest jedną z kluczowych cech tego projektu. Jubileuszowa odsłona ma ten wymiar jeszcze wzmocnić: Konkurs Międzynarodowej Piosenki zgromadzi uczestników co najmniej z 20 krajów, a Konkurs Polskiej Piosenki ma przyciągnąć wykonawców z co najmniej 15 krajów. Oba konkursy odbędą się w Teatrze Kameralnym im. Wandy Rucińskiej w Bydgoszczy, który stanie się jednym z najważniejszych festiwalowych adresów, a występy oceniane będą przez autorytety muzyczne z Polski i zagranicy.

– Bydgoszcz to miasto muzyki należące do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO, więc w naturalny sposób jesteśmy

otwarcu na kolejne ambitne projekty muzyczne. Międzynarodowy festiwal Vistula Sounds doskonale wpisuje się w muzyczną tożsamość miasta, *będąc wydarzeniem, które łączy wysoki poziom artystyczny, edukację, promocję regionu i międzynarodowy dialog. Cieszymy się z decyzji organizatorów, że 5., jubileuszowa edycja odbędzie się właśnie w Bydgoszczy. Wierzę, że festiwal spotka się z uznaniem mieszkańców i gości naszego miasta i że na stałe wpisze się w kalendarz bydgoskich wydarzeń kulturalnych – powiedział Łukasz Krupa, zastępca prezydenta Bydgoszczy.*

Na uczestników jubileuszowej edycji Vistula Sounds czeka szereg wydarzeń towarzyszących. Program wzbogacą m.in. spotkania międzykulturowe, pozwalające lepiej poznać tradycje i wrażliwość artystyczną zaproszonych gości (w tym roku będzie to prezentacja kultury Armenii), a także wycieczki krajoznawcze po regionie, prezentujące uczestnikom i gościom najciekawsze miejsca Kujaw i Pomorza. Ważnym elementem festiwalu będą również warsztaty wokalne prowadzone przez uznanych pedagogów i profesjonalnych nauczycieli śpiewu, które zapewnią możliwości inspiracji i dalszego rozwoju. Jeden z koncertów festiwalowych odbędzie się na brzegu Wisły w Solcu Kujawskim – rodzinnym mieście patronki festiwalu, Ireny Santor.

Więcej informacji oraz szczegółowy program 5. Międzynarodowego Festiwalu „Vistula Sounds” im. Ireny Santor dostępny jest pod adresem: vistulasounds.com.

Opowieści niewydarzone

Tekst: Jarosław „Bisz” Jaruszewski

Hanna wyłączyła i zamknęła laptopa, starannie włożyła go do dużej koperty bąbelkowej i nakleiła etykietę. Dorzuciła telefon komórkowy oraz karteczkę z krótką notką: „Odesłać 1 września na adres nadawcy”. Była to może z jej strony zbyt zapobiegliwość, ale chciała wejść w to do końca – małymi gestami dopełnić rytuału przejścia, sumą drobnych działań zwieść umysł i wyprowadzić go na manowce. Kabłówki nie miała już od lat; kilka płyt DVD z wybranymi filmami i iPod wygrzebany przez wnuczkę, na

który zgrała wyselekcjonowane albumy, były konieczną koncesją, ale też wygodą – uwielbiała słuchać muzyki podczas spacerów, a filmów, które chciała zobaczyć od lat, nie grało już żadne kino. Reszta była względnie wierna czasowi, w który pragnęła się przenieść.

Kiedy powiedziała Matyldzie, że chciałaby wziąć malutką Halszkę do siebie na wakacje, pojawiło się sporo wątpliwości. Czy sobie poradzi? Dobiega przecież siedemdziesiątki, mieszka sama i choć jest w zadziwiająco dobrej formie,

to jednak co innego kilka dni, a co innego miesiąc. Do tego mała nigdy jeszcze nie opuszczała domu na tak długo. Ostatecznie ustalili, że będą wpadać do Hanny i Halszki w każdy weekend – w końcu to tylko dwie godziny drogi – a wnętrza, soczysty miąższ wakacyjnych tygodni, zostawią całe dla prababci i prawnuczki.

Lipiec tego roku był przyjemnie ciepły, niemalże wiosenny, z kilkoma wypami tropikalnych upałów, zwykle przypadających w weekendy. Do tego był burzowy, może nie katastroficznie, jak w ostatnich latach, kiedy chmury obrywały się zniecka, wylewając w kilka minut sumy miesięcznych opadów, ale – Hanna zastanawiała się, jak to określić – burzowy na sposób dziecięcy. Tak jak pamięta się burze z najwcześniejszych lat: dostojne, rozwijające się w szlachetnym rytmie, trzymające się pogodowej etykiety.

Popychając wózek w równym, płynnym tempie, tak by nie zakłócić niczym kruchego snu Halszki, czuła się jak operatorka kamery płynnie kadrująca widzialne. Długie ujęcia podbite przez ambientowe syntezatory dyskretnej muzyki Briana Eno, rytm kroków oraz powracające z przeszłości automatyzmy – delikatne potrząsanie wózkiem, unikanie słońca wpadającego pod budkę, odruchowe mruczenie kołysanek, gdy dziecko zaczynało się wiercić – wszystko to sprawiało, że świadomość wyłamywała się spod zasady rzeczywistości, pozwalając wypływać na powierzchnię głębszym warstwom. Hannę zawsze fascynowała idea, że dla

nieświadomości czas nie istnieje: stare rany, wywołane zniecka, potrafią boleć tak, jak gdyby były zadane przed momentem. Ale może znaczy to też, że minione szczęście może wrócić tak, jakby działo się w wiecznym „tu i teraz”?

Kiedy wczorajszego wieczoru włączyła na wysłużonym odtwarzaczu DVD „Nakarmić kruki”, musiała zatrzymać film. Już początkowa sekwencja czarno-białych fotografii przedstawiających dzieci w jakimś zapomnianym, utraconym czasie sprawiła, że coś ścisnęło ją w pierśi tak mocno, że przez dłuższą chwilę oddychała głęboko, modląc się, żeby to nie był zawał. Trzymała drżący palec na jedynej w tarczy stacjonarnego telefonu, gotowa wykręcić numer. Fakt, że mogła dostać ataku serca opiekując się prawnuczką, był dla niej najgorszym koszmarem – oznaczałby, że Halszka nie zostanie u niej na dłużej nigdy więcej. Na szczęście poczuła się lepiej i dziś, już w doskonałej formie i humorze, wyszły na popołudniowy spacer.

Ciemne chmury, które skłębiły się nagle na odległych, zachodnich krańcach nieba, potrzebowaly zaledwie kilku minut, aby znaleźć się nad nimi. Halszka śmiała się do tańczących we wzmagającym się wietrze długich gałązek nadrzecznej wierzby; tysiące listków mieniło się w promieniach słońca, przeciętych nagle burzową chmurą. Wiatr przekartkował pobieżnie „Wielką liczbę” w dłoniach Hanny, która spojrzała na swój palec zatrzymany na słowach:

„Z naglej pewności, że gdybym umarła, nawet by nie przystanął”.

Zerwała się tak jak kiedyś – pięćdziesiąt lat wcześniej – i spojrzała na zbliżające się zasłony deszczu. Miała wrażenie, że błysnęło akurat w momencie, kiedy mrugnęła. Szybkim krokiem opuściła bulwar i wróciła na swoją ulicę, gdy pierwsze ciężkie krople spadały na budkę wózka do wtóru chichotu Halszki, dobiegającego z przysłoniętego wnętrza. Dotarły do domu niemalże dokładnie w momencie tąpnięcia ulewy. Schronione pod łukiem bramy były bezpieczne, jednocześnie mając dostęp do całego widowiska burzy. Deszcz zamiatał ulicę zamaszystymi porciaściami, a z każdym z nich powieki Halszki opadały coraz niżej, aż dziewczynka zasnęła, nie zwracając uwagi na przetaczające się z łoskotem grzmoty, z czasem coraz dalsze i słabsze.

Hanna założyła słuchawki i włączyła iPoda. Patrzyła na nierównomierne kaskady kropeł spływających z dachu w takt rytmicznego staccato utworów z albumu „Einstein on the beach”. Burza odświeżyła powietrze, a muzyka słuchana po raz pierwszy w życiu odnawiała doświadczenie burzy – do tego stopnia, że kobieta poczuła nagle zdumienie: gdyby nie jej kuriozalny pomysł „podróży w czasie”, ten wyjątkowy, zmysłowy moment nigdy by się nie przydarzył.

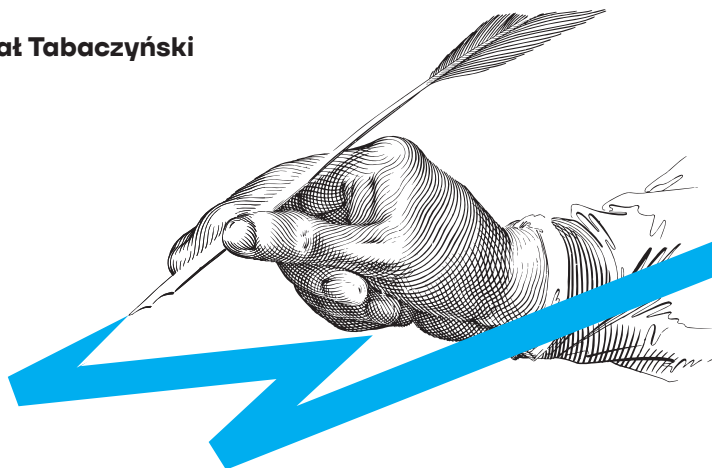
Dawno temu spacerowała samotnie z dzieckiem w ciszy, pogrążona w depresji tak głęboko, że tamten feralny rok jak gdyby się dla niej nie wydarzył, a razem z nim ominęły ją wszystkie premiery – kinowe i wydawnicze. Przede wszystkim

czuła, że ktoś odebrał tamten czas jej i córce, że nie przeżyła go tak, jak powinien go przeżyć rodzic z pierwszym dzieckiem. Zapragnęła tam wrócić. Cóż mógł zaferować jej rok 2026? Wolala o nim nie myśleć. Odcięła się od bieżących mediów, zebrała zaległe płyty, filmy oraz lektury i kiedy czytelnik dociera do końca tej niewydarzonej opowieści, Hanna jest właśnie na domowej premierze „Novecento” Bertoluccięgo, gładzi po głowę Halszkę, która śpi na jej kolanach, i – bo dlaczego by nie? – za oknem zmierzcha jeden z wakacyjnych dni lipca 1976 roku. **EIK**

Się nam wydaje. W Bydgoszczy

cz. 37

Tekst: Michał Tabaczyński

Co w tej książce najcenniejsze, to jej zaskakująca wielofunkcyjność. Da się bowiem tej niewielkiej w istocie książeczki używać na kilka przynajmniej sposobów (i nie, nie idzie mi tu o tani żart z długąszą brodą o tym, że można ją podłożyć pod chwiejący stolik – owszem, można, ale bym nie polecał). Myślę, że nie przesadzę, proponując cztery różne tryby jej lektury, cele czytania, kręgi zainteresowań, które

da się dzięki niej zaspokoić. Po pierwsze: historia przedwojennej Bydgoszczy i opis ówczesnej cywilizacji. Po drugie: historia pewnego osobliwego rodzaju fotografii ulicznej. Po trzecie: mikrohistorie rodzinne kilku (w zasadzie: dwóch) fotografów ulicznych. Po czwarte wreszcie: album ze zdjęciami (z pozoru to anonimowi przechodnie na ulicach miasta, a naprawdę: wielkie archiwum niedostrzeżanej przez

wielką historię i oficjalną fotografię dawnej Bydgoszczy).

Rzecz oczywista, wszystkie te pola są ze sobą przemieszane, a przynajmniej: współzależne od siebie (historia cywilizacji wspierana jest przez albumowy charakter książki, a mikrohistorie dokładają do tego kolejne warstwy, na dodatek z innej perspektywy pokazując historię fotografii ulicznej. I tak dalej – bo przecież można by te części układać w innych konfiguracjach.

Ukryta historia międzywojennego miasta, a w istocie: wgląd w tamtą cywilizację, jest dla mnie najciekawsza. Nie chodzi zresztą o Bydgoszcz, ale o coś o wiele bardziej uniwersalnego. Moją obsesją pozostaje od lat poczucie, że nie mamy dostępu do przeszłości. Doprecyzowałbym: brak nam dostępu do całościowego i głębokiego (w przeciwieństwie do powierzchownego czy naskórkowego, do którego jakiś dostęp, i owszem, mamy) zrozumienia przeszłości. Mamy, oczywiście, historię i historiografię, a także pamięć indywidualną, jednostkową – każda z nich ma swoje sposoby istnienia, trwania i dystrybucji (od dokumentów po przekazy ustne). A jednak – oto treść mojej obsesji – wszystko to nie składa się na dogłębne rozpoznanie przeszłości: tego, jak ludzie żyli, wśród jakich zapachów i dźwięków wiodli żywot i tak dalej.

Lajkarze nie przynoszą, rzecz jasna, żadnego przełomu w rozumieniu (i odczuwaniu) tego, co dawne. Nie ma tu książka takich ambicji. Ale może zrobić choć innego (co jest w istocie jedyną opcją, żeby sobie z tym uwierającym brakiem dostępu do przeszłości poradzić): uruchomić wyobraźnię, pobudzić ją.

Moją obsesją pozostaje od lat poczucie, że nie mamy dostępu do przeszłości. Doprecyzowałbym: brak nam dostępu do całościowego i głębokiego (w przeciwieństwie do powierzchownego czy naskórkowego, do którego jakiś dostęp, i owszem, mamy) zrozumienia przeszłości.

Lajkarze, uliczni fotografowie, którzy z zaskoczenia fotografowali (korzystając z nowego wynalazku – aparatu Leica, stąd ich przydomek) przechodniów, by później im zaferować te zdjęcia (do odbioru – wiadomo, wszystko się dzieje przed wynalezieniem fotografii natychmiastowej – wieczorem tego samego dnia) dokonali niesamowitego wyczynu. I to zupełnym przypadkiem. Stworzyli dokument tych czasów, dokument tym prawdziwszy, że nieupozowany, chaotyczny, przypadkowy. W tej swojej działalności, która przecież miała wyłącznie merkantylny charakter, uwiecznili coś, co inaczej by przepadło:

widok zatłoczonej ulicy, nieupozowane (bo złapane na gorącym uczynku zwykłego życia) postaci przechodniów, codzienne stroje i fryzury, a nawet – jak się kto uprze – stan ówczesnej infrastruktury komunikacyjnej: dziur w chodnikach, spękanych płyt chodnikowych, bruku na ulicach, wyszczerbionych krawężników i tak dalej. Właśnie ta fotografia, robiona w biegu, bez pozowania i kadrowania, pokazuje zachwycająco wiele prawdy tamtej rzeczywistości.

Wyziera (czy też: przeziera) zza czy spod tych przedstawień – które same w sobie nie są szczególnie ciekawe, ot, ludzie przechodzący ludnym miastem – skryty świat ówczesnych praktyk, zwyczajów, zwykłego życia. To zdjęcie, trudne dziś do wyobrażenia, na którym stojąca w towarzystwie chłopca kobieta trzyma pod pachą żywą (i całkiem sporych rozmiarów) gęś domową. Ale to może wyjątek, bo zazwyczaj to niepozorne i stanowiące zdecydowaną mniejszość w tych dość ciasno kadrowanych portretach tło jest równie ciekawe, jeśli nie ciekawsze od postaci. To bardzo ciekawe: od momentu naciśnięcia spustu migawki nastąpiło całkowite przewartościowanie elementów fotografii: wtedy liczył się przecież model (to on w końcu miał zapłacić za zdjęcie), a dziś jest on mniej ważny nawet od stroju, który nosił. Zresztą, co rzuca się w oczy, to niezwykła trwałość kanonu męskiej elegancji: zdaje się, że dzisiejszy mężczyzna mógłby się dziś pojawić w niemal każdym (może z wyjątkiem pumpów) z ówczesnych strojów

na dzisiejszej ulicy, nie wywołując zdziwienia (co najwyżej; podziw) reszty przechodniów.

Jeszcze a propos elegancji. Jakkolwiek by nie chciało czytać *Lajkarzy*, jakiegokolwiek trybu lektury nie być miłośnikiem, jedno pozostaje poza dyskusją: jest to książka do podziwiania, książka bardzo elegancka. Fundacja Fotografistka (a wcześniej jej poprzedniczka na lokalnym rynku wydawniczym: Farbiarnia) przyzwyczaiła nas do świetnego projektu i skromnej – tak skromnej, jak i eleganckiej – formy wydawanych książek. Jakość druku i oprawy dorównuje tu jakości projektu graficznego, czyniąc z tej niewielkiej książeczki przedmiot kolekcjonerski. **EIK**

Małgorzata Czyńska,
Katarzyna Gębarowska
**Lajkarze. Opowieść
o fotografach ulicznych**
Fundacja Fotografistka
Bydgoszcz 2025

Przez kilka miesięcy spotykaliśmy się – czasem ekstatycznie, czasem znojnio, a najczęściej w wybuchowej mieszance tychże nastrojów – z grupą wspaniałych ludzi, dla których literatura jest sprawą bezinteresownego poświęcenia (czasu, siebie, wszystkiego?). Nazywaliśmy to – z braku lepszego nazewnictwa pod ręką – „warsztatami pisania literatury niefikcyjnej”. Przedstawiamy tu Państwu – na pamiątkę tego czasu (a także: dla wywołania Państwa zazdrości, żeście nie byli tam z nami) relację Patryka Sobieraja. Zdaje nam się, że dobrze (bo w brawurowym Wallace’owskim stylu) oddaje klimat tych spotkań. Kolega Patryk chwilami stroi sobie z nas, i owszem, żarty, które nas jednak niezmiernie śmieszą. Ufamy, że Państwa też rozbawią (tym bardziej, że to my stanowimy cel ciepłych drwin i sztyletowych ironii Patryka, a nie Szanowni Czytelnicy). Ufamy też, że zachęci to niektórych z Państwa do udziału w kolejnych turach spotkań, które znów zapewne – z braku bardziej precyzyjnej nomenklatury – nazywać będziemy „warsztatami pisania” (ogłoszenia będą się pojawiać w swoim czasie). Zapraszamy!

Maciej Jakubowiak i Michał Tabaczyński

Warsztaty (...) z Maciejem Jakubowiakiem i Michałem Tabaczyńskim (relacja)

Tekst: Michał Tabaczyński

(Ogłoszenie)

Jakiż to splot wypadków – miliardy zdarzeń (...) wreszcie gwałtowne mgnienie, co, zda się (czy na pewno?), zwiastuje odmianę, której nikt nie śmiał wyciekiwać.

W każdym razie było ich dwóch: Maciej Jakubowiak – migrujące centrum pola literackiego (najgorętszy bydgoski transfer ostatniej dekady); doktor-redaktor, piewca i praktyk szczerości oraz wyspecjalizowany w apokalipsie demas-

kator mechanizmów klasowych; laureat i juror prestiżowych wyróżnień; najbardziej znany hokeista-amator w Polsce i pierwszy wicencaczelnym polskiej kultury. Człowiek o szczątkowym poczuciu humoru, czyli w dwójnasób poważny¹. Wreszcie, pierwszoosobowy narrator własnych książek, a więc znany bohater literacki.

Michał Tabaczyński – wzorzec mieszczkańskiego intelektualisty; doktor multiplex, kierownik bydgoskiej literatury oraz jej najwybitniejszy stylistą². Ironicznie szczery głos cywilizacyjnego dryfu, tłumacz-poliłgota a przy tym nieformalny ambasador Bydgoszczy na Morawach i Czech na terenie Miasta Bydgoszczy. W niektórych kręgach (i ku własnej ucieście) zwany „Nielitościwym”³. Wreszcie, domniemany narrator własnych tekstów, a więc znany bohater literacki.

Wcześniej, jak zapewne wielu z Państwa, widziałem ich ledwie z oddali. Tym razem, skoro zeszli z kart książek, móc miałem zobaczyć ich z bliska. Widać czas był obcować z literaturą na sposób wcześniej nieznanym.

(Spotkanie organizacyjne – 18 X 2025, 13:01)

Pomiędzy nami agresywnie pusta przestrzeń. Krzesła i szezłag, na którym sadza się najwybitniejszych ludzi pióra, gdzie i ja usiadłem. Przyznam, że zawróciło mi natenczas w głowie. Myślałem: „Pierwsze zajęcia, a ja już siedzę tam, gdzie siaduje fetowana śmietanka literacka, w towarzystwie jej dumnych reprezentantów, otoczony przyszłymi ludźmi sukcesu.” W tej sytuacji ciężko mi było patrzeć na otaczające mnie twarze, patrzyłem zatem na buty (4 pary męskie, 6 par damskich)⁴. I chociaż dokładny ich opis nakreśliłby nasze sylwetki lepiej niż byśmy sobie tego życzyli (własnych, rzecz jasna, z fałszywej skromności bym nie wymienił), skierujmy światło na główne wypadki⁵.

¹ „I u mnie poczucie humoru niezbyt się rozwinęło” (Hanka, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2024, s. 218). Bałamutna autodiagnoza okazała się wcale wybrednym żartem.

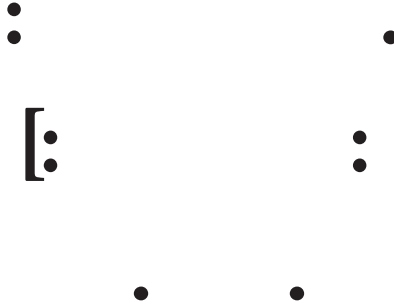
² Opinia red. Jakubowiaka, którą słyhać często spontanicznie powtarzaną w bydgoskich kawiarniach.

³ Wyrażona na portalu Facebook reakcja red. Krzysztofa Cieślaka z 30.04.2019 na opublikowany w Małym Formacie (numer 04/2019) szkic: Król jest błady autorstwa red. Tabaczyńskiego. <https://www.facebook.com/kmcieslik/posts/2492567280754364>

⁴ Momenty takie jak te bywają szczególnie groźne, pozwalają bowiem na wywołanie, maskowanych potem z niewidocznym trudem, spontanicznych sympatii i antypatii oraz wysiłków, by je przezwyciężyć, a w konsekwencji, wytworzenie określonej dynamiki grupy. Czy wybrana organizacja miejsc wynikała z premedytacji, z chęci zajrzenia w nasze umysły? Być może był to pierwszy test lub zręczna próba katalizowania procesów twórczych (?)

⁵ Rozumiem Państwa ciekawość, jednak zaspokojenie jej w sposób rzetelny, z racji ulotnej pamięci i ograniczeń piszącego pozostaje niemożliwe. Ułomne próby przywołania opisywanego momentu musiałyby zawierać liczne nieścisłości i braki, brzmieć w stylu: „Otoczyły mnie: para damskich butów sportowych (tzw. sneakersów), których z racji kątu patrzenia nie zapisałem w pamięci; ciemne, klasyczne półbuty męskie (w których możnaby wejść niemal wszędzie bez większego skandalu); stosowne do pory roku męskie botki (?) za kostkę w niedookreślonym odcieniu brązu, z niedookreślonego materiału [zamsz?, nubuk?] (pozbawione ekstrawagancji, jednak niewielu znajomych mi mężczyzn by je ubrało); nieskórzane męskie czarne sneakersy z kauczukową podeszwą (charakterystyczne o tyle, że nie zwracają na siebie uwagi);

T J

Schemat poglądowy
(szeszłg wyróżniłem kwadratowym nawiasem).

Zaproponowano byśmy, przynajmniej formalnie, skrócili dystans, co nastąpiło. Była w tym wyrażona bez słów obietnica przygody.

(Pierwsze zajęcia – 15.11.2025, 12:00)

Jak stwierdził redaktor Jakubowiak: „Początki zawsze muszą być dwa”.

damskie trampki (charakterystyczne na tyle, że zwracają na siebie uwagę); męskie buty sportowe (tzw. sneakersy) znanej niemieckiej marki, bodaj zielone; ciemne damskie kozaczki (nie pamiętam jak wyglądały, pamiętam że okazałe. Ciemne, glam-futurystyczne (co to w ogóle znaczy?) wysokie, z nabufanym językiem (?)); trzy kolejne, bliżej nieokreślone pary damskich butów na skraj poła widzenia (któreś z motywem kwiatowym, inne [?] z rzemykami wokół kostki [?])

Zgromadziliśmy się więc w salce na tyłach, wokół stołu (za stołem?), jak później co pół miesiąca. Byliśmy karni; co do zasady, każdy siadał na wcześniej zajęтым miejscu. Nieobecni karnie nie przychodzili – być może potrzebowali ledwie kilku godzin, by zyskać to, czego poszukiwali; co inni zyskali ze znacznie większym trudem.

Zastanawiacie się pewnie, Drodzy Państwo, na ile nasze przygody przypominały fabułę *Opętanych* Chucka Palahniuka⁶? Do pewnego stopnia – z pewnością, niemniej znowuż – nieprzesadnie.

⁶ Proszę nie traktować tego nawiązania jak zaproszenia do lektury.

Życie spotkało się z fantazją dość szybko, co, przyznam, wytrąciło mnie z równowagi: kazano nam bowiem pisać. Pisali również prowadzący. Zgodnie z planem, przedmiotem naszych wysiłków nie była fikcja, ale bądźmy uczciwi – kto to w dzisiejszych czasach rozróżni?

Organizacja zajęć przebiegała wg następujących założeń: pierwszą godzinkę siedzimy nad tekstem ochotnika, drugą spędzamy nad wybranym tematem. Nie wszystko szło według planu; ochotnicy bywali niechętni, tematy uciekały nam z ust i głów, a rygor czasowy ulegał rozluźnieniu, lecz zawsze z pożytkiem i nauką. Od czasu do czasu, Redaktor-doktor czytywał nam na głos (w tym moje koślawe wprawki, co napawało mnie dumą i wstydem).

Oczekiwania eskalowały wykładniczo. Zaczęliśmy od pierwszego zdania, by przejść do planu, mini-historii i krótkiego tekstu. Strach myśleć dokąd doprowadziłoby nas to tempo, gdybyśmy nie znali umiaru. Szczęśliwie, kierował nami rozsądek, a prowadzący okazali się rażąco mili. Karą za nieprzygotowanie była wyrozumiałość. Nie wspominaliśmy jednak o tym głośno, by nie stali się jeszcze milsi⁷.

W chwilach przedzając Kierownik-doktor, stroskany, wychodził na próg i przy otwartych drzwiach wypatrywał nieobecnych (każdy zbłąkany przybysz mógł liczyć na wolne miejsce).

Doktor-redaktor zagajał co u nas, co czytamy i czy słyszeliśmy o inbach, które z wprawą streszczał. Gdy było trzeba, drukowali teksty, parzyli kawę i naradzali się na zapleczu, gdzieś poza granicą słyszalności. Pomimo dzielących ich różnic (a różni byli jak Pozytywizm i Młoda Polska)⁸, czuć było w sali synergię ducha znaną z występów zachodnoniemieckich klasyków muzyki dance-pop, amerykańskich seriali sensacyjnych, czy popularnych programów z gatunku tokusatsu.

*

Dla lepszego wyobrażenia przebiegu zajęć, przedstawiam niepełną listę poruszanych przez nas zagadnień: W operze: frykcyjne pływy z fałszywą muchą – czy sycą oczy (czy gorszą młodzież?)?

Jak zmusić dzieci do jedzenia?

Dlaczego Virginia Woolf ma nas zachwycać?

Z jakiego powodu kierownik

Tabaczyński nosi kaszkiety?

Czy, a jeśli tak, to kiedy, Redaktor Jakubowiak czytuje w myślach?

Na co pozwala literatura?

Czy hipis-robotnik może zostać technokratą?

Które kwiatki pachną nocą?

Czy można coś robić zbyt dobrze?

[OCENZUROWANO]⁹.

⁷Przypuszczenie wysunięte przez koleżankę L.

⁸Powtarzam za red. Jakubowiakiem (uwaga wygłoszona podczas zajęć ze stylizacji, bodaj 7 lutego 2026)

⁹Sam sobie ocenizowałem.

Jak pieszczotliwie zwracać się do koleżanek?
Czy szczerocię popłaca?
Skąd tyle kieliszków w brodziku?
Czy homofobiczne żarty mogą nieść inspirację?
Co się stało z Fioną Hil?
Do ilu razy sztuka?
Które słowa są brzydkie, choć wszystkie są ładne?
Kto kogo wykołegował?
Czego w Krakowie mają pod dostatkiem?
Kto (i kiedy?) się przebrał za macewę?
Co warto wiedzieć o poznańskich pożarach?
Czym jest młodzież (wg historycznego statutu Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej)?¹⁰
Co komu ukradli?
W jakich okolicznościach i komu męczyznę w sile wieku wypada nazywać „harczerzykiem”?
Czym nie jest debiut?
Czy reportaż różni się od eseju?
Kto z chęcią zjadał owady?
Czy istnieje „styl zero”?
Komu nie warto regulować brwi?
Co poprzedza motywację?

Lista wspomnianych autorów byłaby zbyt długa, by ją na niniejszych łamach przytaczać. Zainteresowanych listą autorów niewspomnianych zachęcam do kontaktu z redakcją.

(Ostatnie zajęcia – 30 V 2026, 12:15)

W ramach podsumowania zachęcano nas do pracy i twórczego wandalizmu. Zaoferowano nam również książki z ciuchą sugestią, byśmy zaczęli coś w końcu czytać – kto wie, może dojdzie i do tego. W końcu, gdy nasza przygoda dobiegła końca (a trwała całą szarugę, mrozy i przelato), nie byliśmy już tacy jak wcześniej.

(Obecnie)

Pytacie Państwo trwożliwie, snując fantazję o przyszłych naborach, jakby to było uczestniczyć w Warsztatach pisania prozy niefikcyjnej, eseju i reportażu z Maciejem Jakubowiakiem i Michałem Tabaczyńskim, pytacie: „Czy trzeba się bać?”.

„Oczywiście.” – odpowiem. Nie prowadzących jednak, nie koleżanek i kolegów, tylko siebie.

*

Korzystając z okazji, krótkie podziękowania: za znój dziękuję Prowadzącym. Koleżeństwu za współuczestnictwo. Za pożywkę dla rozmów dziękuję bohaterom anegdot, za poniesiony trud ich wychowania – opiekunom. Wreszcie, Państwu dziękuję, Moi Mili, za naszą tu wspólną lekturę.

¹⁰ Nie mylić z uchwalonym w 1957 roku Statutem Związku Młodzieży Socjalistycznej.

Adresy bydgoskich instytucji kultury >>

- >> **Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego**, ul. prof. J. Godziszewskiego 1, 85-075 Bydgoszcz, tel. 52 311 78 08, www.amfn.pl
- >> **Akademicka Przestrzeń Kreatywna** przy Wyższej Szkole Gospodarki, **Muzeum Fotografii**, ul. Karpacka 52, 85-164 Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Naruszewicza 11, 85-229 Bydgoszcz, tel. 52 567 00 07, muzeumfoto@byd.pl, muzeumfoto.byd.pl
- >> **Artgallery**, Stowarzyszenie Działañ Artystycznych, ul. Gdańska 54, 85-021 Bydgoszcz
- >> **Biblioteka UKW**, ul. Szymanowskiego 3, 85-074 Bydgoszcz, tel. 52 326 64 60, biblioteka.ukw.edu.pl
- >> **Bydgoskie Centrum Informacji**, ul. Batorego 2, 85-104 Bydgoszcz, bci@visitbydgoszcz.pl, visitbydgoszcz.pl
- >> **Bydgoski Instytut Głosu – profesjonalne centrum doskonalenia głosu**, ul. Śniadeckich 21/4, 85-011 Bydgoszcz, tel. 500 347 009, bydgoski.institutglosu@gmail.com, bydgoskiinstytutglosu.pl
- >> **Bydgoskie Centrum Sztuki im. S. Horno-Popławskiego**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 668 892 896, bcs.bydgoszcz.pl
- >> **Bydgoskie Towarzystwo Heraldyczno-Genealogiczne**, 85-165 Bydgoszcz, ul. Tucholska 15/50, prezes Andrzej Nejman
- >> **Bydgoskie Towarzystwo Naukowe**, Societas Scientiarum Bydgosiensis, Bydgoszcz Scientific Society, ul. Jezuicka 4, 85-102 Bydgoszcz, tel./fax 523 222 268, btn.bydgoszcz.eu, prezes prof. dr hab. inż. Marek Bieliński
- >> **Dom Edukacyjno-Kulturalny „REGNUM”** przy Fundacji „Nowe Pokolenie”, ul. Siedleckiego 12 i ul. Bośniacka 3, dyr. Joanna Dobska, tel./fax 523 711 051, 793 101 280, nowe-pokolenie.pl, fundacja@nowe-pokolenie.pl
- >> **Dom Kultury MODRACZEK**, ul. Ogrody 15, tel./fax 523 713 331, modraczek.smbudowlani.pl, e-mail: modraczek.smbudowlani.pl, agnieszka.buzalska@smbudowlani.pl, dyr. Agnieszka Buzalska
- >> **Dom Kultury ORION**, ul. 16 płk. Ułanów Wlkp. 1, 85-319 Bydgoszcz, tel. 523 487 201, kier. Nikolettta Stachura
- >> **Dom Liter. Centrum Literatury i Pisma**, ul. Podwale 15, 85-111 Bydgoszcz, tel. 523 077 124, e-mail: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl
- >> **ELJAZZ – Centrum Artystyczne**, ul. Kręta 3, 88-117 Bydgoszcz, tel. 523 221 574, 662 152 726, eljazz.com.pl
- >> **Filharmonia Pomorska**, dyr. Maciej Puto, ul. Szwalbego 6, 85-080 Bydgoszcz, tel. 52 321 02 34, e-mail: kasa.biletowa@filharmonia.bydgoszcz.pl; filharmonia.bydgoszcz.pl
- >> **Fundacja Fotografistka**, ul. Pomorska 68A/1, Bydgoszcz, tel. 508 732 871, fotografistka.pl
- >> **Fundacja „Wiatrak”**, ul. Bołtuca 5, 85-791 Bydgoszcz, tel. 523 234 810, wiatrak.org.pl, e-mail: sekretariat@wiatrak.org.pl
- >> **Galeria 85**, prowadzi Ewa Pankiewicz, ul. Gdańska 17, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 226 222
- >> **Galeria ALIX**, M. i M. Dobecey, ul. Jezuicka 26
- >> **Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński**, ul. Chocimska 5, 85-097 Bydgoszcz, tel. 608 596 314, autorska.pl, galeria@autorska.pl
- >> **Galeria Francuska Mistral** przy WSG, prowadzi Henryka Stachowska, ul. Garbary 2, budynek A, tel. 668 705 587
- >> **Galeria Innowacji UTP**, ul. Kaliskiego 7, 85-789 Bydgoszcz, kier. dr Anna Bochenek, czynne w godz. 10–17
- >> **Galeria MDK 1** przy MDK nr 1, ul. Baczyńskiego 3
- >> **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszcz, dyr. Karolina Leśnik-Patełczyk, Gmach główny (ul. Gdańska 20) wt.–pt. 10.00–18.00, sob.–niedz. 11.30–16.30, wstęp wolny, galeriabwa.bydgoszcz.pl, bwa@galeriabwa.bydgoszcz.pl, tel. 52 339 30 50
- >> **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszcz w (ul. Gdańska 3): wt.–pt. 11.00–18.00, sob. 12.00–16.00, wstęp wolny
- >> **Galeria Wspólna** (MCK+ZPAP), ul. Batorego 1/3, 85-104 Bydgoszcz, tel. 523 221 447, galeriawspolna@onet.pl
- >> **Galeria Pleszynski Kobra**, 85-079 Bydgoszcz, ul. Kościuszki 27, tel. 600 451 577
- >> **Izba Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego**, WiMBP, ul. Libelta 5, tel. 523 238 207, czynne: wt. i pt. 13–18, śr. 10–15
- >> **Jagiellońska 1, Dom Aukcyjny i Galeria Sztuki**, ul. Jagiellońska 1, 85-067 Bydgoszcz, jagiellońska1.pl
- >> **Kino Jeremi / Hangar Kultury**, Zespół Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego, ul. gen. Fieldorfa „Nila” 13, 85-796 Bydgoszcz, tel. 52 343 66 67, monika.jarzyna@liceummx.edu.pl
- >> **Klub Arka**, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, tel. 523 487 202, kier. Nikolettta Stachura
- >> **Klub Heros**, ul. gen. Thomée 1, Bydgoszcz, tel. 523 430 004, kier. Grażyna Wrzeciełek
- >> **Klub Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych**, ul. Sułkowskiego 52A, 85-915 Bydgoszcz, tel. 261 413 550, kier. mgr Piotr Pubanz, Biblioteka Klubu IWspSZ, tel. 261 413 563, kier. mgr Monika Różewicka, klubiwspz@wp.mil.pl
- >> **Klub Miłośników Australii i Oceanii**, pl. Kościeleckich 8, pok. 8, Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Janosika 3/78, 85-794 Bydgoszcz, prezes Lech Olszewski, tel. 607 120 182, 52 343 75 11, kmaio.polus.pl
- >> **Klub Miłośników Kaktusów** przy Klubie „ARKA” BSM, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, przewodniczący Jerzy Baliński, tel. 523 215 538
- >> **Klub Odnowa**, ul. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego 38, tel. 523 631 867, klubodnowa@interia.pl, klubodnowa.strefa.pl, kier. Grażyna Salemska
- >> **Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 01-03, kpck.pl, Dyr. Ewa Krupa, sekretariat@kpck.pl; Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 06, galeria.kpck.pl, kier. Katarzyna Wolska, galeria@kpck.pl
- >> **Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, ul. Marcinkowskiego 12–14, 85-056 Bydgoszcz, tel. 523 255 555 (inf.), sekretariat@mck-bydgoszcz.pl, mck-bydgoszcz.pl
- >> **Międzynarodowe Centrum Kultury i Turystyki** oraz **Esperantotur** ul. Skłodowskiej-Curie 10, 85-094 Bydgoszcz, tel./fax: 523 461 151, info@esperanto.bydgoszcz.eu
- >> **Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1**, ul. Baczyńskiego 3, 85-805 Bydgoszcz, tel. 523 755 349, fax 523 450 628, mdknr1bydgoszcz@go2.pl, mdk1.bydgoszcz.pl, dyr. Piotr Skowroniński
- >> **Młodzieżowy Dom Kultury nr 2** im. Jordana, ul. Leszczyńskiego 42, 85-137 Bydgoszcz, tel./fax 523 731 795, dyr. Adam Łętocha.
- >> **Młodzieżowy Dom Kultury nr 3** (Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Bydgoszczy), ul. Stawowa 53, 85-323 Bydgoszcz, tel. 52 373 25 15, fax/tel. 52 348 68 68
- >> **Młodzieżowy Dom Kultury nr 4**, ul. Dworcowa 82, 85-010

- Bydgoszcz, tel./fax 523 224 413, mdk4@cps.pl, mdk4.bydgoszcz.pl, dyr. Małgorzata Gładyszewska
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 5**, ul. Krzywiewiczej 8, 85-796 Bydgoszcz, tel./fax 523 485 002, dyr. Jolanta Wawronkowska, mdk5.bydgoszcz.pl, mdk@mdk5.bydgoszcz.pl
 - » **Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera w Bydgoszczy**, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz. Godziny otwarcia: pon. 12.00–18.00 (wystawy nieczynne), czw.–śr. 10.00–18.00, pt. 10.00–20.00, sob.–niedz. 12.00–20.00, info@mlynyrothera.pl, tel. 887 467 208, mlynyrothera.pl
 - » **Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego**, ul. Berwińskiego 4, 85-044 Bydgoszcz, tel./fax 523 462 318, muzeum@ukw.edu.pl, czynne: wt.–pt. 10–14, dyr. prof. dr hab. Adam Sudoł
 - » **Muzeum Kanału Bydgoskiego im. S. Malinowskiego** przy III LO, ul. Staroszkolna 10, 85-209 Bydgoszcz, kanalbydgoski.pl, tel. 693 765 075, muzeum@kanalbydgoski.pl
 - » **Muzeum Mydła i Historii Brudu**, ul. Długa 13-17, 85-032 Bydgoszcz. Rezerwacja tel. 525 157 015, warsztaty@muzeum-mydla.pl; muzeummydla.pl
 - » **Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy**, ul. Gdańska 4, 85-006 Bydgoszcz, dyr. dr Anna Kornelia Jędrzejewska, sekretariat: tel. 52 52 53 555, sekretariat@muzeum.bydgoszcz.pl; muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Nauki i Literatury: tel. 883 366 055, wykład@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Edukacji: tel. 52 58 59 911, edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Komunikacji i Wydawnictw, tel.: 52 58 59 926, 52 58 59 929, 883 366 055, promocja@muzeum.bydgoszcz.pl, wykład@muzeum.bydgoszcz.pl. Biblioteka: biblioteka@muzeum.bydgoszcz.pl, tel. 52 52 53 515, 52 52 53 516, godziny otwarcia: wt., śr., czw. 10.00–15.00, pt. 12.00–15.00, sob., niedz., pon. nieczynne. Godziny otwarcia: gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, Zbiory Archeologiczne, Galeria Sztuki Nowoczesnej, Europejskie Centrum Pieniądza, Dom Leona Wyczółkowskiego, Spichrze nad Brdą, Apteka Pod Łąbędzianem: wt., śr., czw. 10.00–18.00, pt. 12.00–20.00, sob.–niedz. 11.00–17.00, pon. nieczynne. Explozje: wt.–niedz. 10.00–18.00, pon. nieczynne. Centrum Edukacji Muzealnej, godz. otwarcia: 9.00–15.00.
 - » **Muzeum Wodociągów: Hala Pomp**, ul. Gdańska 242, oraz **Galeria Wieży Ciśnień**, ul. Filarecka 1, muzeum@mwik.bydgoszcz.pl
 - » **Muzeum Oświaty**, ul. Curie-Skłodowskiej 4, tel. 523 426 590
 - » **Muzeum Wojsk Łądowych**, ul. Czerkaska 2, 85-641 Bydgoszcz, dyr. Wojciech Bartoszek, tel. 261 414 876. Godziny otwarcia: pon. nieczynne; wt., śr., pt. godz. 8.30–15.30; czw. 8.30–18.00, sob. 12.00–16.00, niedz. 10.00–14.00; wstęp wolny, muzeumwlp.pl
 - » **Opera Nowa w Bydgoszczy**, dyr. Maciej Figas, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz, tel. 523 251 502, Dział Promocji i Obsługi Widzów oraz przedsprzedaż biletów: tel. 523 251 655, fax 523 251 636. Kasa biletowa tel. 523 251 555. Obiekt dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, operanowa.bydgoszcz.pl
 - » **Otwarta Przestrzeń „Światłownia”**, ul. św. Trójcy 15, 85-224 Bydgoszcz, swiatlownia@onet.pl, swiatlownia.eu
 - » **Pałac Młodzieży**, ul. Jagiellońska 27, 85-097 Bydgoszcz, tel. 523 210 081, palac.bydgoszcz.pl, dyr. Magdalena Bereda
 - » **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka** im. M. Rejewskiego, ul. Skłodowskiej-Curie 4, 85-094 Bydgoszcz, tel. 523 413 074; pbw.bydgoszcz.pl, dyr. Ewa Pronobis-Sosnowska
 - » **Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział Kujawsko-Pomorski**, ul. Warmińskiego 13, 85-087 Bydgoszcz, tel. 739 907 482, prezes Janusz Stanecki, sekretariat@pzechokp.pl
 - » **Stowarzyszenie Artystyczne „MÓZG”**, stowarzyszenie.mozg.art.pl, ul. Gdańska 10, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 455 195
 - » **Salezjańska Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży**, ul. Salezjańska 1, 85-792 Bydgoszcz, tel. 52 344 34 01, 600 371 696; 52 376 67 39 (po godz. 16.30); sswm-bydgoszcz@salezjanie.pl
 - » **Teatr Kameralny w Bydgoszczy**, dyr. Mariusz Napierała, ul. Grodzka 14–16, 85-109 Bydgoszcz. Biuro: Centrum Kongresowe Opery Nova, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz. Tel. 885 904 192, biuro@teatrkameralny.com, teatrkameralny.com
 - » **Teatr Pantomimy „DAR”**, dar.art.pl; teatrdar@wp.pl, tel. 523 407 468, 602 572 021, 602 257 675
 - » **Teatr Polski im. Hieronima Konieczki**, dyr. Beniamin Bukowski, al. Mickiewicza 2, 85-071 Bydgoszcz, tel. 523 397 841, kasa biletowa: czynna od śr. do pt. w godz. 14.00–18.00, al. Mickiewicza 2 (wejście od parku, od ul. 20 Stycznia 1920) oraz godzinę przed spektaklem, tel. 523 397 818, 885 607 090, bilety@teatrpolski.pl; teatrpolski.pl
 - » **Toniebajka**. Księgarnia dla wszystkich, ul. Focha 2, 85-070 Bydgoszcz, tel. 665 192 904
 - » **Towarzystwo Inicjatyw Kulturalnych**, ul. Dworcowa 62/2, 85-009 Bydgoszcz, tel. 523 213 371, prezes Maria Papala
 - » **Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy**, ul. Jezwicka 4, tel./fax 523 225 196, 523 454 434, tmmb.pl, biuro@tmmb.pl, skrytka pocztowa nr 17, 85-169 B 37, prezes Ireneusz Nitkiewicz. Biuro Zarządu czynne pon.–pt. 9–15
 - » **Towarzystwo Muzyczne im. Ignacego Jana Paderewskiego**, ul. Skargi 7, 85-018 Bydgoszcz, tel./fax 523 270 291, konkurspaderewskiego.pl, prezes prof. Katarzyna Popowa-Zydroń
 - » **Towarzystwo Operowe im. prof. Felicji Krysiwiczowej**, ul. Focha 5, 85-006 Bydgoszcz, prezes Zenona Tomczak, tel. 603 993 852, sekretarz zarządu Danuta Święcichowska
 - » **Towarzystwo Polsko-Austriackie**, Oddział B, Stary Rynek 5, 85-104 Bydgoszcz, tel. 609 678 277, lubomira.kubiak@gmail.com, prezes Lubomira Kubiak, dyżury w każdą drugą środę miesiąca
 - » **Towarzystwo Polsko-Niemieckie**, ul. Fordońska 120. Dyżury w każdy trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 13–16, tpn1@wp.pl, facebook.com/tpn.Bydgoszcz, prezes Danuta Szczepaniak-Kucik, tel. 504 100 024, sekretarz Krystyna Bender-Dudziak, tel. 605 666 936
 - » **Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej**, prezes Beata Żmuda, tel. 693 925 911, wiceprezes Maria Pastucha, tel. 694 582 721, tppf.byd.pl
 - » **Urząd Miasta, Biuro Kultury Bydgoskiej**, ul. Sielanka 8A (I piętro), 85-073 Bydgoszcz, tel. 52 58 58 189, fax 52 58 58 832, kbb@um.bydgoszcz.pl, p.o. dyr. Radosław Chmara.
 - » **Wędrowniczek – Klub Turystyczny**, prezes Adam Czachowski, tel. 523 251 635
 - » **Wojewódzka Miejska Biblioteka Publiczna** im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy, dyr. Dagmara Reszkowska-Gierden, ul. Długa 39, 85-034 Bydgoszcz, tel. centrala 52 323 80 08, 52 33 99 200, tel. sekretariat 52 328 73 90, 52 3399 225, sekretariat@wimbp.bydgoszcz.pl, biblioteka.bydgoszcz.pl
 - » **Sopocki Dom Aukcyjny**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 602 593 826, sda.bydgoszcz.pl
 - » **Świetlica Ukraińska**, ul. Dworcowa 57/1, 85-009 Bydgoszcz, tel. 884 841 966, zahnitkoliliia@gmail.com, dyr. Liliia Zahnitko
 - » **Muzeum Fotografii przy WSG**, ul. Karpacka 52, wt.–pt. 11.00–17.00, sob. 10.00–14.00, pon. i niedz. nieczynne

» 5.07.2026

O mało co – spektakl komediowy Anny Muchy

» 11.07.2026

Kabaret Hrabi & goście – Potemowe piosenki

Gościnnie: Olga Szomańska, Agnieszka Litwin, Leszek Jenek.

» 29.08.2026

Goło i wesoło – spektakl komediowy

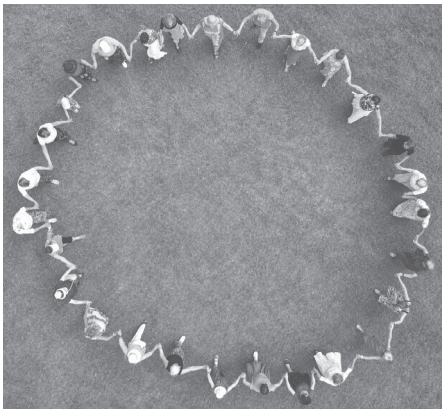
INF. ANNA WIĄCEK-FRĘŚ

Stowarzyszenie Miłośników Tańców w Kręgu, Tańców Etnicznych oraz Terapii Tańcem Ajde Jano

» 5.07.2026, godz. 11.00, LPKiW Myślęcinek – polana grillowa

11. Światowy Dzień Tańca w Kręgu

Światowy Dzień Tańca w Kręgu to wyjątkowe święto obchodzone na całym świecie. To fala miłości i pokoju,

intencyjny eksperyment jednoczący ludzi różnych kultur, kosmiczny festiwal radości oraz mnóstwo dobrej zabawy. Przypomina nam, jak wielu jest ludzi ceniących piękno, harmonię, synchronię i wspólnotę. Niech ten dzień stanie się wspólnym doświadczeniem tańca ponad wszelkimi podziałami – spotkaniem serc, uśmiechów i dobrej energii. W tańcu nie są ważne wiek, doświadczenie ani umiejętności – liczy się obecność i chęć bycia razem. Przez dwie godziny, trzymając się za ręce, będziemy tańczyć przy pięknej muzyce, wykonując proste i dostępne dla każdego kroki. Wśród tańców znajdują się również trzy choreografie wybrane przez organizatorów Światowego Dnia Tańca w Kręgu, które tego samego dnia zostaną zatańczone przez uczestników na całym świecie. Dzięki temu staniemy się częścią międzynarodowej wspólnoty połączonej tańcem. Zapraszamy wszystkich – przyjdźcie z rodziną, przyjaciółmi i znajomymi. Stwórzmy razem krąg pełen radości, pokoju i dobrej energii!

» 25–29 lipca 2026, ZPP Ostromecko

XV edycja Festiwalu Tańców w Kręgu „Taneczne Folkowisko”

Już po raz 15. Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku wypełni się muzyką, tańcem i niezwykłą atmosferą wspólnego świętowania. Dzięki partnerskiemu wsparciu Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy od 15 lat Festiwal Tańców w Kręgu integruje mieszkańców regionu i miłośników kultur świata poprzez taniec oraz tradycję. Tegoroczna edycja „Tanecznego Folkowiska – Międzypokoleniowego Festiwalu Tańców w Kręgu” odbędzie się pod hasłem: „Rytmy Ziemi – wielokulturowe tańce etniczne w kręgu i korowodzie”.

W malowniczej scenerii ostromeckiego Zespołu Pałacowo-Parkowego szczególnie zapraszamy na sobotni plener (wstęp wolny), podczas którego każdy znajdzie coś dla siebie. Niezależnie od wieku czy doświadczenia tanecznego będzie można dołączyć do wielkiego tanecznego kręgu i poczuć radość płynącą ze wspólnego ruchu oraz muzyki. Pod czujnym okiem instruktorki, arteterapeutki i kinezyjologa edukacyjnego Iwony Dzierny z Białegostoku stworzymy wyjątkową taneczną wspólnotę opartą na integracji międzypokoleniowej, otwartości i dobrej zabawie. W programie nie zabraknie również prezentacji amatorskich grup tanecznych z naszego regionu, które zaprezentują bogactwo folkloru i różnorodnych form tańca.

Przez cały czas wydarzeniu będzie towarzyszył jarmark „Kolorowo i Folkowo”, na który zapraszamy

twórców rękodzieła i lokalnych artystów pragnących zaprezentować swoje wyroby uczestnikom festiwalu. To doskonała okazja do spotkań, inspiracji i promocji własnej twórczości. Wstęp na wydarzenie jest wolny.

Od niedzieli do środy odbędą się także płatne warsztaty taneczne, podczas których uczestnicy poznają tańce polskie, greckie, bułgarskie i kaukaskie oraz pełne magii tańce ze świecami. Zajęcia poprowadzą doświadczeni instruktorzy i pasjonaci tańca, m.in. Anastazia Czarnowska, Dimitar Petrov (Mitko), Marek Czarnowski, Iwona Dzierma, Justyna Jakimowicz-Böttcher. Zapraszamy wszystkich – rodziny, dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów. Nie trzeba być tancerzem, aby stać się częścią tego wyjątkowego święta. Wystarczy chęć wspólnej zabawy i otwartość na rytmy świata. Więcej informacji można znaleźć na stronie: ajde-jano.pl, oraz na wydarzeniu na Facebooku.

INF. ANNA KAŻMIERCZAK

Hangar Kultury

» godz. 10.30, ul. Piwnika Ponurego 10; wstęp: 6 zł wejściówki indywidualne, 5 zł wejściówki dla grup zorganizowanych powyżej 10 dzieci

Seanse filmowe dla dzieci

Zapraszamy wszystkie dzieci i grupy zorganizowane na wakacje filmowe w Hangarze Kultury. Prezentujemy fantastyczne filmy pełne przygód, magii i wrzuseń. Nasze filmowe seanse to idealna okazja, żeby spędzić czas w kreatywny i przyjemny sposób. Dzieci będą miały

okazję poznać magiczny świat kina, nauczyć się czegoś nowego i po prostu dobrze się bawić. Rezerwacje dla grup zorganizowanych, szczegóły i zapisy: tel. 785 704 344, kinojeremi@liceumxv.edu.pl.

INF. MONIKA KLAWITTER

Galeria Miejska
bwa

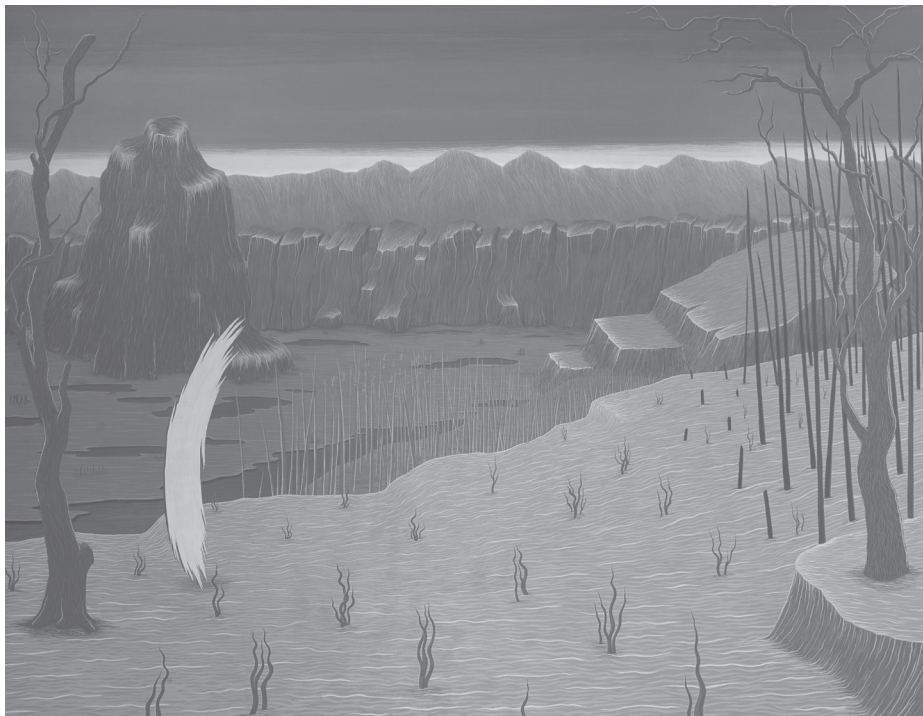

W dniu 15.08.2026 Galeria Miejska bwa w Bydgoszczy – nieczynna.

» do 30.08.2026, ul. Gdańska 20

Wystawa pokonkursowa VII Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego im. Leona Wyczółkowskiego

Kurator wystawy: Jolanta Chmara, aranżacja wystawy: Bożena Januszewska, Marta Wiśniewska, koordynacja ze strony Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy: Agnieszka Gorzaniak, Karolina Rybka. Jury konkursu: prof. dr hab. Joanna Stasiak, prof. dr hab. Stawomir Marzec, dr hab. Małgorzata Gorzelewska-Namiota, dr hab. Marek Wrzesiński, prof. dr hab. Jacek Kornacki. Laureaci konkursu: I nagroda Hubert Dolinkiewicz, II nagroda Edyta Kowalewska, III nagroda Andrzej Bembenek. Wyróżnienia (ufundowane przez MCK w Bydgoszczy): Aliaksandr Nekrashevich, Robert Bubel, Arkadiusz Karapuda, Nasta Pilipchuk. Nagroda Prezesa ZPAP o. Bydgoszcz w postaci wystawy indywidualnej w Galerii Wspólnej w Bydgoszczy: Kamila Gruszecka. Nagroda w postaci wystawy indywidualnej w Galerii Miejska bwa w Bydgoszczy: Sebastian Ścigalski. Nagroda w postaci zakupu pracy przez Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy: Piotr Tymochowicz. Uczestnicy wystawy: Małgorzata Andrzejewska, Dagmara Bąk, Andrzej Bembenek, Dorota Berger, Kazimierz Borkowski, Robert Bubel, Magdalena Budzińska, Magdalena Bułówna-Dyszewska, Maciej Czyżewski, Alicja Desperak, Piotr Desperak, Hubert Dolinkiewicz, Emilia Dragosz, Aleksandra Dunaj, Katarzyna Dyjewska, Przemysław Garczyński, Łukasz Gawron, Kamila Gruszecka, Wawrzyniec Gucewicz, Łukasz Huculak, Karolina Jaklewicz, Joanna Jeżewska-Desperak, Eda Yukov, Michał Kakuszkę, Magdalena Kalenin, Arkadiusz Karapuda, Maria Kiesner, Dariusz Kondefe, Anna Ko-

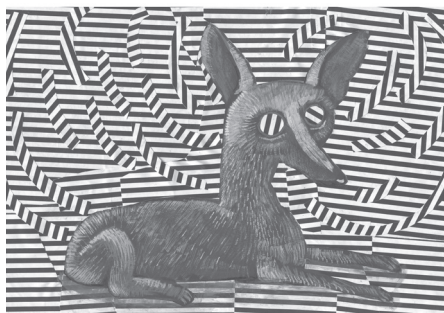

Hubert Dolinkiewicz, *Pejzaż metafizyczny I* 26, 2026, tempera żółtkowa na płótnie, 185 x 240 cm, fot. Hubert Dolinkiewicz

rusiewicz, Juliusz Kosin, Edyta Kowalewska, Agnieszka Krzyszczak, Tomasz Kucharski, Marcin Kulesza, Dorota Kuźnik, Aleksander Laszenko, Teresa Legierska, Jakub Łączny, Klaudia Malczyk, Jakub Malinowski, Julia Marchlewska, Jakub Matuszewicz, Dariusz Mierzwa, Katarzyna Miller, Joanna Mlącka, Krzysztof Musiał, Aliaksandr Nekrashevich, Barbara Niewiadomska, Michał Nowak, Zbigniew Nowicki, Diuna Ostrowski, Monika Panek, Nasta Pilipchuk, Grzegorz Leon Piotrowski, Grzegorz Pleszyński, Barbara Porczyńska, Michał Powalka, Agata Przyżycka, Sylwia Rams, Katarzyna Rutkowska, Tomasz Ryndak, Jarosław Sankowski, Patrycja Serweta, Izabela Siemiątkowska, Irena Skalik, Katarzyna Skowronek-Duarte, Paweł Słota, Oliwia Strzopa, Weronika Szczepaniak, Krzysztof Szymanowicz, Sebastian Trzoska, Anna Tajak, Joanna Trzcńska, Sebastian Trzoska, Julia Tymańska, Piotr Tymochołowicz, Basia Tymoszuć, Anna Waligórska, Michał Wasiak, Sylwia Wenska, Maciej Wichnowski, Agnieszka Wielewska, Filip Wierzbicki-Nowak, Michał Wirtel, Piotr Dawid Woroniec, Marek Zajac.

» 3.07.2026, piątek, godz. 18.00, ul. Gdańska 3;
wystawa do 29.08.2026

Maria Apoleika, Psie Sucharki: Nos w nos

Maria Apoleika, *Anubis*

Nos w nos to wystawa o tych, którzy stoją za całą sprawą i niejako reprezentują społeczność i jej potrzeby, z uszanowaniem jedyności. To wystawa o psach,

ich potrzebach, relacjach, gustach, przygodach. To zaproszenie do podzielenia się wspólnymi biografiami. A wspólne biografie to przecież nic innego jak nasze wspólne losy. Niech będą opowieścią o tym, jak widzieć swoje wzajemnie potrzeby, jak przemieszczać empatię między gatunkami. Bo to nasza wspólna historia, pisana każdego dnia ze zwierzętami. Z niej wyrastają dalsze refleksje, wątki edukacyjne. Startując od naszego doświadczenia, dochodzimy do szerszych komunikatów dotyczących życia ze zwierzętami w ogóle. Przyglądamy się mu i wyciągamy wnioski, raz komiczne, raz krytyczne, zawsze z szacunkiem. Kuraorka: Karolina Pikosz.

» 17–18 lipca 2026, ul. Gdańska 3

Minifestiwal Międzygatunkowej Widzialności vol. 4

Tegoroczna edycja to zaproszenie do namysłu nad wspólnym, wielogatunkowym, dobrym życiem. Pierwszego dnia spotkamy się z Marią Apoleiką i Psem Mi-siem, by w towarzystwie żywego modela, zgodnie z jego potrzebami, zgłębiać tajniki rysunku. Drugi dzień to niezwykła okazja do nauki etykiety. Tego, co można, jak się zachować, a czego nie robić, by z szacunkiem i mądrze żyć z psami.

Spotkanie poprowadzi Jakub Spryszyński. Koncepcja: Karolina Pikosz.

» 4.07.2026, sobota, godz. 17.00, ul. Gdańska 20 –
wernisaż; wystawa czynna do 30.08.2026

Olga Mokrzycka, *Mother-nizm*

Wystawa w ramach Festiwalu Oko Nigdy Nie Śpi 2026. Kurator: Robert Kuśmirowski.

» 8.07.2026, środa, godz. 10.00, ul. Gdańska 20

» 11 i 12 sierpnia 2026, wtorek i środa, godz. 10.00,
ul. Gdańska 20

SPLOT – warsztaty dla dzieci

W lipcu i sierpniu zajmiemy się jednocześnie zemiostem i recyklingiem. Z odzyskanych materiałów spróbujemy, tradycyjną metodą wyplatania, stworzyć przestrzenne rzeźby lub przeciwnie: przedmiot użytkowy, np. abażur. Zapraszamy dzieci od 7. roku życia wraz z opiekunem. Prowadzenie: Agnieszka Gorzaniak, Karolina Pikosz i Karolina Rybka – kurator-ki Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy. Wstęp wolny. Obowiązują zapisy: tel. 52 339 30 62 lub: agnieszka.go-

rzaniak@galeriabwa.bydgoszcz.pl, karolinapikosz@galeriabwa.bydgoszcz.pl, karolinarybka@galeriabwa.bydgoszcz.pl.

INF. DANUTA PAŁYS

**Kujawsko-Pomorskie
Centrum Kultury**

» 3 lipca 2026 – 30 sierpnia 2026, Salon Hoffman KPCK;
wstęp wolny; wernisaż 3 lipca (piątek), godz. 18.00

La Inthonkaew – szamanka z Pragi, wystawa rysunku i malarstwa

La Inthonkaew, obraz olejny, *Łucznicz*

La Inthonkaew urodziła się w małej wiosce położonej w tajlandzkiej dżungli, w rodzinie szamanów i buddyjskich mnichów, ok. roku 1980. Malowała już jako dziecko, wykorzystując skrawki papieru, błoto, rosnące wokół rośliny. W wieku lat 11, w wyniku rodzinnej tragedii, została opiekunką i żywicielką młodszego rodzeństwa, miała się przeróżnych zajęć. Ok. roku 2000 wyemigrowała z Tajlandii i ostatecznie osiadła w Pradze. Cudowne ocalenie z tsunami podczas odwiedzin w rodzinnych stronach wyzwoliło w niej permanentną potrzebę malowania, które nabrało wymiaru metafizycznego, stało się magicznym rytuałem. Maluje obsesyjnie, często po nocach, siedząc na ziemi w tajski sposób. Kolorowe rysunki

coraz częściej zastępują obrazy olejne na płótnie. Wypełniają je ludzie, zwierzęta, rośliny, grzyby, niejednokrotnie splecione ze sobą, realia czeskie mieszają się z tajskimi, rzeczywistość przedstawiana jest niejednoznacznie, prze-filtrowana przez pryzmat szamańskiego doświadczenia różnych jej wymiarów. Często motywem jest autopotret. Dzięki współpracy z czeskim Stowarzyszeniem ABCD możemy Państwu zaprezentować tę niezwykłą, egzotyczną sztukę art brut z pogranicza różnych światów.

» 7.07.2026, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

...i żeby się spotkać i pogadać: Niewy-tłumaczalnie medycznie – premierowe spotkanie z Radkiem G., autorem książki *Wędrówka duszy. Historia prawdziwa*

Spotkanie poświęcone doświadczeniom i zjawiskom, które niekiedy wykraczają poza współczesne wyjaśnienia naukowe, racjonalne czy medyczne. Punktem wyjścia do rozmowy będzie opowieść *Wędrówka duszy*, składająca do refleksji i pytań o granice ludzkiego poznania, świadomości i doświadczenia. Prowadzenie: Dorota Ratajczak i Alicja Dużyk.

» 8.07.2026, środa, godz. 17.00, Klubokawiarnia Pod Kocim Ogonem, ul. Długa 36; wstęp wolny, inf.: literatura@kpck.pl

Mindfulness z otwartą książką:

Przyjaciel zwierz

Nowy cykl zachęca do spotkania osoby, których pasją jest czytanie książek. To spotkanie w konkretnej przestrzeni, w „tu i teraz”, inkluzywne, charakteryzujące się brakiem osądu, uważnością na siebie, chęcią poznania lektur cenionych przez innych. Zapraszamy do wzięcia ulubionych książek, przygotowania cytatów, które – Państwa zdaniem – korespondują z tematem wiodącym. Część czasu poświęcimy na ciche czytanie przyniesionych książek, następnie uczestnicy opowiedzą o literaturze, którą polecają, dzieląc się emocjami, refleksjami oraz fragmentami lektur. Wyjdziemy bogatsi w nowe literackie inspiracje. Moderatorka spotkania: Alicja Dużyk. Wydarzenie organizowane przy współpracy ze Stowarzyszeniem STUKOT.

» 15.07.2026, środa, godz. 18.00; wstęp wolny

Premiery: *Nie po drodze* – spotkanie z Jolantą Szejką

Jolanta Szejka nie wydaje książek często. W dniu spotkania, dosłownie, z drukarni dotrze do Salonu Hof-

fman jej trzeci tom poetycki *Nie po drodze*, opublikowany w serii „W nurcie poezji” Wydawnictwa Brda. Prowadzenie: Paweł Skutecki.

» 17–18 lipca 2026

Cykliczne spotkania ze sztuką i rękodzie-łem, warsztaty *Ręka do dzieła* – haft pałucki

Koszt udziału: 100 zł za oba spotkania, liczba uczestników ograniczona. Bilety dostępne na biletyna.pl oraz w kasie KPCK. Tym razem uczestnicy będą mieli szansę poznać i nauczyć się podstawowych ściegów haftu pałuckiego, który niedawno został wpisany na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Zajęcia poprowadzi Krystyna Ługiewicz, mistrzyni haftu ludowego z Pałuk. Członkini Stowarzyszenia Twórców Ludowych, laureatka prestiżowych nagród, w tym „Mistrz Tradycji”, promuje sztukę haftu na wystawach, jarmarkach i konkursach, zdobywając uznanie i wyróżnienia. Zapewniamy materiały, kawę, herbatę i słodkie przekąski. Zajęcia są skierowane do dorosłych. Piątek 17 lipca w godz. 16–20, sobota 18 lipca w godz. 10–14. Czas trwania: ok. 4 godz. Regulamin na kpck.pl. Więcej informacji: tel. 517 799 994, galeria@kpck.pl.

» 18.07.2026, sobota, godz. 11.00; bilety 10 zł, do nabycia w siedzibie KPCK oraz na biletyna.pl

Spacer po Bydgoszczy: *Śladami bydgoskich wynalazców*

Wiele miast i miejscowości w Polsce może pochwalić się sławnymi, znanymi lub ciekawymi postaciami. Bydgoszcz bez wątpienia należy do takowych ośrodków, jednak mało kto wie cokolwiek o naszych wynalazcach. Stąd w 2025 r., przy okazji obchodów Roku Ludzi Nauki z Kujaw i Pomorza, historyk Adam Szefer wpadł na pomysł przybliżenia dokonań bydgoskich nowatorów i wizjonerów z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Jego badania, utrwalone w postaci publikacji, którą można nabyć w KPCK, wykazały, że mieszkańcy Bydgoszczy w odrodzonej II Rzeczpospolitej opatentowali ponad 60 wynalazków. Historie tych nietuzinkowych postaci i ich dokonań będą mogli Państwo poznać podczas naszego spaceru. Prowadzenie: Adam Szefer. Punkt startowy: ul. Ślaska 15 (przy wejściu do kamienicy). Czas trwania: ok. 2,5 godz. Dy-stans: 5 km.

» 10.08.2026, poniedziałek, godz. 10.00; wstęp wolny

Wakacyjne Czytanie w Hoffmannie: Amazonia

Wakacyjne spotkanie z książką. W podróż przez Amazonię zabiorą uczestników Marta Laskowska, podróżniczka, autorka bloga Matalata, która opowie o wrażeniach z wyprawy do tego egzotycznego zakątka, oraz Pilar – bohaterka książki Flávii Lins e Silvy pt. *Dziennik Pilar. Mała podróżniczka w Amazonii*, opublikowanej nakładem Wydawnictwa Skrzat. Prowadzenie: Marta Laskowska (Matalata) i Barbara Laskowska. Spotkanie z książką połączone jest z zajęciami manualnymi. Sugerowany wiek uczestników: 5–11 lat.

» 12.08.2026, środa, godz. 17.00, Lukrowana Bydgoszcz, ul. Długa 62; wstęp wolny, inf.: literatura@kpcck.pl

Mindfulness z otwartą książką: Geografia duszy

Mindfulness z otwartą książką nawiązuje do podobnych za granicą spotkań *reading party* oraz podobnych organizowanych w kraju nad Wisłą. Drugie spotkanie odbędzie się w Lukrowanej Bydgoszczy przy ul. Długiej 62 – miejscu, w którym Jowita Woszczyńska (mistrzyni świata w dekorowaniu tortów) tworzy rzeźby bydgoskich budynków z cukru. Usłyszymy fragmenty książek opowiadających o śladach, jakie pozostawia w człowieku miejsce, z którego pochodzi. Moderatorka spotkania: Alicja Dużyk.

» 22.08.2026, sobota, godz. 11.00; bilety 10 zł, do nabycia w siedzibie KPCCK oraz na biletyna.pl

Spacer po Bydgoszczy: Utraczone, zaginione, zapomniane. Tropem zniszczonych dekoracji na elewacjach bydgoskich kamienic

Jaka była Bydgoszcz na przełomie XIX i XX w.? Wzualnie – zapewne najpiękniejsza w swojej historii. Zaplanowana, zorganizowana, urbanistycznie poukładana, pełna parkanów i pięknych ozdób kamieniarskich na elewacjach. Jednak na przestrzeni ostatnich stu lat miało miejsce wiele budowlanych dewastacji, które zmieniły ten obraz. Spacerując po Śródmieściu, widzimy liczne kamienice, których fasady opowiadają historie pełne dramatów. Ogołocone z dekoracji pozostają smutnymi świadkami minionej epoki. Podczas spaceru poznamy historię powstania wybranych zabytkowych kamienic z bydgoskiego centrum i Śródmieścia oraz przybliży-

my zmiany, jakie zachodziły na ich elewacjach od lat 30. do 70. XX w. Prowadzenie: Anna Maj. Punkt startowy: pl. Kościeleckich 6. Czas trwania: ok. 2 godz. Dystans: 4 km.

» 25.08.2026, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

Collegium Annapolis. Fantastyka u Hoffmanna: Antropozofia Rudolfa Steinera – wprowadzenie, dr Henryk Duszyński-Karabas

Spotkanie poświęcone będzie postaci niezwyklej – Rudolf Steiner to austriacki polihistor: okultysta, filozof, mistyk, ezoteryk, badacz spuścizny Goethego, jasnowidz, twórca antropozofii, a także krytyk literacki i filozof kultury. Wykład Henryka Duszyńskiego-Karabasa przeznaczony jest dla miłośników fantastyki oraz osób penetrujących rejony pogranicza rzeczywistości.

» do 7 sierpnia

Zgłoszenia na XII Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny Portret z kujawsko-pomorskim zabytkiem w tle

Na fotografii powinien znaleźć się portret (może być zbiorowy) na tle zabytku woj. kujawsko-pomorskiego. Może to być pałac, kamienica, kościół, most, rynek, pomnik, ogród itp. Liczymy na Państwa kreatywność i świeże spojrzenie na skarby naszego regionu. Do udziału zachęcamy amatorów fotografii wszystkich grup wiekowych, wielbicieli zarówno portretów, jak i zdjęć krajobrazowych i architektonicznych. Każdego roku na nasz konkurs napływają dziesiątki zgłoszeń. Prace prosimy nadsyłać do 7 sierpnia na adres: zabytki@kpcck.pl, z dopiskiem „Portret z kujawsko-pomorskim zabytkiem w tle 2026”. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie kpcck.pl.

» do końca sierpnia, Galeria Sztuki Nowoczesnej MOB, ul. Mennica 8; wstęp wolny

XXII Ogólnopolski Przegląd Amatorskiej Tkaniny Unikatowej – wystawa pokonkursowa

To już XXII edycja organizowanego przez nas tkackiego biennale - Ogólnopolskiego Przeglądu Amatorskiej Tkaniny Unikatowej. Ponad 40 lat Przeglądu to tysiące fascynujących prac, wgląd we wszelkie rodzaje technik i form tkackich, pełne spektrum od tkaniny artystycznej po ludową. Zobaczycie Państwo prace zaskakujące techniką, jakością wykonania, intrygujące i piękne.

Przegląd jest największym tkackim forum w kraju, dlatego gorąco zapraszamy do Galerii Sztuki Nowoczesnej MOB i oglądania tej niezwykłej wystawy!

INF. JĘDRZEJ KUBIAK

Centrum Nauki
i Kultury Młyny
Rothera

- » poniedziałek, godz. 12.00–18.00
 - » wtorek–piątek, godz. 9.00–18.00
 - » sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
- bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała *Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką*

- » wtorek–piątek, godz. 9.00–18.00
 - » sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
- bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała *Młyn–Maszyna*

- » wtorek–piątek, godz. 9.00–14.45
 - » sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
- bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała *SOWA*

- » do 31.07.2026, w godzinach otwarcia Młynów, Młyn, III piętro, wstęp wolny

W rzece. O drogach życia i spotkaniu – wystawa czasowa

Młyny na lato

Wakacyjny cykl wydarzeń, który przez całe lato zaprasza mieszkańców i turystów do wspólnego uczestnictwa w spotkaniach, pokazach filmowych, koncertach i wydarzeniach kulturalnych. Program został przygotowany tak, aby łączyć rozrywkę, edukację i integrację. Inspiracją dla tegorocznej edycji jest zarówno idea spędzania letnich wieczorów w otwartej miejskiej przestrzeni, na tarasie Młynów, jak i przypadające w tym roku rocznice związane z wybitnymi postaciami polskiej

kultury i sztuki – Andrzejem Wajdą oraz Leonardem Pietraszką. Wybrane wydarzenia nawiązują do ich dorobku i zachęcają do wspólnego odkrywania ważnych wątków polskiego kina i sceny artystycznej. Wszystkie wydarzenia odbywają się na tarasie Młynów Rothera. W przypadku niekorzystnych warunków pogodowych wydarzenia zostaną przeniesione do wnętrza budynku.

- » 2.07.2026, godz. 18.00–18.45, taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: koncert *Prestige String Quartet*

Koncert wraz z pokazem filmu *Kronika wypadków miłosnych* zainauguruje cykl Młyny na lato. Będzie to wieczór otwierający sezon pod gołym niebem, łączący kino, muzykę i atmosferę letniego spotkania.

- » 2.07.2026, godz. 19.00–21.35, taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: *Kronika wypadków miłosnych*, reż. A. Wajda

Film Andrzeja Wajdy z 1985 r., zrealizowany na podstawie autobiograficznej powieści Tadeusza Konwickiego. Wybór tego tytułu na inaugurację cyklu nie jest przypadkowy. Film wpisuje się w obchody Roku Andrzeja Wajdy, a zarazem należy do dorobku aktorskiego Leonarda Pietraszaka, którego patronem ogłoszono rok 2026 w Bydgoszczy.

- » 3.07.2026, godz. 18.00–21.00, taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: koncert i potańcówka na tarasie – *Ferajna Bydgoska*

Ferajna Bydgoska to nie żadne tam smyczki i koncerty dla elity w cylindrach – to muzyka, która ma poruszyć i rozbawić każdego. Zespół tworzą zwyczajni swojacy z podwórka, którzy w swoich stylizacjach inspirowanych dawnymi targowiskami i w brzmieniu pełnym charakteru przenoszą publiczność w klimat ulicznych kapel sprzed lat. Grają bez playbacku, z ogromną energią, humorem i sentymentem do estetyki XX-lecia międzywojennego.

- » 4.07.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 6–9 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

A skąd te piękne dźwięki? – warsztaty rodzinne

Czym są dźwięki? Skąd się biorą? Gdzie się ukrywają? Jak je słyszymy i czy słyszymy je wszystkie? Czy dźwięk można poczuć? A czy można go zobaczyć? – na proponowanych zajęciach zanurzymy się w fascynujący świat dźwięków, by wspólnie odkrywać odpowiedzi na te i inne pytania. Będziemy poznawać właściwości dźwięków, eksperymentować z nimi i konstruować własne instrumenty. Na zakończenie wspólnie stworzymy naszą własną, unikalną muzyczną opowieść. Warsztaty poprowadzi Ewa Mączyńska-Walkowiak.

» 5.07.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

W świecie iluzji – warsztaty rodzinne

Pokażemy, w jaki sposób powstają złudzenia ruchu, które stały się podstawą narodzin filmu. Wspólnie zbudujemy proste urządzenia sprzed epoki kinematografii – taumatrop i fenakistiskop – aby zobaczyć, jak nieruchome obrazki można zmienić w krótkie animacje. Podczas zajęć wkroczymy w fascynujący świat zmysłu wzroku i neurobiologii, sprawdzając doświadczalnie, jak dzięki wiedzy o ograniczeniach naszego postrzegania można otworzyć drzwi do świata iluzji i zrozumieć prawdziwe znaczenie słów „magia kina”. Warsztaty poprowadzi Ewa Mączyńska-Walkowiak.

» 8, 15, 22 lipca 2026, godz. 13.00–17.00, Młyn, III piętro; wstęp wolny

Projekt: RYBA. Otwarta strefa warsztatowa

W marcu i kwietniu, podczas warsztatów w Młynach Rothera, seniorzy stworzyli bazę pod instalację artystyczną *W rzece. O drogach życia i spotkaniu*. Teraz czas na Was! W lipcu otwieramy przestrzeń dla każdego, kto chce zostawić w Młynach swój własny twórczy ślad i stać się współtwórcą instalacji. W wybrane środy lipca nasza sala zamienia się w otwartą pracownię. Zasada jest prosta: przychodzisz, dostajesz od nas materiały i tworzysz własną, niepowtarzalną rybę z papieru (technika *papier mâché*). Gotową pracę od razu dowiesz się do instalacji. Z każdym dniem nasza wspólna ławica będzie rosła! W czasie działania strefy będą z Wami nasi edukatorzy, którzy pomogą i opowiedzą o projekcie.

» 9.07.2026, godz. 19.00–21.00, taras Młynów, dla wszystkich od 12. r.ż.; wstęp wolny

Młyny na lato: Seksmisja, reż. J. Machulski

» 10.07.2026, godz. 18.00–18.45, taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: Bajkowa lista przebojów – koncert rodzinny

Familijny koncert pełen znanych i lubianych melodii z bajek, skierowany do dzieci i dorosłych. Muzyka, śpiew i sceniczna energia stworzą wyjątkową atmosferę wspólnej zabawy i wzruszeń, przenosząc publiczność do świata ulubionych bohaterów i niezapomnianych historii. Na publiczność czeka także przestrzeń do swobodnej zabawy – dzieci mogą pojawić się w przebrane za ulubione postaci z bajek, tańczyć i śpiewać razem z artystami, współtworząc tę wyjątkową, muzyczną przygodę. Koncert zostanie wykonany przez Prestige String Quartet: Michała Litwę (wiolonczela), Martę Lutrzykowską (altówka), Helenę Piniutę-Szurkę (skrzypce), Jacka Dominiczaka (skrzypce), a także wokalistkę Judytę Wendę.

» 14.07.2026, godz. 17.00–18.30, kawiarnia Nowe Miejsce; wstęp wolny

Spotkanie konsultacyjne dot. Mikrograntów dla NGO i grup nieformalnych

Spotkanie konsultacyjne dotyczące programu Mikrogranty dla NGO i grup nieformalnych prowadzonego przez Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera. To świetna okazja, by: poznać zasady programu, dowiedzieć się, jak przygotować wniosek, skonsultować swój pomysł przed złożeniem aplikacji, zadać pytania i rozwiązać swoje wątpliwości. Kolejny nabór do Mikrograntów dla NGO i grup nieformalnych ruszy 7 lipca.

» 16.07.2026, godz. 19.00–21.00, taras Młynów, dla wszystkich od 15. r.ż.; wstęp wolny

Młyny na lato: Kiler, reż. J. Machulski

» 16.07.2026, godz. 16.30–18.00, kawiarnia Nowe Miejsce, dla dzieci

Mapa Szczęśliwych Podróż Misia Paddingtona

Aby porozumieć się z tym niezwykle niedźwiakiem, a także ze sobą nawzajem, nauczymy się misiowego tańca-przywitańca. Następnie zastanowimy się, jakie skarby mogą kryć się w tajemniczej walizce oraz co umieścilibyśmy na Mapie Szczęśliwych Podróż: zapach rzeki, wspomnienie smaku babcinej zupy, patyk z ulubionego drzewa. Warsztaty będą odbywać się w języku

polskim, ukraińskim i misiowym. Prowadzenie: Daria Bator i Natalia Hałas-Szcześniak.

» 17.07.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Na tropie: Galeria podejrzanych – warsztaty rodzinne inspirowane książką Detektyw kaczka i jego paczka

Uczestnicy i uczestniczki wezmą udział w animacyjnych zabawach i detektywistycznych aktywnościach, które wprowadzą ich w historie wiewiórki Tosi, szczura Don Fuego i wydry Beaty. Po części pełnej ruchu i wspólnej zabawy uczestnicy przeniosą się do świata sztuki, gdzie poznają technikę malowania na szkle. Stworzymy portrety bohaterów oraz podejrzanych, a na zakończenie wszyscy wspólnie wykonają jeden duży obraz – pelen tropów i kolorów. Warsztaty poprowadzi Anna Gałaś.

» 17.07.2026, godz. 18.00–19.00, taras Młynów, wstęp wolny

Młyny na lato: koncert Aleksandry Kwiatkowskiej (Tylko Śpiewam)

Na publiczność czeka wieczór pełen emocji, muzyki i dobrej energii. Obok Oli wystąpi Michał Maćkiewicz, a jego gitarowe brzmienia dopełnią klimat koncertu. Choć nazwa Tylko Śpiewam może wskazywać na prostą formułę, ten projekt ma znacznie więcej do zaoferowania. Ola nie ogranicza się do wykonywania utworów. Za pomocą muzyki opowiada historie, buduje nastroj i porusza emocje. Dzięki temu każdy koncert staje się bliskim spotkaniem z publicznością. Jej znak rozpoznawczy to burza loków, szeroki uśmiech i energia, która natychmiast przyciąga uwagę. Tego wieczoru usłyszymy nie tylko piosenki, ale także autentyczność, wrażliwość i pasję obecne w każdym wykonywanym utworze.

» 19.07.2026, godz. 13.00–14.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 6–9 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Na tropie: Kryjówka Don Fuego – warsztaty rodzinne inspirowane książką Detektyw kaczka i jego paczka

Za starym murem, na końcu krętego labiryntu przejść i sekretów znajduje się miejsce, o którym niewiele słyszało. Mówi się, że mieszka tam szczur Don Fuego – były gangster, postać równie sprytna, co zagadkowa. Nie wystarczy jednak zapukać do jego drzwi. Trzeba wykazać się sprytem, kreatywnością i gotowością do podjęcia kilku nietypowych wyzwań. Podczas tej przygody zwyczajne przedmioty zmieniają się w coś zupełnie niezwykłego. Uczestnicy wyruszą śladem tajemniczych wskazówek, sprawdzą swoją zręczność i kreatywność oraz pomogą przywrócić blask pewnemu miejscu. Co kryje się za drzwiami kryjówki Don Fuego? Kto trafia do galerii jego gości? I dlaczego czasem warto zaufać szczerowi w eleganckim kapeluszu? To pozostaje tajemnicą. W końcu każda prawdziwa przygoda potrzebuje odrobiny sekretów. Uwaga! Każdy śmiałek powinien zabrać ze sobą jedną marchewkę. Podobno może okazać się przydatna, by zdobyć zaufanie byłego gangstera i odnaleźć drogę do jego sekretnej kryjówki... Warsztaty poprowadzi Marlena Jedynak.

» 23.07.2026, godz. 19.00–21.00, taras Młynów, dla wszystkich od 12. r.ż.; wstęp wolny

Młyny na lato: Vabank, reż. J. Machulski

» 23.07.2026, godz. 18.30–20.00, kawiarnia Nowe Miejsce; wstęp wolny

Młyński Rozmownik

Chcesz poćwiczyć języki obce, a przy okazji poznać nowych ludzi? Uczysz się języka obcego, ale brakuje Ci okazji, by używać go na żywo? Możesz poćwiczyć z nami zupełnie za darmo. Stworzymy stoliki, przy których będziemy rozmawiać – po angielsku, po polsku, po ukraińsku, a, kto wie, może po francusku czy w farsy. To wszystko zależy od Was! Możecie liczyć na pomoc i wsparcie moderatorów-filologów, którzy pomogą znaleźć temat do rozmowy, gdy zapadnie niezręczna cisza.

» 24.07.2026, godz. 18.00–19.00, taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: Bydgoska Orkiestra Akordeonowa

Akordeon w roli głównej! I letni wieczór na tarasie Młynów Rothera? Brzmi jak plan! Przed nami koncert Bydgoskiej Orkiestry Akordeonowej, zespołu, który w krótkim czasie zdobył uznanie na krajowych i międzynarodowych scenach, sięgając po najwyższe laury w konkursach m.in. w Polsce.

- » 26.07.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci od 5. r.ż., wraz z opiekunami, bilet dla dziecka jest jednocześnie biletem dla opiekuna

Dobrze się składa! Pamiątki z letniej łąki – twórcze zajęcia z okazji wakacji

Stwórzmy wakacyjny łąpacz światła! W papierowych ramkach, pomiędzy przezroczystymi warstwami, umieścimy zasuszone rośliny z letniej łąki, tworząc lekką dekorację do zawieszenia w oknie. Będziemy wycinać, składać i sklejać poszczególne elementy, a następnie zamknijemy w nich liście, trawy i kwiaty. Gdy gotowe prace zawisną w świetle, cienkie płatki i delikatne łodygi odsłonią swoje kolory, a na ścianach i parapetach pojawią się subtelne roślinne cienie. Powstaną niepowtarzalne witraże z natury – letnie pamiątki, w których spotkają się papier, rośliny i światło, tworząc harmonijną kompozycję. Warsztaty poprowadzi Ewa Mączyńska-Walkowiak.

- » 30.07.2026, godz. 18.30–19.00 (prelekcja), godz. 19.00–21.00 (pokaz filmu), taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: Vabank II, czyli riposta, reż. J. Machulski, i prelekcja dr. hab. Mariusza Guzka

- » 30.07.2026, godz. 18.00–19.30, kawiarnia Nowe Miejsce; wstęp wolny

Speed Friending

Chcesz poszerzyć grono znajomych, ale nie wiesz, od czego zacząć? A może jesteś nowy w mieście i szukasz sposobu na poznanie ciekawych ludzi? Speed Friending w Nowym Miejscu to wydarzenie stworzone właśnie po to, aby ułatwić Ci nawiązywanie nowych relacji w swobodnej i otwartej atmosferze.

- » 31.07.2026, godz. 18.00–19.00, taras Młynów; wstęp wolny

Młyny na lato: koncert Oliwii Twardosz

Koncert przyjmie kameralną formę, a jego siłą będą emocje, autentyczność i bliski kontakt z publicznością. W programie znajdują się utwory o osobistym charakterze, opowiadające o doświadczeniach, relacjach i codziennych przeżyciach. Obok subtelnych, nastrojowych momentów pojawiają się także nowoczesne brzmienia. Elektronika spotka się z dźwiękiem żywych instrumentów, nadając koncertowi różnorodny charakter i prowadząc słuchaczy przez wiele muzycznych nastrojów.

- » 1.08.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 6–9 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

A skąd te piękne dźwięki? – warsztaty rodzinne

Warsztaty zachęcają do swobodnego odkrywania świata dźwięków, wspierają poczucie sprawczości i krytycznego myślenia dzieci, inspirują do tworzenia własnych kreatywnych rozwiązań technicznych, angażują do podejmowania działań zespołowych. Warsztaty dostosowywane do poziomu zrozumienia i umiejętności uczestników. Poprowadzi je Ewa Mączyńska-Walkowiak.

- » 2.08.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

W świecie iluzji – warsztaty rodzinne

Wkroczymy w fascynujący świat zmysłu wzroku i neurobiologii, sprawdzając doświadczalnie, jak dzięki wiedzy o ograniczeniach naszego postrzegania można otworzyć drzwi do świata iluzji i zrozumieć prawdziwe znaczenie słów „magia kina”. Warsztaty poprowadzi Ewa Mączyńska-Walkowiak.

- » 5.08.2026, godz. 13.00–15.00, Spichrz Mączny, IV piętro, dla dzieci wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

W ramach natury – spacer i warsztaty rodzinne

Zapraszamy wszystkich miłośników przyrody na letni spacer po Wyspie Młyńskiej i jej okolicach. Wspólnie przyjrzymy się roślinom spotykamy na naszej trasie, poszukamy inspiracji w naturze i porozmawiamy o tym, jak dostrzegać jej piękno na co dzień. Po spacerze przeniesiemy się do sali warsztatowej, gdzie poznamy sposoby suszenia i przechowywania roślin. W części twórczej uczestnicy wykorzystają przygotowane wcześniej suszone rośliny oraz elementy papieru czerpanego, aby stworzyć własną kompozycję inspirowaną naturą. Gotową pracę każdy zabierze ze sobą do domu.

Warsztaty poprowadzi Natalia Brzozowska i Ewa Mączyńska-Walkowiak.

- » 6.08.2026, godz. 19.00–21.00, taras Młynów, dla wszystkich od 15. r.ż.; wstęp wolny

Młyny na lato: Chłopaki nie płaczą, **reż. O. Lubaszenko**

» 7.08.2026, godz. 18.00–19.30, taras Młynów;
wstęp wolny

Młyny na lato: Sierpieńczyk – koncert

Sierpieńczyk, czyli Bogdan Sierpień, to songwriter i muzyk, laureat programu „Szansa na Sukces Opole 2020”. Jego muzyka przypomina sierpniowy wieczór – pełen kontrastów, w którym letnia beztroška miesza się z delikatną nostalgią kończących się wakacji. To czas, kiedy trwa lato, ale w tle pojawia się przeczucie zmiany, a wspomnienia z wakacyjnych dni nabierają szczególnej intensywności. Brzmienie projektu można określić jako eklektyczny kolaż rocka, psychodelicznych inspiracji, glam funk i dreampopu, z wyraźnym ukłonem w stronę estetyki lat 90. Całość często podszyta jest dystansem i lekkim mrugnięciem oka do słuchacza. Muzyka Sierpieńczyka odrywa od codzienności i prowadzi w stronę wyobraźni, marzeń i swobodnej zabawy dźwiękiem.

» 8.08.2026, godz. 12.00–17.00, Wyspa Młyńska;
wstęp wolny

Piknik popularnonaukowy z okazji

121. rocznicy urodzin Mariana Rejewskiego

W tym roku przypada 121. rocznica urodzin Mariana Rejewskiego, Bydgoszczanina, który przyczynił się do odmienienia losów II wojny światowej, łamiąc szyfr Enigmy. Z tej okazji Wyspa Młyńska zamieni się w piknikowe miasteczko, pełne różnorodnych atrakcji związanych z kodowaniem, zgłębianiem tajemnic historii czy robotyką. Rocznicą urodzin Rejewskiego to okazja do spojrzenia na jego dokonania na nowo. Złamanie szyfru Enigmy było możliwe dzięki wiedzy z zakresu kryptologii i matematyki, a te dziedziny nauki stały się początkiem w rozwoju informatyki i cyberbezpieczeństwa. Na odwiedzających czekać będą stanowiska wypełnione atrakcjami. Warto odwiedzić je wszystkie, biorąc jednocześnie udział w grze piknikowej, w której do wygrania będą nagrody powiązane z tematyką wydarzenia. Przygotowane atrakcje skierowane będą do wszystkich, zarówno dzieci, jak i dorosłych.

» 12.08.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny,
IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Zakładka letnich wspomnień – warsztaty rodzinne

Odkryjemy tajniki papieru czerpanego i stworzymy wyjątkową pamiętkę inspirowaną letnią przyrodą. Dowiedzie się, jak wygląda proces powstawania papieru, oraz samodzielnie wykonanie własny arkusz papieru z masy papierniczej. W drugiej części warsztatów stworzymy zakładkę do książki, ozdobioną suszonymi kwiatami zamkniętymi w dekoracyjnym okienku. To okazja, by zatrzymać odrobinę lata na dłużej i własnoręcznie wykonać praktyczny dodatek do ulubionej lektury. Gotowe prace uczestnicy/uczestniczki zabiorą ze sobą do domu jako pamiętkę wspólnie spędzonego czasu. Warsztaty poprowadzą Natalia Brzozowska i Marlena Jedynak.

» 12.08.2026, godz. 16.30–18.00, Spichrz Mączny,
IV piętro, dla młodzieży i dorosłych, 20 zł

Zakładka letnich wspomnień – warsztaty dla młodzieży i dorosłych

» 13.08.2026, godz. 19.00–21.00, taras Młynów,
dla wszystkich od 16. r.ż.; wstęp wolny

Młyny na lato: Psy, reż. W. Pasikowski

» 14.08.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny,
IV piętro, dla dzieci w wieku 7–10 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Na tropie: Rodzinne śledztwo z detektywem – warsztaty rodzinne inspirowane książką Detektyw kaczka i jego paczka

Czy potrafisz rozwiązać zagadkę, zanim zrobi to ktoś inny? Przed uczestnikami wyjątkowa misja pełna tropów, niespodzianek i sekretów czekających na odkrycie. Będzie trochę ruchu, trochę główkowania i sporo kreatywnej zabawy. Wspólnie sprawdzimy, kto ma sokoli wzrok, kto potrafi łączyć fakty i kto nie daje się zwieść pozorom. Na śmiałków czekają tajemnicze wskazówki, ukryte ślady, szyfry oraz zadania, które wymagają współpracy i wyobraźni. Każdy stworzy także własnego niezwykłego bohatera, który może odegrać ważną rolę w pewnej niezwykłej historii. Warsztaty poprowadzi Natalia Brzozowska.

» 16.08.2026, godz. 13.00–14.00, Spichrz Mączny,
IV piętro, dla dzieci w wieku 3–6 lat, wraz z opiekunami, 20 zł, bilet dla dziecka jest jednocześnie wejściówką dla opiekuna

Na tropie: Kacza paczka – warsztaty rodzinne inspirowane książką Detektyw kaczka i jego paczka

Kwa! Kwa! Mieszkańcy okolicznych lasów i stawów! Dotarła do nas informacja, że słynny detektyw Bernard i jego ruchliwa przyjaciółka, wiewiórka Tosia, potrzebują wsparcia w sprawie.

Aby dołączyć do grona przyjaciół, trzeba najpierw przejść kaczy trening. Będziemy ćwiczyć kwaczenie w różnych językach kaczek, doskonalić sztukę latania i miękkiego lądowania oraz sprawdzać, komu uda się zrobić najbardziej skwaczoną minę. To jednak dopiero początek przygody! Wspólnie zajrzemy do świata Bernarda i Tosi, poznając fragment historii o przyjaźni, zaufaniu i niezwykłych przygodach. Odtworzymy pewnie zjawisko, które powstaje wtedy, gdy wyobraźnia spotyka się z dobrą zabawą. Podobno pojawia się nagle, rośnie w mgnieniu oka i potrafi zmieniać kolory. Reszta pozostaje zagadką. A każda dobra zagadka zaczyna się od pierwszego kroku albo od pierwszego „kwa!”. A właśnie! Kwa! Kwa! Na warsztaty zabierzcie ze sobą małą plastikową butelkę – może okazać się bardzo przydatna podczas jednej z tajemniczych misji. Jeśli macie w domu szczotkę do mycia butelek, również możecie ją przynieść. Tosia twierdzi, że dzięki temu jej puszysty ogon pozostanie bezpieczny i tym razem nie wpląże się w żaden dziwny eksperyment. Na te warsztaty warto założyć strój, który nie boi się przygód. Podczas naszych działań może zrobić się naprawdę kolorowo, a po spotkaniu uczestnicy mogą wyglądać niczym tęcza po deszczu. Odrobina twórczego bałaganu gwarantowana! Warsztaty poprowadzi Marlena Jedynak.

» 20.08.2026, godz. 16.30–18.00,
kawiarnia Nowe Miejsce, dla dzieci

Mapa Szczęśliwych Podróż Misia Paddingtona

» 20.08.2026, godz. 18.30–20.00,
kawiarnia Nowe Miejsce; wstęp wolny

Młyński Rozmownik

» 20.08.2026, godz. 17.00–18.30 (spotkanie autorskie),
godz. 19.00–19.30 (prelekcja o kinie Andrzeja Wajdy),
godz. 19.30–22.00 (pokaz filmu), taras Młynów;
wstęp wolny

Młyny na lato: Pan Tadeusz, reż. A. Wajda, i spotkanie autorskie z Tomaszem Raczkim

Spotkanie z Tomaszem Raczkim, krytykiem filmowym i publicystą, który od lat komentuje i popularyzuje polskie kino. Rozmowę poprowadzi dziennikarz Tomasz Kaźmierski. Na zakończenie spotkania Tomasz Raczek wygłosi prelekcję poświęconą twórczości reżysera, która wprowadzi publiczność w świat filmu *Pan Tadeusz*.

» 21.08.2026, godz. 18.00–18.45, taras Młynów;
wstęp wolny

Młyny na lato: Bajkowa lista przebojów – koncert rodzinny

» 22.08.2026, godz. 13.00–14.30, Spichrz Mączny,
IV piętro, dla dzieci od 5. r.ż., wraz z opiekunami, bilet
dla dziecka jest jednocześnie biletem dla opiekuna

Dobrze się składa! Pamiątki z letniej tąki – twórcze warsztaty z okazji wakacji

» 27.08.2026, godz. 19.00–22.00, taras Młynów;
wstęp wolny

Młyny na lato: Kariera Nikosia Dyzmy, reż. J. Bromski

» 27.08.2026, godz. 18.00–19.30,
kawiarnia Nowe Miejsce; wstęp wolny

Speed Friending

Podczas spotkania będziemy rozmawiać w trzyosobowych grupach, które będą się zmieniać co kilka minut, dzięki czemu każdy uczestnik będzie miał okazję porozmawiać z wieloma osobami. Całość będzie moderowana, aby ułatwić przełamanie lodów i sprawić, że każdy poczuje się komfortowo. Wydarzenie jest otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Możesz rozmawiać w różnych językach, ćwiczyć umiejętności językowe i poznawać ludzi o różnym pochodzeniu i doświadczeniach. Nowe Miejsce to przestrzeń w Młynach Rothera, stworzona jako punkt spotkań dla osób z różnych stron świata, kultur i języków. Jeśli szukasz otwartego i inspirującego środowiska, w którym możesz nawiązać nowe znajomości, to wydarzenie będzie świetną okazją.

INF. ADRIANNA KWIATKOWSKA

Działania edukacyjne:

» Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6

Edukacja muzealna – bezpośredni kontakt z dziedzictwem kulturowym

Warsztaty, lekcje muzealne i oprowadzania realizowane są zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz podstawą programową kształcenia ogólnego. Oferta edukacji muzealnej jest powiązana z prezentowanymi wystawami. W wakacje zapraszamy dzieci z opiekunami, odbiorców indywidualnych i grupy zorganizowane. Więcej informacji – tel. 52 58 59 910 lub edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl.

» Apteka Pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Oferta edukacyjna Apteki Pod Łabędziem dla grup zorganizowanych na rok szkolny 2025/2026 dostępna jest pod adresem: muzeum.bydgoszcz.pl/edukacja. Więcej informacji – tel. 52 88 89 742 lub farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl.

» Exploseum, ul. Alfreda Nobla 1
Informacje – tel. 52 58 59 741.

Spotkania, wykłady, spacerzy tematyczne:

Tajemnice Wyspy Młyńskiej – wykład plenerowy Filipa Semrau

Termin: 11 lipca 2026, sobota, godz. 12.00. Start: Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4. Wstęp: 15 zł/os., bilety do zakupu w kasie (Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4) oraz na stronie muzeum.

Ora et Labora. Zakonnicy w dawnej Bydgoszczy – wykład plenerowy Kamila Ściesińskiego

Termin: 22 sierpnia 2026, sobota, godz. 12.00. Start: gmach główny, ul. Gdańska 4. Wstęp: 15 zł/os., bilety do zakupu w kasie (gmach główny MOB, ul. Gdańska 4) oraz na stronie muzeum.

Spacer browarniczy Śladami bydgoskich browarów – wykład plenerowy Joanny Gajownik

Termin: 29 sierpnia 2026, sobota, godz. 12.00. Start: Warzelnia Piwa Bydgoszcz, ul. Poznańska 8. Wstęp: 15 zł/os., bilety do zakupu w kasie (wyłącznie w Domu Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7) oraz na stronie muzeum.

Wydarzenia:

Odkryte, znalezione. Nowe nabytki Działu Archeologii

Termin: do 31 sierpnia 2026. Miejsce: Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2. Wstęp: 17 zł/os. (bilet normalny), 12 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

Spotkanie wspomnieniowe poświęcone Wandzie Szkulmowskiej

Termin: 9 lipca 2026, czwartek, godz. 16.30. Miejsce: gmach główny, Gdańska 4. Wstęp: 17 zł/os. (bilet normalny), 12 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

h2o festival – mapping na fasadzie gmachu głównego MOB

Termin: 28–29 sierpnia 2026, piątek–sobota. Miejsce: gmach główny, Gdańska 4.

Oprowadzanie po wystawach:

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Obrazy nie-/rzeczywistości. Między fikcją a rzeczywistością*

Prowadzenie: dr Monika Kosteczko-Grajek z Działu Sztuki MOB. Termin: 10 lipca 2026, piątek, godz. 17.00. Miejsce: gmach główny, Gdańska 4. Wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Osiedla bydgoskie. Czyżkówko, Jachcice, Piaski Smukała–Opławiec–Janowo*

Prowadzenie: Kamil Ściesiński i Filip Semrau z Działu Historii MOB. Terminy: 17 lipca 2026 oraz 14 sierpnia

2026, piątek, godz. 17.00. Miejsce: Muzeum Historii Bydgoszczy – Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11. Wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie
Jan Stanisławski i uczniowie z kolekcji
Wandy i Leonarda Pietraszków wraz
z pokazem prac Konstantego Laszczki

Prowadzenie: dr Monika Kosteczko-Grajek z Działu Sztuki MOB. Termin: 21 sierpnia 2026, piątek, godz. 17.00. Miejsce: gmach główny, Gdańska 4. Wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie
Leonard Pietraszak. Mistrz wielu planów

Prowadzenie: Adam Zdunek z Działu Komunikacji i Wydawnictw MOB. Termin: 28 sierpnia 2026, piątek, godz. 18.30. Miejsce: gmach główny, Gdańska 4. Wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie
Skarb Bydgoski

Miejsce: Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4, Wyspa Młyńska. Grupy zorganizowane: w każdy wtorek o godz. 12.00 (obowiązują zapisy: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl). Osoby indywidualne: w każdą środę o godz. 12.00 (bez zapisów). Wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy), bilety do zakupu w kasie oraz na stronie muzeum.

Wystawy czasowe:

Leonard Pietraszak. Mistrz wielu planów

Miejsce: gmach główny, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna. Kurator: Adam Zdunek. Termin: do 28 lutego 2027.

Wystawa konkursowa XXII Ogólnopolskiego Przeglądu Amatorskiej Tkaniny Unikatowej

Miejsce: Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8, Wyspa Młyńska. Kuratorka: Katarzyna Wolska. Termin: do 30.08.2026.

Wdzięczni darczyńcom. Dary dla Działu
Numizmatyki MOB w 2025 r.

Miejsce: Galeria Sztuki Nowoczesnej, Mennica 8, Wyspa Młyńska. Kuratorzy: dr Krzysztof Jarzęcki, dr Gabriela Frischke. Termin: do 31.08.2026.

Osiedla Bydgoskie: Czyżkówko, Jachcice,
Piaski, Smukała–Opatowiec–Janowo

Miejsce: Muzeum Historii Bydgoszczy – Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11. Kuratorzy: Kamil Ściesiński, Filip Semrau. Termin: do 31.01.2027.

Herbaria. Utrwalona historia roślin

Miejsce: Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5. Kurator: Dariusz Okoński. Termin: do 7.09.2026.

Konstanty Laszczka – wystawa prac ze
zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona
Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Miejsce: gmach główny MOB, ul. Gdańska 4. Kuratorka: dr Monika Kosteczko-Grajek.

Las i jego wnętrza oczami Leona Wyczół-
kowskiego ze zbiorów Muzeum Okręgowego
w Bydgoszczy

Miejsce: park przy Nadleśnictwie Żołędowo, ul. Parkowa 4A, Osielesko. Termin: do 31.10.2026. Kuratorka: Ewa Sekuła-Tauer we współpracy z dr Anną Ziembleską, Moniką Leśniak-Skocką i Anną Bullą-Dembek. Wstęp wolny.

Miejsce: Galeria Biblioteki UKW w Bydgoszczy, ul. Szymanowskiego 3. Termin: do 11.09.2026. Kuratorka: Ewa Sekuła-Tauer we współpracy z dr Anną Ziembleską, Moniką Leśniak-Skocką i Anną Bullą-Dembek. Wstęp wolny.

Wystawy stałe:

» gmach główny MOB, ul. Gdańska 4

Obrazy nie-/rzeczywistości.

Inspiracje i aspiracje

Jan Stanisławski i uczniowie z kolekcji
Wandy i Leonarda Pietraszków

» Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Aptekarstwo bydgoskie

» Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4

Skarb Bydgoski (monety i biżuteria)

» Muzeum Historii Bydgoszczy

– Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

Od Starego Rynku do placu Wolności.

Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy

» Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2

Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów

W grodzie Bydgosta. Tajemnice życia wczesnośredniowiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic

» Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7

Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852–1936)

» Exploseum, ul. Alfreda Nobla

Exploseum

Obiekt miesiąca:

Fotos z serialu *Czarne chmury*

Roman Sumik

1972, fotografia

Filmoteka Narodowa

To niezwykle zdjęcie wykonano na planie 10. odcinka serialu *Czarne chmury* w 1973 r. w klasztorze w Rytwianach. Obok siebie siedzą dwie wyraziste postaci tej kultowej produkcji – pułkownik Krzysztof Dowgird, grany przez Leonarda Pietraszaka, oraz rotmistrz Zaremba, w którego wcielił się Stanisław Niwiński. Choć na ekranie ich bohaterowie należeli do najbardziej bezwzględnych antagonistów serialu, tutaj widzimy przede wszystkim dwóch aktorów zmęczonych kolejnym dniem ciężkiej pracy.

Realizacja *Czarnych chmur* wymagała od aktorów ogromnego wysiłku. Wielogodzinne zdjęcia odbywały

Leonard Pietraszak, *Czarne chmury*, fot. Roman Sumik

się często w upalne dni, a historyczne kostiumy dodatkowo potęgowały fizyczne zmęczenie. W latach 70. nie było jeszcze klimatyzowanych mobilnych garderób, komfortowych zapleczy socjalnych ani współczesnego cateringu. Aktorzy spędzali całe dni w plenerach, niezrędko oczekując godzinami na kolejne ujęcia. Zdjęcie doskonale oddaje realia pracy filmowców tamtego okresu – wymagającej, wyczerpującej, ale jednocześnie pełnej zawodowej pasji.

Ze zmęczeniem Leonarda Pietraszaka ciekawie koresponduje charakterystyka jego bohatera. Na twarzy pułkownika Dowgirda widoczne są ślady pobicia, będące elementem fabuły związanej z rajtarską niewolą. Efekt ten sprawia, że ekranowe doświadczenia bohatera niemal stapiają się z autentycznym wyczerpaniem aktora po wielu godzinach pracy przed kamerą.

Czarne chmury były serialem wyjątkowym, jak na realia polskiej telewizji lat 70. Ten pełen rozmachu serial historyczno-przygodowy z gatunku płaszcza i szpady wyróżniał się dynamiczną akcją, widowiskowymi scenami konnymi, pojedynkami, pościgami oraz rozbudowaną intrygą polityczno-szpiegowską. Produkcja została zrealizowana w nowoczesny sposób, wykorzystując atrakcyjne plenery i szybkie tempo narracji, które do dziś robią wrażenie. W obsadzie znaleźli się najlepsi polscy aktorzy tamtych czasów, co dodatkowo podniosło rangę serialu.

Szczególne miejsce w historii *Czarnych chmur* zajmuje postać pułkownika Krzysztofa Dowgirda. Był on głównym bohaterem serialu – człowiekiem odważnym, honorowym i bezgranicznie wiernym Rzeczypospolitej. Leonard Pietraszak stworzył kreację pełną chary-

zmy i szlachetności, dzięki której jego bohater zdobył ogromną sympatię widzów. To właśnie rola Dowgirda jako pierwsza przyniosła aktorowi wielką popularność. Fotografia wykonana podczas przerwy w zdjęciach przypomina, jak wiele wysiłku i poświęcenia wymagało stworzenie tej ekranowej opowieści.

To i inne zdjęcia z filmów i planów zdjęciowych można obejrzeć na wystawie *Leonard Pietraszak. Mistrz wielu planów* w gmachu głównym Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 4. Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów Roku Leonarda Pietraszaka w Bydgoszczy.

INF. MAGDALENA NIEWĘGŁOWSKA-KARDAS

Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński

» 31.07.2026, godz. 15.50

W tym momencie

Spotkanie poetyckie w 7. rocznicę śmierci Mieczysława Franaszka z udziałem: Bogdana Chmielewskiego, Mieczysława Giedrojcia, Joanny Gładkowskiej-Rosińskiej, Małgorzaty Grajewskiej, Grzegorza J. Grzmot-Bilskiego, Jarosława Jakubowskiego, Magdaleny Józwiak, Jana Kaji, Grzegorza Kalinowskiego, ks. Franciszka Kameckiego, Macieja Krzyżana, Justyna Kubiak, Krynstyny Mazur, Adama Michalaka, Alicji Mozgi, Aliny Rzepeckiej, Lucyny Semińskiej, Bartłomieja Siwca, Marka Kazimierza Siwca, ks. Jana Sochonia, Jacka Solińskiego, Hanny Strychalskiej, Wiesława Trzeciakowskiego i Romy Warmus. Wydarzenie odbędzie się na Cmentarzu Starofarnym przy ul. Grunwaldzkiej 15 w Bydgoszczy.

» 27.08.2026, godz. 18.00

Spotkanie poetyckie z Grzegorzem J. Grzmotem-Bilskim pt. *Czuła jest nieśmiertelność*

Grzegorz Jerzy Grzmot-Bilski, ur. w 1964 r. w Bydgoszczy, filozof i poeta. Doktorat z filozofii obronił w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie (1994). Przez wiele lat pracował jako adiunkt w Instytucie Filozofii UKW w Bydgoszczy. Jest autorem książek poświęconych filozofii. Działał aktywnie w Fundacji na rzecz powołania w Bydgoszczy Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Był współtwórcą ogólnopolskiego Czasopisma Filozoficznego „Filo-Sofija”. Jest człon-

kiem Polskiego Towarzystwa Filozoficznego oraz byłym przewodniczącym Komisji Filozofii Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego. Stypendysta Prezydenta Miasta Bydgoszczy (2015). Wyróżniony przez Archikonfraternię Literacką w 2021 za twórczy wkład w kulturę chrześcijańską w kategorii twórcy.

» 27.08.2026, godz. 18.00

Spotkanie poetyckie z Markiem Kazimierzem Siwcem pt. *Śledztwa – buntu*

Marek Kazimierz Siwiec, ur. w 1950 r. w Kętrzynie, poeta, filozof, profesor UKW w Bydgoszczy. Autor książek poetyckich i filozoficznych oraz kilkudziesięciu rozpraw i szkiców, z estetyki, metafizyki i krytyki artystycznej. W stanie wojennym działał w podziemnej „Solidarności”. W latach 1987–1988 przebywał w Londynie, gdzie pracował na budowie. Redagował i współredagował 5 monograficznych tomów „Filo-Sofiji” o twórczym źródle. Otrzymał Nagrodę im. Ryszarda Bruno-Milczewskiego za rok 2015 w dziale poezji. Jest również laureatem nagrody Strzała Łuczniczki za najlepszą bydgoską książkę roku w dziale poezja.

» 27.08.2026, godz. 18.00

Otwarcie wystawy obrazów Wojciecha Nadratowskiego pt. *Sny i mosty*

Wojciech Nadratowski, *Koszula poety*, akryl, 100 x 70 cm, 2022

Wojciech Nadratowski, ur. w 1957 r. w Wąbrzeźnie, malarz i rysownik, zajmuje się także grafiką wydawniczą, ma na swoim koncie pokaźną liczbę opracowań graficznych przygotowanych do literatury pięknej i poezji (Wyd. Pomorze). W latach 80. XX w. współpracował z „Ilustrowanym Kurierem Polskim”. Od 1979 r. związany z Galerią Autorską Jana Kaji i Jacka Solińskiego w Bydgoszczy. W latach 1980–1984 zajmował się działaniami koncepcyjnymi pod auspicjami (założonym przez siebie) Biura

Strat Bezpownotnych. Jest autorem kilkunastu indywidualnych wystaw malarstwa. Uprawia głównie pejzaż oscylujący między poetyckim realizmem, abstrakcją a surrealizmem. O swojej twórczości mówi: „Jest to próba subiektywnej rekonstrukcji i przemiany zewnętrznych wartości w kompozycję ułożoną według własnej logiki i wrażliwości”.

INF. JACEK SOLIŃSKI

Dom Kultury
„Modraczek”

 Dom Kultury
„Modraczek”

» 27.08.2026, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

Półki Literatury i Sztuki – Kawiarnia Literacka w Dialogu. Gość – Ewa Lange

Autorka przejmujących powieści obyczajowych z historią w tle, takich jak *Czarne orchidee* i *Białe magnolie*. W lipcu 2026 światło dzienne ujrzy jej trzecia książka – *Grzechy przodków*. W swojej twórczości po mistrzowsku splata współczesność z przeszłością, odkrywając przed czytelnikiem emocjonalne sekrety rodzinne. Z wykształcenia germanistka, z zamiłowania pasjonatka historii Polski i Niemiec. Choć zawodowo na co dzień zarządza światem tabel i raportów, to właśnie w literaturze odnajduje przestrzeń na swobodną wyobraźnię. Jej historie są głęboko zakorzenione w losach pogranicza, co nadaje im wyjątkowy, autentyczny charakter. Prywatnie Torunianka, która od dwóch dekad nazywa Brodnicę swoim miejscem na Ziemi. Spotkaniu towarzyszyć będzie muzyczna niespodzianka. Spotkanie poprowadzi W. Barbara Jendrzewska.

INF. IZABELA KACZYŃSKA

Muzeum Fotografii
– Wyższa Szkoła
Gospodarki

 Muzeum Fotografii
w Bydgoszczy
Wyższa Szkoła Gospodarki

Herbarium – wystawa Iwony Germanek

„Herbarium stanowi zachętę do refleksji nad naszą tożsamością znajdującą się w ciągłej, dynamicznej przemianie, której nieodłącznym elementem jest międzypokoleniowa wymiana pamięci. Transfer ów znamionują jednak raczej powidoki ludzkiej obecności aniżeli encyklopedycznie dokładne historie. W przewrotny sposób zielenik Germanek neguje tezę o możliwości stworzenia tradycyjnego, uporządkowanego atlasu wiedzy o nas samych. Artystka kreuje przestrzeń performatywnego archiwum, w którym zderzają się obrazy współczesne i dawne, ślady i pięknięcia, wiedza i niepewność. Obecność łączy się tu z nieobecnością, natomiast całość skąpana jest w przejmująco pięknej, a zarazem melancholijnej, pałecie fioletoów i brązów” (fragment tekstu Weroniki Kobylfińskiej).

Iwona Germanek, artystka wizualna. Absolwentka Instytutu Twórczej Fotografii w Czechach. W swojej praktyce artystycznej koncentruje się na pracy z archiwum oraz badaniu relacji międzyludzkich, ze szczególnym uwzględnieniem więzi rodzinnych. W ostatnich latach jej zainteresowania poszerzyły się o zagadnienia relacji człowieka z przyrodą, pamięci materialnej oraz sposobów, w jakie obrazy i narracje kształtują nasze postrzeganie świata. Autorka publikacji fotograficznych *Różowy nie istnieje* (2023) oraz *Herbarium* (2025).

Wakacje z muzeum – cykl 3 warsztatów Historyczne techniki fotograficzne

Muzeum Fotografii zaprasza młodzież na wakacyjny cykl warsztatów poświęconych pionierskim technikom fotograficznym. Każdy uczestnik wykona autorskie odbitki na papierze, wykorzystując trzy różne receptury tworzenia obrazu. Dzięki unikalnym technikom uczestnicy zapoznają się z fascynującymi początkami fotografii oraz zdobędą umiejętności praktyczne niezbędne do samodzielnego naświetlania zdjęć. Wyjątkową atrakcją warsztatów będzie połączenie współczesnej fotografii cyfrowej – z aparatu lub telefonu – z metodami historycznymi. W dobie wszechobecnych smartfonów takie rozwiązanie stanowi duże ułatwienie i pozwala w prosty sposób wkroczyć w świat tradycyjnego rzemiosła. Zapraszamy do wspianiałej, kreatywnej zabawy – efektem końcowym będą unikatowe, zachwycające swoim pięknem obrazy. Warsztaty będą odbywały się budynku Muzeum Fotografii przy ul. Karpackiej 52 w godz. od 10.00 do 13.00. Prowadzący: Jarosław Majewski. Więcej na: muzeumfoto.byd.pl, zakładka warsztaty.

PROGRAM:

- » 22.07.2026: technika kalotypia
- » 29.07.2026: technika cyjanotypia
- » 5.08.2026: technika brąz Vandyke

Bydgoska Akademia Fotografii

Bydgoska Akademia Fotografii to roczny kurs dla osób, które pierwsze kroki w fotografii mają już za sobą. Na program składają się 202 godziny zajęć, obejmujące zarówno fotografię cyfrową, jak i analogową. W październiku zaczynamy XVI edycję kursu. Zajęcia realizowane są według starannie dobranego i zaktualizowanego programu, który zawiera m.in.: fotografię portretową, fotografię krajobrazową, astrofotografię, fotografię architektury, fotografię produktową, techniki historyczne, storytelling, mixmedia, projekty artystyczno-badawcze, praktyki research-based art oparte na archiwach i historiach miejsc. Po zakończeniu bloku tematycznego słuchacz przedstawia prace zaliczeniowe. Konsultacje z wykładowcami, w pełnej twórczej aury przestrzeni Muzeum Fotografii, sprzyjają podejmowaniu nowych wyzwań, które są później w powodzeniu realizowane jako tematy pracy dyplomowej. Zajęcia prowadzone są w trybie weekendowym. Więcej informacji i zapisy na stronie: muzeumfoto.byd.pl.

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą lekcji fotografii prowadzonych w Muzeum Fotografii. Zajęcia de-

dykowane są przede wszystkim dzieciom i młodzieży oraz grupom zorganizowanym. W ofercie: Z wizytą w dawnym atelier – historia fotografii w praktyce; Współczesna Laterna Magica; Techniki historyczne – cyjanotypia; Techniki historyczne – brąz Vandyke'a; Techniki historyczne – papier solny; Fotografia otworkowa – historia i współczesne zastosowania. Więcej informacji na FB Muzeum Fotografii w Bydgoszczy, stronie muzeumfoto.byd.pl w zakładce edukacja, tel. 52 567 00 07.

INF. KACPER BUŃKOWSKI

- » 9.08.2026, godz. 17.00, tarasy Pałacu Nowego w Ostromecku

Muzyczny koktajl pod chmurką

Widok na zabytkowy pałac i najpiękniejsze melodie świata – tak zapowiada się koncert. W niezwyklej scenerii Orkiestra Kameralna Capella Bydgosiensis pod kierownictwem artystycznym Kamila Kociołka prezentuje program, w którym znajdują się zarówno ponadczasowe arcydzieła muzyki klasycznej, jak i lekkie, pełne uroku utwory inspirowane tańcem, naturą i codziennym życiem. Usłyszymy m.in. fragment słynnej *Eine Kleine Nachtmusik* Mozarta, nastrojowy *Kanon D-dur* Pachelbela, elegancki *Menuet* Boccheriniego oraz wzruszający *Polonez „Pożegnanie Ojczyzny”* Michała Kleofasa Ogińskiego. Nie zabraknie także muzycznych obrazów i humorystycznych miniatur – od pełnego poezji *Łabędzia* Saint-Saënsa, przez żywiołowy *Taniec węgierski* Brahmsa, po zabawne kompozycje Leroya Andersona.

- » 15.08.2026, godz. 17.00, prom Nieszawa

Koncert na wodzie – Muzyka srebrnego ekranu

W letnie popołudnie nad Wisłą prom w Nieszawie zamieni się w niezwykłą scenę koncertową, z której popłyną melodie doskonale znane miłośnikom polskiego kina i telewizji. Dźwięki niesione nurtem rzeki stworzą niepowtarzalną atmosferę, łącząc piękno nadwiślańskiego krajobrazu z magią muzyki filmowej. Orkiestra Kameralna Capella Bydgosiensis pod batutą Macieja Sztora oraz wokalista Mateusz Wiśniewski przypomną publiczności najpiękniejsze tematy muzyczne z kultowych filmów i seriali. W programie zabrzmia melodie

z *Nocy i dni*, *Czarnych chmur*, *Pianisty*, *Samych swoich*, *Czterech pancernych i psa*, *Stawki większej niż życie*, *Zmienników* czy *o7 zgłoś się*. Usłyszymy kompozycje wybitnych twórców muzyki filmowej – Wojciecha Kilara, Waldemara Kazaneckiego, Jerzego „Dudusia” Matuskiewiczza, Adama Walacińskiego i Henry’ego Seroki.

» 23.08.2026, godz. 18.00, Skwer Krzysztofa Komedy

Kameralnie pod wierzbą

Wyjątkowy letni koncert. Wspólnie z Miejskimi Wodociągami stworzymy na Skwerze Krzysztofa Komedy przestrzeń do odpoczynku: leżaki, letnia atmosfera i muzyka lekka, przyjemna i bliska każdemu. Orkiestra Kameralna Capella Bydgosciensis pod kierownictwem artystycznym Kamila Kociołka zaprezentuje program, w którym znajdują się zarówno ponadczasowe arcydzieła muzyki klasycznej, jak i lekkie, pełne uroku utwory inspirowane tańcem, naturą i codziennym życiem. Usłyszymy m.in. fragment *Eine Kleine Nachtmusik* Mozarta, nastrojowy *Kanon D-dur* Pachelbela, elegancki *Menuet* Boccheriniego oraz wzruszający *Polonez „Pożegnanie Ojczyzny”* Ogińskiego. Nie zabraknie także muzycznych obrazów i humorystycznych miniatur – od pełnego poezji *Łabędzia* Saint-Saënsa, przez żywiołowy *Taniec węgierski* Brahmsa, po zabawne kompozycje Leroya Andersona.

» 28.08.2026, godz. 19.00, Teatr Letni w Ciechocinku, ul. Kopernika 3

Historia muzyki według Blondynek

Blondynki przejmują batutę! Czy klasyka musi być poważna, przewidywalna i śmiertelnie serio? Absolutnie nie! Ten koncert udowodni, że muzyka klasyczna potrafi bawić, zaskakiwać i zachwycać lekkością. Publiczność czeka wieczór pełen błyskotliwego humoru, barwnych anegdot, wdzięku i niezapomnianych melodii. Na scenie ciechocińskiego Teatru Letniego wystąpi Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej pod batutą charyzmatycznego Macieja Niesiołowskiego, któremu

towarzyszyć będą znakomite solistki – Anita Maszczyk i Wioletta Białk. W programie znajdują się zarówno muzyczne żarty i niespodzianki, jak i utwory doskonale znane szerokiej publiczności, m.in. *Kto me usta całuje...*, *Czardasz Rozalindy*, *Greg Zorba* oraz *Jaka róża, taki cieść*. To nie będzie zwykły koncert. To pełny energii muzyczny show, w którym wielka sztuka spotyka się z poczuciem humoru, sceniczną swobodą i dystansem do siebie. Szczegóły na: filharmonia.bydgoszcz.pl.

INF. KATARZYNA SZEWCZYK

Mimo że w lipcu w Operze Nova trwa oficjalnie przerwa wakacyjna, już teraz można zapoznać się z repertuarem pierwszych miesięcy nowego sezonu artystycznego i nabyć (w lipcu wyłącznie online) bilety na wybranespektakle. Co Opera Nova planuje na początekswego 70. sezonu? Będą nowości, jak musical *Piotruś Pan i Wanda*, wielkie powroty, m.in. *Rycerskości wieśniaczej* i *Pajaców*, oraz najważniejsze inscenizacje ostatnich lat, jak balety *Amerikanin w Paryżu*, *Carmen* czy oper *Król Roger*, *Don Pasquale*. Kasa Opery Nova, do 31 lipca włącznie, jest nieczynna. Stacjonarna sprzedaż biletów powróci w sierpniu, ale w dniach 1–14 sierpnia prowadzona będzie od poniedziałku do piątku w godz. 9.00–15.00. Od 17 sierpnia kasa ponownie czynna będzie w standardowych godzinach. Sprzedaż biletów online prowadzona jest bez przerwy poprzez stronę: opera.bydgoszcz.pl/bilety.html. Uwaga, na spektakle 70. sezonu Opery Nova obowiązuje nowy cennik biletów (dostępny na stronie internetowej), ale jeszcze do 31 sierpnia kartę upominkową na spektakle nowego sezonu można nabyć w starej cenie.

» 11.09.2026, godz. 19.00

» 12.09.2026, godz. 19.00

» 13.09.2026, godz. 18.00

Baron cygański – operetka J. Straussa w widowiskowej inscenizacji Janiny Niesobskiej

» 17.09.2026, godz. 19.00

» 18.09.2026, godz. 19.00

» 19.09.2026, godz. 19.00

» 20.09.2026, godz. 18.00

**Amerikanin w Paryżu – autorski balet
Krzysztofa Pastora do muzyki
G. Gershwina**

- » 26.09.2026, godz. 19.00
- » 27.09.2026, godz. 18.00

**La Traviata – opera G. Verdiego
w reż. Bodo Igesza**

- » 1.10.2026, godz. 19.00
- » 2.10.2026, godz. 19.00
- » 3.10.2026, godz. 19.00
- » 4.10.2026, godz. 18.00

**Carmen – autorski balet J. Ingera
do muzyki G. Bizeta połączonej z elektro-
niczną muzyką Marca Álvareza Garcii
i aranżacji suity Carmen R. Szczedriny**

- » 9.10.2026, godz. 19.00
- » 10.10.2026, godz. 19.00
- » 11.10.2026, godz. 18.00

**Król Roger – opera K. Szymanowskiego
w reż. Roberta Bondary**

- » 24.10.2026, godz. 19.00 – PREMIERA
- » 25.10.2026, godz. 18.00

- » 27.10.2026, godz. 19.00
- » 28.10.2026, godz. 19.00
- » 29.10.2026, godz. 19.00
- » 30.10.2026, godz. 19.00

**Piotruś Pan i Wanda – musical na podsta-
wie twórczości Jamesa Matthew Barriego
w reż. Agnieszki Płoszajskiej do muzyki
Szymona Godziemby-Trytka**

- » 5.11.2026, godz. 19.00
- » 6.11.2026, godz. 19.00
- » 7.11.2026, godz. 19.00
- » 8.11.2026, godz. 18.00

**Don Pasquale – opera komiczna
G. Donizettiego w reż. Pawła Szkotaka**

- » 14.11.2026, godz. 18.00

**Era niepokoju – spektakl muzyczny w ra-
mach Festiwalu Muzyka w Willi Blumwego**

- » 20.11.2026, godz. 19.00
- » 21.11.2026, godz. 19.00
- » 22.11.2026, godz. 18.00

**Rycerskość wieśniacza, P. Mascagni;
Pajace, Ruggero Leoncavallo – jednoakto-
we opery, reż. Andrzej Bubień**

Carmen, fot. Miłosz Budzyński

- » 27.11.2026, godz. 19.00
- » 28.11.2026, godz. 19.00
- » 29.11.2026, godz. 18.00

Dziadek do orzechów – balet P. Czajkowskiego w choreografii Paula Chalmera

INF. JUSTYNA TOTA

Otwarta Przestrzeń Światłownia

- » 3.07.2026, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; cegiełka na Fundację Światłownia 30 zł

Dariusz Bernatek

Koncert piosenek lat 60. i 70. w wykonaniu Darka Bernatka. To wspaniała okazja, aby wiecznie żywe przeboje Czesława Niemena, Czerwonych Gitar, Skaldów, Wawele, Stana Borysa, Piotra Szczepanika, Zbigniewa Wodeckiego, Marka Grechuty i innych gwiazd polskiej muzyki znów zagościły wśród nas i rozgrały nasze serca na każdą porę roku i okazję.

Darek Bernatek jest niezwykle utalentowanym wokalistą. Pochodzi z Szydłowca na Mazowszu, mieszka w Skarżysku-Kamiennej. Śpiewa piosenki największych polskich artystów lat 60. i 70. Szczególnie upodobał sobie repertuar Czesława Niemena. Brał udział w wielu ogólnopolskich festiwalach, zdobywając w nich uznanie, liczne nagrody i wyróżnienia. Jest laureatem XII edycji konkursu Nagrody Marszałka Województwa Mazowieckiego za krzewienie kultury w kraju i za granicą. Śpiewanie to jego pasja i radość życia, którą pragnie dzielić się z innymi. W każdy wykonywany utwór wkłada ogromnie dużo emocji. Podczas koncertów nawiązuje bliski kontakt z publicznością. Nikt, kto jest chociaż trochę wrażliwy na piękno polskiej muzyki, nie pozostaje wobec niego i jego wykonań obojętny.

- » 10.07.2026, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; cegiełka na Fundację Światłownia 30 zł

Daria Wójcik i Remigiusz Kuźmiński – Z dala od mainstreamu

Jak sama nazwa koncertu wskazuje, usłyszycie wysokiej klasy repertuar muzyki niezależnej, niszowej, alternatywnej, undergroundowej o zabarwieniu jazzowym i klasycznym. Dwa potężne głosy szkolone (sopran i tenor) o znakomitej technice wokalne zaprezentują się w szerokich partiach solowych i duetowych, okra-

szonych bogatym tekstem literackim i niepowtarzalną interpretacją muzyczną. Wykonają kompozycje, które nie mieszczą się w ramach współczesnego popularnego mainstreamu, dominującego w dzisiejszych mediach. Będą to utwory wyrafinowane muzycznie, po które sięgają prawdziwi muzyczni konserwatorzy i elitarna grupa słuchaczy. Utwory, które rzadko promowane są przez współczesne środki masowego przekazu. Na scenie Światłowni staną dyplomowani artyści muzycy od lat związani ze środowiskiem bydgoskiej kultury i sztuki.

Daria Wójcik – wokalistka (sopran), organistka i pedagog, magister pedagogiki, absolwentka UKW w Bydgoszczy o specjalności pedagogiki, kształcenie zintegrowane i nauczanie muzyki oraz Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Inowrocławiu o specjalności wokalistyka klasyczna. Rodowita Kujawianka urodzona w Inowrocławiu, pochodząca z inowrocławskiej dzielnicy Szymborze.

Remigiusz Kuźmiński – wokalista (tenor) i dyrygent, magister sztuki, absolwent Akademii Muzycznej w Bydgoszczy o specjalnościach wokalistyka jazzowa, wokalistyka klasyczna, dyrygentura jazzowa i dyrygentura klasyczna, a także Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Inowrocławiu o specjalności wokalistyka klasyczna. Rodowity Pałuczaniec urodzony w Szubinie, pochodzący z Zalesia Barcińskiego (z pałuckiej gminy Barcin w powiecie żnińskim).

- » 17.07.2026, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; cegiełka na Fundację Światłownia 30 zł

Janusz Ciża

„Pochodzę z Więcborka, jestem muzykiem amatorem, którego dusza wibruje w rytmie gitary i harmonijki ustnej, ożywiając historie, krajobrazy i emocje. Muzyka

to połączenie pasji, tęsknoty i fascynacji wieloma gatunkami muzycznymi, które opowiadają historie pełne życia i przygód. Interpretacje moje przenoszą słuchaczy na pokład starych żaglowców, gdzie dźwięki gitary splatają się z szumem morza, budząc ducha przygody i romantyzmu morskiego, jak również w magiczny świat Bieszczad, gdzie melodie opowiadają historie o tęsknocie za wolnością, pięknem dzikiej przyrody i prostotą życia. Z kolei poezja odsłania głębokie emocje, refleksje nad życiem i jego tajemnicami, tworząc wokół słuchaczy aurę spokoju, refleksji i inspiracji. Staram się być artystą, który odnajduje piękno w każdym dźwięku, słowie i melodii. Muzyka jest jak podróz przez różnorodne krajobrazy emocji, która wznosi się ponad codzienność i prowadzi do krainy niezwykłych doświadczeń i inspiracji”.

» 24.07.2026, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; cegiełka na Fundację Świątlnia 30 zł

Szanty tradycyjne i autorskie – koncert Marcina Białczyka

Koncert szantowy. Usłyszymy nie tylko szanty tradycyjne, ale również autorskie.

Marcin Białczyk – lider zespołu Pilersi, autor, kompozytor ballad. Gra na gitarze, harmonijce ustnej. Jego ulubionym gatunkiem muzyki są szanty, poezja śpiewana oraz rock. Śpiew, gitara, harmonijka ustna idą z nim przez całe życie i sprawiają mu wielką frajdę.

» 31.07.2026, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; cegiełka na Fundację Świątlnia 30 zł

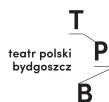
Steffi Mal & Paweł Wenderski – W słonecznych rytmach

Steffi Mal (Stefania Malinowska) – bydgoska wokalistka, uzdolniona muzycznie i plastycznie. Animatorka imprez dla dzieci i dorosłych. Trenowała gimnastykę akrobatyczną na obiektach sportowych KKS Brda i WKS Zawisza. Obecnie instruktor gimnastyki tanecznej.

Paweł Wenderski jest absolwentem wrocławskiego AWF-u, a także dwukrotnym laureatem telewizyjnej „Szansy na sukces” w kategorii piosenek Renaty Przyomyk i Ireny Santor. Doskonały śpiew, charyzma i świetny kontakt z publicznością otworzyły mu drogę do dalszych sukcesów. Brał udział w wielu programach TV, koncertach Violetty Villas i w Sylwestrowej Dwójce.

INF. GRZEGORZ DUDZIŃSKI

Teatr Polski

W lipcu i sierpniu Teatr Polski w Bydgoszczy ogłasza przerwę wakacyjną. Szczegóły dotyczące repertuaru na nowy sezon pojawią się wkrótce na naszej stronie internetowej teatrpolski.pl. Sprzedaż biletów online zostanie uruchomiona w połowie sierpnia. Kasa biletowa teatru zostanie ponownie otwarta w drugiej połowie sierpnia. Życzymy udanych wakacji i do zobaczenia w nowym sezonie!

INF. JAGODA JÓZWIAK

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy

» wakacyjne poniedziałki i środy (29.06.2026 – 31.08.2026), godz. 10.00, Biblioteka Główna – strych, Stary Rynek 24

Filmowe Poranki dla Dzieci

Wakacje to idealny czas na filmowe przygody! Zapraszamy najmłodszych widzów na poranki pełne humoru, wzruszeń i bohaterów, których po prostu nie da się nie lubić. Na naszym bibliotecznym strychu znów zrobi się kolorowo, wygodnie i bardzo filmowo – leżaki oraz pufy już czekają! Repertuar: biblioteka.bydgoszcz.pl – zakładka Projektor. Wstęp wolny.

Letnia Akademia Recyklingu w Bibliotece u Bełzy 5.0

Czysta Bydgoszcz wspólnie z WiMBP w Bydgoszczy zapraszają na kolejną odsłonę warsztatów recyklingowych dla dzieci i dorosłych. Zajęcia bezpłatne, finansowane przez miasto Bydgoszcz. Limit miejsc – wyłącznie na zapisy: 512 806 564.

» środy, lipiec–sierpień 2026, godz. 11.00, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24

Miniwykłady i warsztaty recyklingowe

» 1.07.2026

Śmieciowy zawrót głowy, czyli segregacja bez paniki

Czy na pewno wiecie, co wrzucić do różnych kolorów pojemników? Na dobry początek ekologiczna tiara przydziału wylosuje uczestnikom odpadowe frakcje, z którymi będą się utożsamiały podczas zajęć, a potem sprawdzimy, czy segregacja naprawdę jest taka straszna. Podczas warsztatów każde dziecko wykona własnego odpadowego strażnika segregacji z rolek, butelek, pudełek, nakrętek, korków, kapsli i innych materiałów z odzysku.

» 8.07.2026 (zapisy od 3.07)

Z makulatury do arkusza.

Drugie życie papieru

Papier jest wszędzie – w książkach, zeszytach, kartonach, gazetach i pudełkach. Ale czy każdy papier nadaje się do recyklingu? Podczas zajęć porozmawiamy o drzewach, makulaturze, niebieskim pojemniku i drugim życiu papieru, a w części warsztatowej każde dziecko samodzielnie wyczerpie własny arkusz papieru ze ścinków z... bibliotecznej niszczarki.

» 15.07.2026 (zapisy od 10.07)

Plastik plastikowi nierówny. Ekologia, filament PLA i druk 3D z Edu3Dkacją (zajęcia dla dzieci od lat 7)

Czy każdy plastik jest taki sam? Czym różni się tradycyjne tworzywo od filamentu PLA powstającego z surowców roślinnych? Podczas zajęć dzieci poznają podstawy projektowania i druku 3D, uruchomią wydruk, stworzą w programie Tinkercad własną podstawkę pod model globusa i sprawdzą wiedzę w ekologicznym quizie. Na zakończenie każde dziecko otrzyma pamiątkowy globus wydrukowany w technologii 3D, a rodzice – zakładkę do książki.

» 22.07.2026 (zapisy od 17.07)

Plastik pod lupą. Recykling tworzywo i bezpieczne opakowania

Czy każdy plastik nadaje się do kontaktu z jedzeniem, mrożeniem albo podgrzewaniem w mikrofalach? Podczas spotkania dr inż. Sławomir Wilczewski z Politechniki Bydgoskiej pokaże dzieciom, czym różnią się tworzywa, co oznaczają symbole na opakowaniach i dlaczego nie każdy plastik tak samo nadaje się do recyklingu. Nie zabraknie eksperymentów i ciekawostek z pogranicza chemii, ekologii i codziennego życia. W części warsztatowej uczestnicy wykonają własne recyklingowe breloczki z plastikowych elementów.

» 29.07.2026 (zapisy od 24.07)

Elektroodpady nie do kosza

Zużyta żarówka, kabel, bateria czy stara ładowarka to nie zwykłe śmieci. Podczas zajęć dr inż. Sławomir Wilczewski z Politechniki Bydgoskiej opowie dzieciom, czym są elektroodpady, dlaczego wymagają specjalnego postępowania i gdzie należy je oddawać. W części warsztatowej każde dziecko wykona własnego żarówkowego robota z... przepalonej żarówki oraz materiałów z odzysku.

» 5.08.2026 (zapisy od 31.07)

Nie wyrzucaj, przerób.

Tekstylija w drugim obiegu

Stare tkaniny, ścinki, samotne guziki i resztki materiałów wcale nie muszą kończyć w koszu. Wręcz przeciwnie – to wyjątkowy odpad, który może być przetwarzany wielokrotnie. Pod czujnym okiem Pauliny Czerwińskiej, naszej bibliotecznej szafiarki, dzieci zobaczą, jak dać tekstyliom drugie życie. Podczas warsztatów uszyją własne piórniki lub saszetki na kredki z resztek tkanin.

» 12.08.2026 (zapisy od 7.08)

Po jedzeniu zostaje ślad: jednorazówki, zrywki i pudełka na wynos

Pizza, frytki, bułki, kawa na wynos – po jedzeniu często zostaje więcej opakowań, niż byśmy chcieli. Sprawdźmy, co zrobić z pudełkami, zrywkami, tackami i kubkami oraz dlaczego brudne opakowanie bywa odpadową pułapką. Podczas warsztatów każde dziecko wykona pudełko na skarby z opakowania po jedzeniu na wynos.

» 19.08.2026 (zapisy od 14.08)

Bio wraca do ziemi.

Kompostownik bez tajemnic

Obierki, liście, fusy i resztki roślinne mogą wrócić do ziemi – pod warunkiem, że dobrze wiemy, co naprawdę jest bioodpadem. Magdalena Węglarz, edukatorka ekologiczna z Urzędu Miasta, pokaże dzieciom, jak działa kompostownik i kto w naturze pomaga w rozkładaniu resztek. Będzie o brązowym pojemniku, kompoście i... śmieciozercach natury. A podczas warsztatów wspólnie przygotujemy odpowiednie podłoże i posadzimy ziola w ekologicznych doniczkach.

- » czwartki, lipiec–sierpień 2026, zbiórka i szczegółowy dojazd podawane przy zapisach, dojazd w własnym zakresie

Czwartkowe EkoWycieczki

- » 2.07.2026 (zapisy od 26.06), godz. 11.00, PSZOK, ul. Inwalidów 15

PSZOK od środka. Nie wszystko do zwykłego kosza. Wycieczka do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (dzieci od lat 7)

Co zrobić z odpadami, których nie wolno wyrzucać do domowych pojemników? Podczas wizyty w PSZOK-u dzieci zobaczą, gdzie trafiają odpady problemowe i dlaczego selektywna zbiórka nie kończy się na pięciu kolorowych koszach. To najlepszy sposób, żeby zobaczyć miejski system odpadów w praktyce.

- » 9.07.2026 (zapisy od 3.07), godz. 10.00, Muzeum Farmacji Apteka Pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Survivalowe wakacje.

Woda pod lupą i filtr w plecaku

Gdzie szukać wody w trudnych sytuacjach i czy każdą wodę można bezpiecznie pić? Podczas warsztatów dzieci zbadają próbki wody – m.in. z Brdy i fontanny przed Biblioteką – oraz dowiedzą się, jak podobne działania prowadzono w laboratorium. W części praktycznej każdy uczestnik wykona własny przenośny filtr do wody z butelki.

- » 16.07.2026 (zapisy od 10.07), godz. 11.00, Muzeum Farmacji Apteka Pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Roślinna fotografia na torbie. Cyjanotypia w Apteczce Pod Łabędziem

Fotografia bez aparatu? Jak najbardziej! Podczas warsztatów dzieci poznają cyjanotypię – XIX-wieczną technikę wykorzystującą światłoczułość związków żelaza. Każdy uczestnik stworzy botaniczną kompozycję inspirowaną dawnymi zielnikami i utrwali ją na bawełnianej torbie.

- » 23.07.2026 (zapisy od 17.07), godz. 11.00, Muzeum Wodociągów – Wieża Ciśnień, ul. Filarecka 2

Energia z wody. Wycieczka do Wieży Ciśnień

Skąd dawniej brała się woda w mieście i jak trafiała do mieszkańców? Podczas wizyty w Wieży Ciśnień

dzieci poznają historię bydgoskich wodociągów i porozmawiają o wodzie jako zasobie, który trzeba chronić. Będzie też o miejskiej infrastrukturze i energii ukrytej w wodzie.

- » 30.07.2026 (zapisy od 24.07), godz. 10.00, ProNatura. Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych, ul. Petersona 22

Puścić z dymem – czy tylko o to chodzi? Wycieczka do bydgoskiej spalarni odpadów (dzieci od lat 7)

Czy spalarnia to tylko miejsce, gdzie śmieci „idą z dymem”? Nic podobnego. Podczas wizyty w Zakładzie Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych dzieci zobaczą, co dzieje się z częścią odpadów, których nie da się już odzyskać, i dlaczego poprawna segregacja ma znaczenie dla całego miasta.

- » 6.08.2026 (zapisy od 31.07), godz. 8.30, Edukacyjna Zagroda Wiejska, Kozielec 22

Zioła, zwierzęta i dary natury.

Z wizytą w zagrodzie edukacyjnej

Podczas wycieczki do Kozielca dzieci odwiedzą zagrodę edukacyjną, poznają wybrane zioła, zajrzą do izby kujawskiej i spotkają zwierzęta gospodarskie, które będzie można nakarmić pod opieką prowadzących. W części warsztatowej uczestnicy przygotowują pachnące woreczki z ziołami oraz roślinne zakładki do książek. Będzie naturalnie, tradycyjnie i bardzo wakacyjnie.

- » 13.08.2026 (zapisy od 7.08), godz. 11.00, Muzeum Kanału Bydgoskiego, ul. Starszokolna 10

Eko-Kanał. Coś z niczego, czyli twórczy upcykling

Czy rzeczy z pozoru niepotrzebne naprawdę muszą trafić do kosza? Podczas warsztatów dzieci dowiedzą się, jak z materiałów wtórnych tworzyć nowe, ciekawe i użyteczne przedmioty. Będzie o ograniczaniu odpadów, kreatywności i drugim życiu rzeczy – a każdy uczestnik wykona własną pracę z materiałów przyniesionych z domu.

- » 20.08.2026 (zapisy od 14.08), godz. 11.00, Nadleśnictwo Żołędowo, ul. Parkowa 4A, Żołędowo

Leśny obieg materii. Wycieczka do leśniczówki i wspólne ognisko

Czy liście, gałęzie i martwe drewno są w lesie śmieciami? Ani trochę! Podczas ostatniej wakacyjnej wycieczki LAR-u dzieci zobaczą, jak natura radzi sobie z rozkładem i obiegiem materii oraz dlaczego las od wieków zna się na recyklingu. Będzie o glebie, bioodpadach, organizmach sprzątających las i o tym, czego człowiek absolutnie nie powinien w lesie zostawiać. Na zakończenie – wspólne ognisko, bo dobra akademia powinna kończyć się nie tylko mądrze, ale i przyjemnie.

» 29.08.2026 (sobota), godz. 12.00, Stary Rynek

Finał Letniej Akademii Recyklingu w Bibliotece u Bełzy 5.0

Zapraszamy na jubileuszowy finał Letniej Akademii Recyklingu 5.0 – pełen ekologicznych atrakcji, zabaw i twórczych niespodzianek! W programie: rozstrzygnięcie konkursu ekologicznego, koło fortuny, EkoLoteryjka, animacje, warsztaty recyklingowe, zabawy edukacyjne i mnóstwo działań z materiałów z odzysku.

Zajęcia edukacyjne w filiach bibliotecznych

Szczegółowy harmonogram dostępny na stronie internetowej biblioteka.bydgoszcz.pl.

INF. JOLANTA PLANER

**Bydgoszcz Miasto
Muzyki UNESCO**

» 3.07.2026, piątek, godz. 18.00, Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego, ul. Godziszewskiego 1, Sala Kameralna; wstęp wolny

Brzmienie Miasta: Muzyka Młodych Twórczyń

Koncert młodych kompozytorek związanych z Bydgoszczą, podczas którego zostaną zaprezentowane kompozycje Barbary Michalec i Katarzyny Chlebek. Głównym ogniwem programu będzie wykorzystanie głosu i tekstu. Wykonawcami będą wokalistki i instrumentalistki związane z bydgoską Akademią Muzyczną – artyści, którzy od wielu lat stale współpracują z Barbarą Michalec, co zapewnia wyjątkowe muzyczne porozumienie na scenie.

» 25–26 lipca 2026, sobota–niedziela, godz. 17.00, Otu Pub; darmowe wejściówki

Bitwa Kapel – eliminacje

Zapraszamy młode zespoły muzyczne z woj. kujawsko-pomorskiego do udziału w przeglądzie konkursowym Bydgoska Bitwa Kapel. Głównym celem wydarzenia jest wsparcie początkujących zespołów gitarowych poprzez umożliwienie im występu na profesjonalnej scenie, promocję ich twórczości oraz integrację lokal-

BRZMIENIE MIASTA

03/07/2026
18:00

Wykonawcy:
Dorota Nowak
Gabriela Woźniak
Mikołaj Sarad
Tomasz Kłeczek

W programie:

Barbara Michalec
Katarzyna Chlebek

SALA KAMERALNA
AKADEMII MUZYCZNEJ
W BYDGOSZCZY

**Muzyka Młodych
Twórczyń**

ul. prof. Jerzego Godziszewskiego 1 | Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Partnerzy wydarzenia:

Wydarzenie organizowane w ramach programu grantowego Dźwiękocakra, którego organizatorem jest Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO.

nego środowiska muzycznego. Finał Bitwy Kapel – 21 sierpnia o godz. 18.00 w Otu Pub (wstęp wolny).

Lista jamów / warsztatów w Otu Pub (wszystkie darmowe, wstęp od godz. 20.00): jam z Januszem Zdunkiem (Kult) 2.07; jam z Piotrem Gruelem (Alhena) 9.07; warsztaty z Maksymem Matusiewiczem (The Analogs / Unbeaten) 16.07; jam z Radosławem Jaszczyszakiem (EDU. Beat. TV) 6.08; warsztaty z Mariuszem Lemańskim (Aegir) 20.08; jam z Krzysztofem Toczko (pARTYzant) 27.08.

Kino Orzeł

Letnie kino na parkingu

Są takie wieczory, które najlepiej spędza się pod gołym niebem, a jeszcze lepiej, gdy towarzyszy temu dobre kino. W wakacje zapraszamy Was na darmowe seanse plenerowe na parkingu MCK. Cztery wieczory, cztery zupełnie różne historie: od klasyki kina, przez animację, po mocniejsze tytuły na późniejsze lato.

PROGRAM:

- » 10 lipca, godz. 21.30: *Cinema Paradiso*, reż. Giuseppe Tornatore
- » 24 lipca, godz. 21.30: Animacje prezentują: *Wojny jednoróżców*, reż. Alberto Vázquez
- » 7 sierpnia, godz. 21.00: *Suspiria*, reż. Dario Argento
- » 21 sierpnia, godz. 21.00: *Najgorszy człowiek na świecie*, reż. Joachim Trier

Barka „Lemara”

Bydgoskie Urzeczenie Filmowe

Wyjątkowy cykl pokazów odbywających się w plenerze Rybiego Rynku. Seanse stanowią swoisty hołd dla filmowego oblicza miasta nad Brdą, które wciąż świętuje swe 680. urodziny. Zobaczymy filmy „arcybydgoskie”, ułożone na osi odwróconej chronologii – od obrazów najmłodszych po najstarsze. Widzów zaprasza Szlak Wody, Przemysłu i Rzemiosła!

PROGRAM:

- » 8 sierpnia, godz. 20.45: *Miasto*, reż. M. Sauter
- » 15 sierpnia, godz. 21.00: *20-lecie BKF-u, najlepsze filmy dokumentalne Bydgoskiej Kroniki Filmowej*
- » 22 sierpnia, godz. 20.30: *Magiczne krzesło*, reż. A. Maleszka

- » 29 sierpnia, godz. 20.30: *Wśród nocej ciszy*, reż. T. Chmielewski
- » 5 września, godz. 20.00: *Sqsiedzi*, reż. A. Ścibor-Rylski

Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku

- » 3–4 lipca 2026, piątek–sobota, godz. 10.00–14.00

Warsztaty z wikliny

Dwudniowe, 8-godzinne (2 dni po 4 godz.). Liczba miejsc ograniczona (grupa 10 os.). Zapisy wyłącznie poprzez kontakt telefoniczny z recepcją Pałacu Nowego: 785 250 182. Na warsztatach tworzenia form przestrzennych z wikliny uczestnicy poznają możliwości wykorzystania tego naturalnego materiału. Wspólnie stworzymy obiekty podkreślające właściwości świeżych wiklinowych kijów. Inspiracją będą gniazda ptaków, które spróbujemy twórczo zinterpretować. Siegniemy po elementy tradycyjnego plecionkarstwa, a także po bardziej eksperymentalne rozwiązania, aby stworzyć własne, niepowtarzalne formy. Elastyczne i giętkie wiklinowe kije wyznaczą w przestrzeni linearną strukturę powstających brył (wikliny). Zadania będą realizowane zespołowo, w kilkuosobowych grupach, a warsztaty będą miały charakter rekreacyjny i integracyjny. Są przeznaczone dla osób w każdym wieku, szczególnie dla tych, które lubią pracę manualną i nie boją się fizycznego wysiłku.

- » 5.07.2026, niedziela, godz. 13.00, polana za Pałacem Starym; wstęp wolny

Uroczyste otwarcie rzeźby *Gniazdo*

Uroczyste otwarcie monumentalnej rzeźby *Gniazdo* odbędzie się z udziałem twórców tego niezwykłego projektu. Podczas spotkania autor, dr Piotr Tołoczko, opowie o głębokiej idei stojącej za tą formą, a także podzieli się fascynującymi historiami z rzemieślniczego procesu jej tworzenia od kulis. Będzie to wyjątkowa okazja, aby jako jedni z pierwszych osobiście doświadczyć tej wielozmysłowej przestrzeni w sercu naszego parku i porozmawiać z jej twórcami.

- » 5.07.2026, niedziela, godz. 16.00; darmowe wejściówki do nabycia w recepcji Pałacu Nowego, liczba miejsc ograniczona

Koncert akordeonowy: Amalgalis Duo

Koncert duetu akordeonowego Amalgalis Duo w składzie: Ewa Grabowska-Lis i Daniel Lis, pt. *Przeżycie emocji – cztery pory świata*. W programie

kompozycje różnych epok i stylów, m.in. A. Vivaldiego, J.S. Bacha, G. Fauré, C. Francka, A. Chaczaturiana, A. Piazzolli, R. Galliano – wszystkie w autorskich aranżacjach, z ciekawą oprawą przybliżającą słuchaczom prezentowane utwory.

- » 12.07.2026, niedziela, godz. 16.00; darmowe wejściówki do nabycia w recepcji Pałacu Nowego, liczba miejsc ograniczona

Koncert AcCello Duo (akordeon – wiolonczela)

Program koncertu to muzyczna podróż przez różne style i emocje – od tanga i muzyki filmowej po nastrojowe miniatury i polskie rytmy ludowe. W interpretacji duetu wiolonczeli i akordeonu znane i mniej znane utwory zyskują nowe, świeże brzmienie. Koncert zabiera słuchaczy w drogę od barokowej subtelności Marina Maraisa, przez hiszpański temperament Manuela de Falli, namiętne tanga Astora Piazzolli i współczesną refleksję Arvo Pärta, aż po oryginalne kompozycje polskich twórców inspirowane naszą kulturą i muzyką ludową. To spotkanie dźwięków, które opowiadają historie – raz pełne energii, raz wzruszająco spokojne.

- » 9.08.2026, niedziela, godz. 17.00, polana przy Pałacu Nowym w Ostrołce; wstęp wolny

Koncert Orkiestry Kameralnej Capella Bydgosciensis

Zob. s. 45.

- » 16.08.2026, niedziela, godz. 16.00; darmowe wejściówki do nabycia w recepcji Pałacu Nowego, liczba miejsc ograniczona

Koncert akordeonowy: Magdalena Miszewska-Zasadna i Kamil Szafranski

Pałacowe mury wypełnią się niezwykłą różnorodnością brzmień – od ponadczasowych dzieł klasycznych, przez ogniste flamenco, aż po zmysłowe, pełne pasji tanga. W programie znajdują się również lekkie, doskonale znane i lubiane przeboje muzyczne w zaskakujących, świeżych aranżacjach.

- » 30.08.2026, niedziela, godz. 16.00; darmowe wejściówki do nabycia w recepcji Pałacu Nowego, liczba miejsc ograniczona

Koncert akordeonowy: Piaf po polsku

Koncert najpiękniejszych piosenek Edith Piaf śpiewanych w polskich tłumaczeniach Andrzeja Ozgi

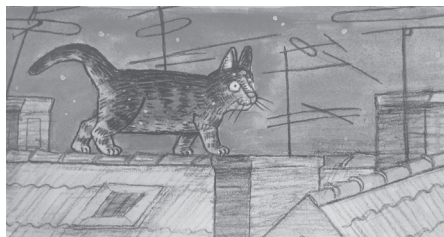
i Wojciecha Młynarskiego. Niepowtarzalny klimat tego koncertu buduje fascynujący głos wokalistki, subtelne aranżacje utworów, wirtuozeria akordeonu, a przede wszystkim wysokiej próby interpretacje aktorskie Doroty Lulki, grającej tytułową rolę w kultowym gdyńskim spektaklu *Piaf*. Artystka, która prowadzi cały koncert, opowiada o zawitym życiu Piaf, nawiązując z widownią niemal intymny kontakt. Uwielbiane przez publiczność piosenki, takie jak *Milord*, *Padam, Niczego nie żatuję*, wywołują zarówno wzruszenie, jak i wielki aplauz.

Dom Liter

DOM LITER

- » do 29.08.2026, ul. Podwałe 15; wstęp wolny

Wystawa Danuty Konwickiej

Danuta Konwicka była graficzką i ilustratorką książek, absolwentką Wydziału Grafiki warszawskiej ASP. Współpracowała z czasopismami dla dzieci, jak „Świerszczyk” i „Miś”, z tygodnikami literackimi („Nowa Kultura”) i magazynami satyrycznymi (m.in. „Szpilki”). Zilustrowała ok. 30 książek dla dzieci, m.in. autorstwa Wiktora Woroszyńskiego, Adama Bahdaja, Joanny Papużyńskiej, Joanny Kulmowej czy Otfrieda Preusslera, a także dwie książki męża, Tadeusza Konwickiego: *Zwierzoczekokupiór* (1969) oraz *Dlaczego kot jest kotem?* (1976, 2010). Była jedną z artystek, których ilustracje wykorzystywało na kartach pocztowych Biuro Wydawnicze „Ruch”, tuż obok prac takich postaci jak Maria Uszacka, Leonia Janecka, Anna Gosławska-Lipińska (Ha-Ga), Jan Marcin Szancer, Józef Wilkoń czy Bohdan Butenko. Sięgała po bardzo różnorodne techniki: od szkiców piórkiem czy ołówkiem, poprzez pastele, kredki, akwarele, gwasz, po prace z elementami wyklejanymi.

Ekspozycję uzupełniają rzadkie wydania książek Tadeusza Konwickiego z kolekcji Emilii Walczak: pierwsze opowiadania produkcyjne, edycje zagraniczne (po angielsku, francusku, szwedzku, węgiersku, litewsku czy czesku),

powieści z okładkami autorstwa Jana Lenicy oraz książki drugoobiegowe. Pomysł, opracowanie i ekspozycja: Emilia Walczak. Ilustracja z magazynu „Świerszczyk” z lat 1958–1965 udostępnił Bogdan Prus.

- » 2 i 16 lipca 2026, godz. 17.30, ul. Podwale 15; wstęp wolny
- » 13 i 27 sierpnia 2026, godz. 17.30, ul. Podwale 15; wstęp wolny

Warsztaty pisarskie z Martą Kładź-Kocot

Opowiadanie historii to podstawowa ludzka potrzeba. Każdy ma własną opowieść, ale żeby przelać ją na papier, potrzeba bardzo dużo rzeźbienia w słowach. Warsztaty pomogą zrozumieć, jak działają opowieści, a także dlaczego niekiedy coś w nich nie działa. Dostarczą konkretnej, solidnej wiedzy o technikach narracyjnych, operowaniu czasem i przestrzenią w narracji, tworzeniu bohaterów, budowaniu dialogów – oraz pomogą przełożyć tę wiedzę na praktykę. Warsztaty poprowadzi Marta Kładź-Kocot – literaturoznawczyni, pisarka i doświadczona redaktorka.

KOMFORT UCZESTNICTWA:

Z myślą o osobach poruszających się na wózkach w całym Domu Liter zniezione zostały progi. Posiadamy również profesjonalny system nagłośnienia, klimatyzację, ogólnodostępną toaletę, szatnię oraz kilkadziesiąt wygodnych foteli. Dom Liter to także miejsce przyjazne zwierzętom.

Jeśli na czas wydarzenia potrzebujecie Państwo tłumacza języka migowego lub opiekuna dla osoby o specjalnych potrzebach, zachęcamy do kontaktu z Sekcją Równości i Innowacji Społecznych Splot Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy: tel. 52 32 55 545, e-mail: splot@mck-bydgoszcz.pl.

Galeria
Wspólna

- » do 27.08.2026, ul. Batorego 1/3

FDM Bloom – wystawa Katarzyny Rumińskiej

FDM Bloom to zestaw prac rozwijających potencjał formy poprzez technikę FDM. Druk 3D to punkt wyjścia do myślenia o przestrzeni, materii i strukturze. Obiekt-obrazy, instalacje interaktywne, asamblaże, tkaniny oraz

animacje współlistnieją symultanicznie. Prezentowane prace koncentrują się na relacji między materią, strukturą i percepcją. Utrzymane są w ciepłej, wyrazistej kolorystyce, opartej na czerni, czerwieni, bieli i naturalnym odcieniu drewna. Łączą plastik z tkaniną, zestawiając materiały o odmiennym ciężarze, fakturze i znaczeniu. Napięcie między tym, co syntetyczne i organiczne, sztywne i miękkie, cyfrowe i manualne, staje się jednym z głównych pól eksperymentu. *FDM Bloom* wyrasta z potrzeby badania granic formy oraz możliwości medium, które zazwyczaj kojarzone jest z precyzją, powtarzalnością i funkcjonalnością. Animacje dopełniają ten proces, wprowadzając ruch, czas i zmienność jako kolejne sposoby myślenia o formie. Wystawa jest próbą zatrzymania widza przy strukturze, detalu i materialności prac, a zarazem zaproszeniem do doświadczenia formy jako przestrzeni wyobraźni.

Katarzyna Rumińska (ur. w 1988), doktor sztuk plastycznych (od 2016), artystka wizualna, kuratorka, jurorka, adiunktka. Absolwentka Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, gdzie obroniła dyplom z wyróżnieniem. Jej prace znajdują się w kolekcjach: BWA w Rzeszowie, Muzeum Rzemiosła w Krośnie, BWA w Olkuszu i kolekcji Międzynarodowego Biennale Plakatu w Lublinie. Bierze udział w wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą, m.in. w Korei Południowej, Bułgarii, Słowacji, Ukrainie, Niemczech, Hiszpanii, Grecji i Japonii.

- » do 27.08.2026, foyer MCK, ul. Marcinkowskiego 12–14

A teraz proszę pomyśleć o czymś przyjemnym – maski i obrazy Waldemara Malaka

Obrazy i rzeźby jako narzędzia badające i rejestrujące dynamikę świata, jego skomplikowane zależności

o charakterze niemal patologicznym – świat postrzegany jako jednostka chorobowa.

Waldemar Malak ukończył w 1990 roku studia na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu z zakresu wychowania plastycznego w pracowni prof. Jana Pregońskiego. Swoją twórczość prezentował na kilkunastu wystawach indywidualnych oraz zbiorowych w kraju i za granicą. Zajmuje się malarstwem sztalugowym, rzeźbą, projektował także scenografię i kostiumy teatralne.

Ekspozycje stałe w Miejskim Centrum Kultury

Pałac Stary

Kolekcja Zabytkowych Fortepianów i Pianin im. Andrzeja Szwalbego. Wystawa jednej z największych w Polsce kolekcji historycznych fortepianów i pianin, obejmująca różnorodne formy instrumentów z XIX i pierwszej połowy XX wieku. Bliskość instrumentów pozwala na intymny kontakt z historią muzyki.

Fragmety – Kolekcja Malarstwa i Grafiki Współczesnej im. Tadeusza Brzozowskiego. Wystawa wybranych dzieł polskiego malarstwa i grafiki XX wieku z kolekcji Filharmonii Pomorskiej. Współczesna ekspresja kontrastuje z historyczną i muzyczną aurą wnętrza Pałacu Starego.

Pałac Nowy

Jadalnie Pałacowe – ekspozycje przywołujące atmosferę życia rodu Alvenslebenów poprzez aranżację salonów z zastawą stołową, fotografiami i elementami stylizowanego wyposażenia. Każdy, kto tu wejdzie, staje się na chwilę gościem rodziny – tak jak bywało to przed laty.

Gabinet Schinkla. Gabinet upamiętnia Karla Friedricha Schinkla, którego myśl architektoniczna ukształtowała ostateczny wygląd Pałacu Nowego. Wystawa pozwala poznać go jako człowieka wszechstronnego, tytana pracy, którego zainteresowania wykraczały daleko poza architekturę.

Aneri i Wojciech Weiss w Ostromecku. Ekspozycja poświęcona twórczości Ireny Weiss (Aneri) i Wojciecha Weissa ukazuje ich malarstwo, pamiętki rodzinne oraz kontekst wspólnych podróży i inspiracji artystycznych. To spotkanie ze sztuką, która opowiada także o relacji.

Przebudzenie – bydgoska kolekcja profesora Dariusza Markowskiego. Wystawa prezentuje ponad sto dzieł malarstwa, rzeźby i sztuki użytkowej przełomu XIX i XX wieku, w tym prace najwybitniejszych artystów epoki. Wystawa wprowadza w nastrój melancholii i skupienia właściwy obcowaniu z mistrzami.

Skład Sommerfelda. Ekspozycja stylizowana na warsztat Brunona Sommerfelda, upamiętniająca historię jednej z największych w międzywojennej Polsce fabryk pianin i fortepianów działającej w Bydgoszczy. Surowość narzędzi i widocznych konstrukcji przywołuje autentyczny klimat dawnej fabryki.

Bydgoska Fabryka Akordeonów. Wystawa prezentuje instrumenty z Bydgoskiej Fabryki Akordeonów, w tym wyjątkowy model Carmen z numerem fabrycznym 0001, przywołując historię lokalnego przemysłu muzycznego oraz tradycję wspólnego muzykowania.

Huhuczny Strych. Wystawa prezentuje imponującą kolekcję blisko 8 tysięcy sów – figurek, rzeźb i przedmiotów codziennego użytku z motywem tego tajemniczego ptaka, zgromadzoną dzięki państwu Eric i Norbertowi Boesem. Klimatyczna aranżacja pałacowego poddasza nadaje przestrzeni baśniowy charakter.

Gra Dziewięte życie kota oraz audioprzewodnik to nowoczesny sposób na odkrywanie historii Pałaców Ostromecko. Gra wykorzystuje geolokalizację i elementy narracyjne – uczestnicy przemieszczają się wyznaczoną trasą, rozwiązując zagadki i poznają ciekawostki, łącząc spacer z odkrywaniem dziedzictwa.

Przestrzeń kawiarni Szpulka

Obrazy Zmiany – wystawa 17 bydgoskich artystów zrealizowana w ramach projektu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO, w której każdy twórca w osobnym dziele interpretuje jeden z celów Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, proponując osobistą, estetyczną odpowiedź na współczesne wyzwania społeczne i ekologiczne.

Barka „Lemara”

Ekspozycja na zabytkowej barce, prezentująca wnętrza i pamiętki przywołujące historię bydgoskiego rzemiosła rzeczniczego, tradycje szyperskie oraz życie codzienne na wodzie.

Dom Liter

Stała wystawa historii XX-wiecznych maszyn do pisania oraz książek eksperymentalnych i artystycznych.